

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

SAMFUNDET
FOR DANSK
GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE
STIFTET 1879

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

56DE AARGANG

(10. RÆKKE 2. BIND 2. HÆFTE)

1935

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

INDHOLD

Bidrag till den Bournonvilleska familjens historia. Av Apoteker <i>Paul Bournonville</i> , Stockholm	81
Dansk-norske militærselekt Hirsch og deres oprinnelse. Av Overretts-sakfører, Kaptejn <i>Per von Hirsch</i> , Volda, Norge.	91
Kammerskriver Søren Jensen Hellekande, hans Efterslægt. Slægten Lindberg af 1640 og Amisforvalter Morten Michelsen Hadrup til Ørriidslevgaard, Dallund og St. Købeskovgaard. Supplerende Op-lysninger om tre Slægter Lindberg. Af Bankdirektor <i>F. C. Bretteville-Plum</i>	104
Danske og norske studerende i Oxford. Af Arkivar i Rigsarkivet Frk. cand. mag. <i>Henny Glarbo</i>	146
Anmeldelser.	160
Smaa Meddelelser	165
Rettelse	167
Spørgsmaal og Svar	167
Samfundets Regnskab for Aaret 1934.	168

I KOMMISSION:

LEVIN & MUNKSGAARDS FORLAG
(EJNAR MUNKSGAARD)
KØBENHAVN — APRIL 1935

Spørgsmaal af genealogisk og personalhistorisk Natur kunne Samfundets Medlemmer erholde optaget i Tidsskriftet, naar de sendes til Samfundets Sekretær: Hovedarkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet *H. Hjorth-Nielsen*, Bredgade 29, København K.

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 12 Kr. + Forsendelsesomkostninger.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *F. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved *G. L. Wad*.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved *G. L. Grove*.
6. — , — I (1910) ved *G. L. Grove* og *Paul Hennings*.
6. — , — II—VI (1911—15) ved *Paul Hennings*.
7. — , — I—VI (1916—21) ved *Paul Hennings*.
8. — , — I—VI (1922—27) ved *Paul Hennings*.
9. — , — I—VI (1928—33) ved *H. Hjorth-Nielsen*.
10. — , — I—II (1934—35) ved *H. Hjorth-Nielsen*.

I Aargangen 1930 findes Indholdsfortegnelse til Tidsskriftets første 50 Aargange.

Aargangene 1880—1882, 1898 og 1919 er udsolgt. Ved Henvendelse til Samfundets Kommissionær kan Medlemmer erhverve enkelte Aargange til og med Aargangen 1930 for en Pris af 1 Kr. pr. Aargang. Ved Køb af hele den før nævnte Aar udkomne Del af Tidsskriftet, med Undtagelse af de udsolgte Aargange, leveres dette for en Pris af 40 Kr. — For Ikke-Medlemmer er Priserne hhv. 1 Kr. 50 Øre og 60 Kr. — Aargangene efter 1930 koster 15 Kr. pr. Aargang. Enkelte Hæfter sælges ikke.

Abonnement paa Personalhistorisk Tidsskrift kan kun erholdes, naar Medlemsrettigheder i Samfundet erhverves. Henvendelse herom sker direkte til Bestyrelsens Sekretær, Hovedarkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet *H. Hjorth-Nielsen*, Bredgade 29, København K. Foreninger og Biblioteker har Adgang til at blive Medlemmer af Samfundet.

BIDRAG TILL DEN BOURNONVILLESKA FAMILJENS HISTORIA

Av

Paul Bournonville.

Dansören Antoine Bournonville var född i Lyon 1760. Hans föräldrar voro Amable Louis Bournonville och Jeanne Evrard. Utom honom fanns en äldre syster, Leonne Julie, som var född i Bryssel eller 1749, samt en broder, död som barn i Wien, och ytterligare en syster, som i Stockholm blev gift med dansören Joseph Saint-Fauraux Avon, dit Raymond. Hennes förnamn, födelseår och födelseort voro okända. Det uppgavs, att Amable Louis Bournonville haft en misslyckad teaterentreprenad i Lyon, varefter han rymt från hustru och barn. Familjen kom härifrån till Wien och slutligen till Cassel, där Jeanne Bournonville dör 1798 ²⁰/₂. 1782 blir Antoine och hans två systrar engagerade till kungliga operan i Stockholm av Gustaf III. Jag hade dessutom inhämtat, att det i Frankrike finns flera familjer med namnet Bournonville, och att dessa familjer icke äro släkt med varandra inbördes.

Det var, vad jag trodde mig veta, då jag fick lust att försöka framskaffa ytterligare uppgifter till belysande av släktens historia. Först lät jag undersöka kyrkoböckerna i Cassel, och därefter hänvände jag mig till Wien. I »Die Theater Wiens« omnämnes Jeanne Bournonville som en framstående dansös, något som man inte blir vid relativt hög ålder och som moder åt fyra barn. Hon måste alltså ha uppträtt på scenen innan familjen kom till Wien, men var? Det var en svår fråga att besvara, men en dag fick jag den idén, att hon kanske uppträtt, där hennes barn voro födda. Julie var född i Bryssel och Antoine i Lyon. Den tredje av syskonen, Ursula, lyckades jag så småningom få veta vara född i Wien 1765. Så återstod att få förbindelse med någon teaterhistoriker som kunde lämna mig erforderlig vägledning. En sådan fann jag i prof. M. Fuchs i Paris, till vilken jag står i stor tacksamhetsskuld.

Julie Bournonville var som sagt född i Bryssel, eller rättare sagt i Hatte, nära Bryssel, den ⁷/₁₂ 1749, enligt annan uppgift

¹⁴/₁₂ 1748. Vad gjorde föräldrarna alltså i Bryssel vid denna tid? Under det österrikiska tronföljdskriget 1740—1748 skickade Ludvig den femtonde Moritz av Sachsen med en fransk här upp i Belgien. Om Moritz av Sachsen berättas det, att han älskade teatern och kanske i ännu högre grad skådespelerskorna. Redan 1744 hade han haft en egen trupp i Gent. 1746 blev Charles Favart anmodad bliva ledare för truppen. Favart var en av sin tids mest berömda lustspelsförfattare, och hans verk ha med stor framgång framförts på Les Foires Saint-Germain och Saint-Laurent i Paris. Det är alltså denna trupp, som Amable Louis Bournonville och hans hustru Jeanne Evrard med största sannolikhet tillhört. Tyvärr har det icke lyckats återfinna deras namn i de bevarade programmen från denna tid.

I *Histoire de Théâtre français en Belgique* av Faber förekommer en del program, och på dessa finna vi namnet »La petite Evrard«. *Les Nymphes de Diane*, ett av Favarts mest berömda lustspel, hade sin urpremiär i Bryssel den 1ste juni 1747. Amors roll spelades i detta stycke av La Petite Evrard, och härav kan man draga den slutsatsen, att hon då blott var ett barn och således icke kan vara identisk med Jeanne Bournonville.

Men, som sagt, Moritz av Sachsen älskade icke blott teatern utan även skådespelerskorna. Två av dessa, Chantilly (Mad. Favart) och Beauménard, voro Moritz av Sachsens favorit-älskarinnor, och deras inbördes rivalitet, deras svartsjuka och deras nycker förorsakade honom flera kval än den ungerska drottningens husarer. 1749 gjorde Favart bankrutt och miste hela sin förmögenhet. Ågarna av teatern i Bryssel, damerna Meeus, hade fordringar att inkassera hos Favart. Moritz av Sachsen skrev till fru Favart, att de utverkat häktningsorder mot hennes make. Favart måste fly till Strassburg, där han måste hålla sig dold i fyra månader, samtidigt som hans hustru av Moritz av Sachsen installerades i ett litet hus i Paris. Vid Favarts flykt hade skådespelarna icke fått ut sina löner, varför deras belägenhet säkerligen var föga avundsvärd.

I Fabers bok »*Histoire de Théâtre français en Belgique*« påträffar man emellertid namnet Bournonville på ett annat ställe angående teatern i Maestricht. Det heter på sida 131:

En 1737 arriva de Normandie une troupe de comédiens français très remarquable. .... Dans cette troupe, assez complète, ainsi qu'on a pu s'en convaincre, on a surtout remarqué Madame de L'Isle, qui était, à ce qu'il paraît, une actrice hors de ligne, ainsi que la Basse-taille Bournonville; ce dernier eut un succès prodigieux et bien mérité, si l'on en croit la chronique du temps. .... Ces comédiens, en quittant Maestricht se rendirent en Allemagne, où de nouveaux succès les attendaient. Ce fut l'une

des troupes des campagne les plus remarquables qu'on ait signalées dans cette ville.

Om denne Bournonville är identisk med Amable Louis framgår ingalunda av ovanstående, men man ville gärna tro det. Jag har försökt utröna, var i Tyskland truppen uppträtt men med negativt resultat.

Nu skall jag återvända till »la petite Evrard«. I »Mémoires et correspondance litteraire, dramatique et anecdotique« de C. S. Favart, Publié par A. P. C. Favart, son petit fils, Paris 1808, förekommer ett brev till le comte de Durazo. Med denne stod Favart i livlig brevväxling rörande allt som rörde teatern. Greven av Durazo var direktör för teatern i Wien. Han inhämtade i stor utsträckning upplysningar av Favart, då det gällde att engagera franska skådespelare till Wien. Typisk är, att ofta hela familjer engagerades på en gång. Man önskade förvärva en viss framstående förmåga och så fick hela familjen följa med på köpet. Brevet lyder som följer:

1761, 3 août.

Monseigneur.

M. Bernault, n'est arrivé de Rouen que la semaine dernière. J'ai été plusieurs fois chez lui sans pouvoir le joindre; enfin, je l'ai trouvé hier à l'assemblée de la Comédie Française. Il m'a dit que la jeune actrice qu'il proposait à V. E. en échange de sa femme, était la petite Everard. Je la connais: c'est moi qui lui ai donné les premiers élémens de la comédie, il y a treize à quatorze ans; elle en avait alors dix ou onze. Le talent était né avec elle; il ne s'agissait que d'en développer le germe. Je l'ai perdu de vue; mais on m'a assuré qu'elle avait beaucoup acquis; cela doit être, puisqu'elle gagne quatre mille francs d'appointemens. Cependant on ajoute qu'elle n'est pas encore au point de perfection, mais elle y peut venir. De la vivacité, de l'intelligence, une aptitude à saisir les caractères dans tous les genres, une figure aussi peste qu'intéressante, voilà, autant que je puis me souvenir, le portrait de cette actrice. Il me faut pas compter sur elle pour la fin de cette année, elle s'est engagée dans la troupe qui va à Genève.

Inga upplysningar finnas om teatern i Genève från denna tid. Man vet blott, att föreställningarna icke fingo hållas inom republikens område som var stängt för skådespelarna. Föreställningarna ägde därför rum på någon plats i grannskapet som hörde till Savoyen. Det var emellertid från Lyon, som de skådespelartrupper i allmänhet kommo, som spelade i trakten av Genève.

Antoine Bournonville var född i Lyon den 20 maj 1760. Hans fader skulle alltså ha haft en teater i Lyon, gjort konkurs samt rest från fordringsägare, hustru och barn. Det har emellertid visat sig, att det aldrig varit någon Bournonville eller Evrard vid teatern i Lyon. Yngsta dottern i familjen är född i Wien 1765, och i kyrkoböckerna uppgives fadern vara dansör vid teatern. Han har

väl därför jämte den övriga familjen engagerats till Wien ca. 1762.

Emellertid har jag Antoinés dopsedel från Lyon, och jag skall här återgiva detta dokument.

Extrait du Registre de la paroisse de St. Pierre et de St. Saturnin de Lyon.

Antoine, fils du Sieur Amable Louis de Bournonville, employé dans les vivres de l'armée, et de Jeanne Evrard, sa femme, né ce matin, Place des Terreaux, a été baptisé par moi, Vicairé sousigné, ce vingtième Mai mil sept cent soixante; ont été parrain Antoine Delpy, dessinateur, et marraine demoiselle Julie de Bournonville, soeur de l'enfant, qui ont signé pour le père absent ainsi signé à la minute Julie Louis Bournonville, Delpy, Muray, Julliard vicairé.

Collationné sur l'original et délivré par moi vicairé sousigné ce 11 mai 1786.

Rudigoz, Vicairé.

Nous Jean Pierre Francois Catalan unique Seigneur de la Sarra et Longch(aumois), avocat général honoraire au parlement de Dombes et lieutenant-général en la sénéchaussée et siège présidial de Lyon certifiens que M. Rudigoz, qui a signé l'acte cydessus est vicairé de la paroisse de St. Pierre et St. Saturnin de cette ville en foy de quoy nous avons signé les presentes et a jourte fait apposer le sceau de nos armes, datum ut supra le 11 may 1786.

Catalan de la Sarra.

Arméns proviantering sköttes genom privat entreprenad. Amable Louis Bournonville var alltså ingen ämbetsman, men säkert en högre medhjälpare hos vederbörande entreprenör, kanske kompanjon. Vidare står det på dopsedeln, att fadern var frånvarande. Man skulle härav kunna draga den slutsatsen, att Amable Louis deltagit i sjuåriga kriget 1756—63 i vilket Frankrike var invecklat som någon sorts provianteringsbiträde. I katolska församlingens kyrkoböcker i Stockholm säges han ha varit »Officier au service de France«. 1765 var han emellertid dansör i Wien. För övrigt skulle det vara intressant att veta, om det spelats teater även under detta krig liksom i Belgien 1744—48. Denna fråga har det ännu ej lyckats mig få besvarad.

I Wien hade det redan några år funnits en fransk skådespelartrupp, när Noverre 1767 kom dit. I september 1767 ägde förmälningen rum mellan ärkehertiginnan Josepha och konungen av Neapel, varvid den Noverreska baletten firade sina första triumfer. I det stora verket »Die Theater Wiens« berättas utförligt om Noverre och hans artister. Wien blev åren 1767—1774 en dansens högskola, och det var här, som Antoine Bournonville fick sin utbildning som dansör. I »Die Theater Wiens« är Jeanne Bournonville, Antoinés moder, omnämnd. Det heter: »Sonst gefallen ihm (Sonnenfels) noch die (auch zu früh abgegangene) Mad. Bournonville, deren Stärke eine bewunderungswürdige Geschwindigkeit war«.

Yngsta dottern, Ursula, var född i Wien. Jag har erhållit följande utdrag ur kyrkoböckerna:

Dom- und Metropolitanpfarramt St. Stephan, Wien.

Auszug aus dem Taufbuch v. Jahre 1765, Tom 86, Fol. 82.

9 Augustus 1765, Ursula.

Ludovicus Bourneville (sic.) Theatral Tanzer.

Joanna ux.

Patin: Ursula Köglstergerin, eine Köchin Osterrathin Hebame.

Det inträffade emellertid också ett dödsfall i familjen i Wien. I staden Wiens dödsfallsprotokoll, band 98, förvarade i stadarkivet finnes följande anteckning som i översättning lyder:

1770 den 28 november avled skådespelaren i Frankrike Bournonvilles son Wilhelm i Maurermeisterschen Haus på Kohlmarkt av tvinsot och nedgrävdes kl. 4 på morgonen.

I protokollet över döda vid ärkeängeln Michaëls hovkyrka i Wien hos barnabiterna:

Bournonville, Wilhelmus, fil. N. Bournonville, Comedianten in Frankreich, aetat. 10 an.

1765 har Amable Louis alltså varit i Wien, 1770 var han i Frankrike. Har han av en eller annan anledning måst skudda stoftet av fötterna och lämna hustru och barn i sticket, bör detta ha skett i Wien och icke i Lyon och ha ägt rum mellan åren 1765—1770.

Antoine var uppkallad efter sin gudfar, Antoine Delpy, Ursula efter sin gudmor, Ursula Köglstergerin. Har Wilhelmus även varit uppkallad efter sin gudfar, tyder detta på, att föräldrarna vid hans födelse befunnit sig i ett tysktalande land. Nedgrävd kl. 4 på morgonen (früh um 4 Uhr verscharrt) betyder, att den lille Wilhelm som barn till skådespelare ej blev begravd i vigd jord.

I Cassel regerade åren 1760—1784 lantgreve Fredrik II av Hessen. Han var en stor beundrare av fransk kultur; i hans palats infördes en lyx och en etikett, som på det noggrannaste kopierades från hovet i Versailles. Redan 1763 tillkom den franska teatern i Cassel. I personförteckningarna för åren 1765—1786 förekommer här ofta en monsieur och en mademoiselle Evrard. Redan i personförteckningen för år 1765 uppföres som första aktris mademoiselle Evrard. Nästa år, 1766, upptages bland aktörerna även en monsieur Evrard. Båda återfinnas 1767, men därefter försvinner monsieur Evrard, under det att mademoiselle Evrard stannar till sin död 1777.

Om hennes död innehålla kyrkoböckerna i Cassel följande anteckning:

Le 29-ième Octobre 1777 à minuit est décédée Delle Evrard, de la Religion Cath.-Rom., première actrice des spectacle de la cour, native de Poitiers, et a été enterrée le 1.ier de Novembre suivant à la manière accoutumée ; elle a atteint l'age de 39 ans, 10 mois, étant née dans le mois de Septembre 1737 (sic).

Säkerligen rör det sig här om Favarts »La petite Evrard«. Alderssuppgifterna här och i Favarts brev till greven av Durazo stämma precis.

Tretton år tidigare, 1764, finns en annan anteckning om ett dödsfall i Cassel :

Le 4ième Mars 1764 est décédé Mr. Claude Evrard, de la Religion Cath.-Romaine, né à Versailles, Musicien de la cour de Hesse, agé de 64 ans, enterré à la manière ordinaire des refugiés le 6ième dit.

Han var alltså född 1700. Jeanne Bournonville var född 1728 och Mlle Evrard 1737. Man kan kanske antaga, att Mr. Claude Evrard varit fader till Mlle Evrard och Mad. Bournonville.

År 1772 engagerades Julie Bournonville till teatern i Cassel. Jämte Mad. Mesle, född Saulnier, utförde hon de kvinnliga huvudrollerna i baletterna. 1779 debuterade Antoine Bournonville i Democrite; en andra debut 1780 som Jean Gaud i La Rosière Salenci, herdestycke i tre akter av Masson de Pezay med musik av Grétry. 1779 finna vi även Mlle Bournonville cadette som L'Amour i le nouveau Pygmalion, balett av Crux.

Vilket år Jeanne Bournonville flyttade till Cassel vet jag icke. Hon dog emellertid där 1798.

Kyrkoböckerna berätta :

Le 20ième Fevrier 1798 est décédée Madame Bournonville, ancienne Comédienne, agée de 70 ans et quelque mois et a été enterrée le 23ième du dit mois.

Samtliga kyrkoboksutdrag äro från Oberneustädter französische Gemeinde.

Antoine Bournonville har på en liten papperslapp skrivit :

Ma mère Jeanne Bournonville est morte à Cassel le 20 février 1798 à 4 heures après midi.

Cette bonne mère m'aimait beaucoup, et j'ose avouer d'avoir été un bon fils envers elle.

Mot slutet av denna period började teatern i Cassel så småningom råka i förfall. I »Briefen eines Reisenden über den gegenwärtigen Zustand von Cassel« av Günderoode 1781, sid 196 heter det bl. a. :

Die Ballets betreffend, so sollen solche ehemals ausnehmend schön gewesen sein, sie sind aber dermalen so sehr im Verfall, dass unter den Tänzern keiner, und von denen Tänzerinnen nur Mademoiselle Bournonville in halb-Comiquen-Opern, worinnen sie als eine gute Tänzerin angegeben werden kann, und Melle Camp..... angeführt werden verdienen.

1781 lämnade Antoine Cassel och for till London, samma år for även Ursula, troligen i sällskap med brodern, och 1782 träffas de tre syskonen i Stockholm, då kungl. operan invigdes den 30 september med Cora och Alonzo.

I Dahlgrens »Anteckningar ang. teatern i Stockholm« samt i Lewenhaupt »Brev rörande teatern under Gustaf III« finnes en del upplysningar om Julie och Antoine Bournonville, om Ursula nästan intet. I personhistoriskt avseende behövde de högst väsentligt kompletteras, något som också lyckades. I katolska församlingens kyrkoböcker i Stockholm fann jag uppgifter, som i utförlighet icke lämnade något övrigt att önska. Julie gifte sig med en tandläkare *Alix de la Faye* den 8 februari 1783 och Ursula med dansören *Joseph Avon*, dit *Raymond*, den 7 juni samma år. Dessförinnan hade kontrahenterna i båda fallen ingått trolovning, varom också fanns uppgift i kyrkoböckerna. Det framgick även, att *Jeanne Bournonville* företagit den långa resan från Cassel upp till Stockholm för att närvara vid dottrarnas bröllop. Till ordalagen äro anteckningarna var för sig avfattade enligt samma formulär. Jag skall därför endast återgiva Julies förlovning och Ursulas vigsel.

Le vingt huit Decembre mil Sept cent quatre vingt deux nous prêtre soussigné chanoine Titulaire de l'Eglise Collégiale de Champeaux évêché de Rennes en Bretagne et aumônier de l'ambassade de France avons reçu les promesses mutuelles de futur mariage entre Monsieur *Claude Alix* et Mademoiselle *Julie Bournonville* en presence de M. M. Antoine Bournonville, Louis Gallodier, Joseph Raymond et Charles Sagnier. Lesquelles ont tous signé avec nous.

Julie Bournonville. Claude Alix. Antoine Bournonville. Louis Gallodier. Lucile Bournonville. Joseph Raymond. Charles Sagnier.

Le sept juin mil Sept cent quatre vingt trois après trois publications de Bans faites les Dimanches et jeudi vingt cinq, vingt neuf du mois dernier et le premier de ce mois, sans qu'il soit venu à notre connaissance aucun empêchement civil ou canonique, ont reçu la Bénédiction nuptiale par nous prêtre Soussigné Mr. *Joseph Avon* dit *Raymond*, fils majeur de Sieur Mr. *Raymond* et de dame *Marie Marion* absente, native de la paroisse St. André de Bourdeaux d'une part et Demoiselle *Ursule Bournonville*, native de la paroisse de St. Estienne de la ville de Vienne en Autriche, fille de sieur Mr. *Louis Amable Bournonville* et de dame *Jeanne Evrar* (sic.) tous les deux contractans domiciliés en cette ville et du consentement de la dit dame Evrar, mère de la contractante, de Mrs Bournonville et Alix, ses frère et Beaufrère, de Mrs Marcadet, Bacquiat, Gallodier et autres soussignés avec nous.

Ursule Bournonville. Bournonville mère. Joseph Avon dit Raymond. Antoine Bournonville. Claude Alix de la Faye. Bournonville femme Alix. Louis Gallodier. Alledenberg. C. Bacquiat. Jean Remy Marcadet. L'abbé Guibourd. aumonier de la chapelle de France.

Angående barnen i de båda äktenskapen se bilagorna.

Det har lyckats mig få veta, vad Jeanne Bournonville fick i julklapp 1782 av Julie Bournonville och hennes dåvarande fästman. Kanske har Jeanne Bournonville redan då varit i Stockholm. I Riksarkivet i Stockholm finnes under Biographica, Serien II, följande aktstycke.

Pardevant le Notaire Soussigné furent présents le Sieur Claude Alix de la Faye et Demoiselle Julie Bournonville, sa future Epouse. Lesquels déclarerent qu'ils assurent à Dame Jeanne Evrard, Veuve de Sr Louis Bournonville et Mère de la dite Dlle Bournonville, une pension viagere anuelle de Mille Livres de france, à recevoir dans quatre quartiers, laquelle Somme de 1000 *rs* de france lui sera payée par portions egales sur les appointements de la ditte Dlle Bournonville, à commencer le 1er Janvier l'an 1783. De plus ils s'engagent pour l'avenir d'augmenter la ditte pension, de Deux cent Livres de France de plus si leur moyens le permettent.

Fait et passé en presence des Srs Louis Gallodier, Baptiste Anselme, Zacharie Dutillier et Raymond, qui ont signé ce present avec les dits Comparants.

Stockholm le 23 Decembre 1782.

Julie Bournonville
Dutillier
L. Gallodier
J. Baptiste Anselme (Sigill)
Raymond

Alix de la Faye
 Que j'atteste
Jan Adol. Norling
 Not. Publ. & juré

Nous soussigné chargé des affaires de Sa Majeste' Tres Chrétienne près Sa Majesté Suédoise attestons que Sieur Jean Adolphe Norling qui a signé l'acte de l'autre part est tel qu'il se qualifie et que foy doit être ajoutée à sa signature tant en jugement que Dehors. En fois de quoi nous avons delivré le present Certificat. Donné à Stockholm le 16me juin 1783.

Lr Cher de Sainte Croix
 (L. S.)

I följande skrivelse klagar emellertid Jeanne Bournonville över att pensionen uteblev.

A Leurs Excellences les Seigneurs qui composent la Regence Supreme de Sa Majesté le Roi de Suède etc.

Tres Nobles et Puissants Seigneurs.

Je me vois dans la triste situation ou je me trouve d'importuner Vos Excellences, et de recouvrir à votre Justice en implorant votre Protection contre ma fille Julie Bournonville, Veuve de Sr Alix de la Faye.

Par le Contract que ma fille a passé en ma faveur pardevant le notaire

Norling, dont je joins la Copie vidimée, elle s'est engagée avec feu son Mari de me payer anuellement 1000 rs de france pendant le tems qu'elle serait au Service de Sa Majesté Suédoise, mais comme il y a deux ans que je n'ai rien touché de la pension qu'elle ma promise, que je suis dans la plus grande souffrance, vu que j'ai été obligée d'emprunter de diverses personnes, pour soutenir mon existence, et qu'on veut etre remboursé des avances qu'on m'a faites; je ne puis que m'adresser en toute assurance à vos Excellences, pour les supplier de contraindre ma ditte fille à me payer les arreages qu'elle me doit.

Je ne crois point lui faire la moindre injustice en demandant ce qu'elle me doit? Les talens qu'elle a aquis et qui font son bienetre lui ont étés donnés par moi à grands fraix et depens; c'est de la franche et libre volonté qu'elle s'est engagée, par une juste reconnaissance, à me donner une pension de 1000 *tr* ma vie durant; je l'ai acceptée avec gratitude, et presentement qu'il ne m'est plus possible de gagner ma substistance, il est juste qu'elle continue de remplir les engagements qu'elle a pris avec moi.

Daignes donc Très Nobles et Puissants Seigneurs obliger ma ditte fille Julie Alix de la Faye a me payer d'abord la moitié de ce qu'elle me doit, afin que je puisse en partie m'acquitter envers ceux qui m'ont obligés, et que le rest de ce qui m'est du, ainsi que la continuation du payement de ma pension, me soit exactement payée par quartiers.

C'est la grace que la Suppliante ose esperer d'obtenir des bontés de Vos Excellences, et faisant les voeux les plus ardens pour leur prosperité, je suis avec le respect le plus profond

De Vos Excellences.

La tres humble et tres obeissante Servante
Bournonville mere.

Cassel en Hesse le 20me Juillet 1797.

Tiderna hade emellertid förändrats genom mordet på Gustaf III 1792. Samma år hade Alix de la Faye avlidit, och man får därför antaga, att Julie icke längre varit i stånd att fullgöra sina förpliktelser.

Stamtavla I.

Amable Louis Bournonville. Employé des vivres de l'armée, skådespelare, dansör, gift med dansösen Jeanne Evrard, född 1727, död i Cassel den $^{20}/_2$ 1798.

Barn:

1. Leonne Julie, född i Hatte i Belgien den $^{7}/_{12}$ 1749 (eller $^{14}/_{12}$ 1748), död i Stockholm den $^{14}/_3$ 1826. Gift med tandläkaren Alix de la Faye.
2. Wilhelm, död i Wien den $^{28}/_{11}$ 1770, 10 år gammal.
3. Antoine, född $^{20}/_6$ 1760 i Lyon, död $^{11}/_1$ 1843 på Fredensborg. Gift 1) med Mariane Jensen, 2) med Lovisa Sundberg.
4. Ursula, född i Wien $^9/_8$ 1765, död ca. 1789. Gift med dansören Joseph Raymond.

Stamtavla II.

Leonne Julie Bournonville, dansös, född i Hatte i Belgien den $\frac{7}{12}$ 1749 (eller $\frac{14}{12}$ 1748), död i Stockholm $\frac{14}{3}$ 1826. Gift i Stockholm $\frac{8}{2}$ 1783 i la Chapelle de France, katolska församlingen, med tandläkaren Claude Alix de la Faye, född 1750 i Paris, son til tandläkaren François Alix de la Faye och Marianne Suzanne Chevet, död $\frac{14}{5}$ 1792 i Stockholm.

Barn:

Charles Felicien Pascal, född $\frac{21}{12}$ 1783 i Stockholm, vid tiden för moderns död brigadier i fransk krigstjänst samt antogs då vara med de franska truperna i Cadix.

Stamtavla III.

Ursula Bournonville, dansös, född i Wien $\frac{9}{8}$ 1765, död sannolikt 1789. Gift $\frac{7}{6}$ 1783 i Stockholm i la Chapelle de France, katolska församlingen, med sekunddansören Joseph Saint-Fauraux Avon, dit Raymond, son till Mr. Raymond Avon och Marie Marion, född i Bourdeaux 1749, död i Stockholm den $\frac{27}{4}$ 1809. Omgift med Maria Granberg.

Barn:

1. Maria Antonia Simphorosa Avon (Raymond). Född den $\frac{16}{7}$ 1784, död på katolska församlingens i Stockholm hem för fattiga $\frac{29}{5}$ 1844. Ogift. Vårdade sin moster Julie under hennes sista levnadsår.
2. Maria Adelheides Ludovica Avon (Raymond). Född $\frac{9}{6}$ 1785, död $\frac{10}{6}$ 1785.
3. Joan Joseph Gustavus Avon (Raymond). Född $\frac{12}{5}$ 1788, död $\frac{14}{5}$ 1792.

DANSK-NORSKE MILITÆRSLEKTER HIRSCH OG DERES OPRINNELSE.

Av

Per von Hirsch.

Den nu eksisterende norske slekt von Hirsch kom til Norge i 1681 med daværende secondlöitnant Gert Christoph von Hirsch (1651—1721). Kort tid efter (senest 1683) kom hans nære slektning (bror eller fetter) Hans Christoph von Hirsch til Norge som korporal ved det samme kompani hvor broren (fetteren?) da var premierlöitnant.

Begge disse hadde efterkommere i Norge. Hans Christoph von Hirsch døde som oberstlöitnant, og hans efterkommere på mannsiden døde ut i 3. generasjon. Gert Christoph von Hirsch døde også som oberstlöitnant, og av hans nulevende ca. 50 mannlige efterkommere som bærer slektsnavnene von Hirsch eller Hirsch er ca. 30 bosatt i Norge og ca. 20 bosatt i U. S. A.

Den nu eksisterende danske slekt Hirsch, som blandt sine medlemmer bl. a. har generalmajor Fredrik Georg Henrik Hirsch (1812—1876) og hans sønn genealogen, oberstlöitnant Johan Christian Waldemar Hirsch (1842—1922), har som stamfar regnet sorenskriver i Tune etc. Waldemar Wilhelm Hirsch (1704—1765), og det har vært antatt at han på en eller annen måte stammet fra eller var i slekt med ovennevnte oberstlt. Gert Christoph von Hirsch.

En kort utredning om disse to slekters opprinnelse turde kanskje påregne interesse.

Første gang Gert Christoph v. Hirsch finnes i den danske hærs ruller er i 1676, i en rulle over det daværende oberst Tropps gevorbne dragonregiment. Rullen er dateret $^{12}/_6$ 1676, og man finner her Gert Christoph v. Hirsch som fenrik ved livkompaniet. Da rullen er datert i juni 1676, er den formentlig istandbragt mens regimentet lå i leiren i Lyngby. Tidligere lå regimentet i

Wismar. Det var hvervet av generalmajor Hans Walther, formentlig hösten 1675, og da antagelig hvervet i Tyskland. O. Vaupell (Den danske Hærs Historie s. 34) oplyser at der hvervedes 3 regimenter rytteri i Tyskland av Baudissin, Gotfred Rauch og Jacob Geveke, og at der hvervedes 3 regimenter dragoner av general Hans Walther, og oberstene Örtzen og Rantzau. Det angis imidlertid ikke om dragonene også blev hvervet i Tyskland, men formentlig må også disse være hvervet i Tyskland eller Slesvig-Holsten. O. Vaupell angir i bind II s. 587 at general Walther var regimentets sjef fra $\frac{1}{10}$ 1675 til $\frac{11}{3}$ 1676 da oberst Tropp overtok kommandoen. I en mange år senere innsendt ansökning til Kongen angir Gert Christoph v. Hirsch at han har »tjent« fra 1675, og han er da rimeligvis hvervet av general Walther hösten 1675. Andre offisersnavne ved samme regiment, som Michaëlis, Lüders, Lübken og Rathlou skulde tyde på at der var hvervet i Slesvig-Holsten.

Gert Christoph v. Hirsch deltok med sitt regiment i den skånske krig og blev hårdt såret og fanget i slaget ved Fyllebro $\frac{17}{8}$ 1676. Efter å ha sittet i krigsfangenskap i 1 år og 6 uker, blev han $\frac{25}{9}$ 1677 sammen med endel andre krigsfanger innskibet i Dalarö på »Jomfru Elisabeth« for å utveksles. Såsnart han kom tilbake til Köbenhavn, søkte han om å bli »emploieret« påny, og i desember 1677 anbefaltes han til gjeninntagelse i tjenesten av Carl Eugen, hertug av Croy, som da var sjef for 1. Sjøllandske nationale infanteriregiment. I desember 1677 eller januar 1678 blev han premierlöitnant reformè ved Prins Christians regiment tilfots, men blev på oberst Tropps ansökning $\frac{14}{2}$ 1678 overført som premierlöitnant til sitt gamle regiment, denne gang ved kaptein Siegfried Rathlous kompani (Krigskollegiets indkomne Sager nr. 182/1678). I januar 1679 var han löitnant i Hans Georg Liewens eskadron og lå da på Rügen. Denne eskadron bestod av et par kompanier av Tropps dragoner, hvoriblandt kaptein Rathlou's. I august s. å. (1679) lå han med kaptein Siegfried Rathlou's kompani innkvartert i Holsten. Hans Christoph von Hirsch sees da å være gefreyder ved brorens (fetterens?) avdeling. (Se rulle dat. Kiel $\frac{28}{9}$ 1679: 2 indkomne breve til Generalkrigskommissariatet 1679, C. Succow og P. Wichmann.) Ved fredsslutningen i november 1679 blev Gert Christoph v. Hirsch »reduceret« (avskjediget), da Liewens dragoner ved reduktionen indlemmedes i Oldenburgske Infanteriregiment, og bodde i det påfølgende $1\frac{1}{2}$ år antagelig i Köbenhavn inntil han $\frac{2}{4}$ 1681 blev utnevnt til secondlöitnant ved Akerhusiske nationale infanteriregiment og reiste til Norge. I årene 1676—1681 hadde han flere barn til dåben i Köbenhavn, ialfald sønnene Siegfried Christoph og Adolph Friedrich, som begge i senere »nationalitetslister« angis at være »Co-

penhagener«. Mens han i 1676—77 satt i svensk krigsfangenskap, bodde hans hustru Elisabeth Sophie von Heese (von Heesen) i Köbenhavn, hvor hun et par ganger sees å ha hevet av mannens gasje. Han var formentlig gift med henne før han kom til Danmark. Om hennes slekt vites intet annet enn at hennes bror Hans Ernst von Heese ¹²/₈ 1686 blev fenrik ved Akershusiske nationale infanteriregiment. Han avancerte efterhånden til premierlöitnant og gikk av fra tjenesten i 1716 på grunn av »Alder og Svagelighed«.

Antagelig tilhører hun den på den tid meget utbredte westfalske adelslecht v. Heese.

Hvor Gert Christoph von Hirsch og Hans Christoph von Hirsch stammer fra er ikke godt å si. Førstnevntes fornavn skulde tyde på at hans foreldre har vært bosatt i Holsten. Han skrev som regel selv sitt navn »von Hirschen«, og tilfeldigvis viser det sig at en samtidig med samme slektsnavn, fenrik Anthon Adolph von Hirschen (f. ca. 1650) i en skrivelse til Krigskancelliet i 1684 angir sig som »burtig auss Holsten«. Sistnevnte opgir selv å ha vært i dansk krigstjeneste fra 1670. Det kan tenkes at der her kan være en slektskapsbindelse. (Skrivelse i pakken Supplicationer til Krigskancelliet 1684.)

Oberstlöitnant Johan C. W. Hirsch angir også at mange omstendigheter peker i retning av at Gert Christoph v. Hirsch og Hans Christoph v. Hirsch er født i Holsten eller Slesvig. Ordentlige undersøkelser er ennå ikke foretatt i Slesvig-Holstenske arkiver, og sådanne undersøkelser kan muligens bringe et resultat. Da både danske og brandenburg-preussiske tropper deltok i Wismars erobring i december 1675, kan det også være en mulighet for at Gert Christoph v. Hirsch oprindelig stod i den brandenburg-preussiske hær da han blev hvervet som fenrik av general Walther. Isåfald er det helt på uvisse hvor i Tyskland han er født.

Av familienavnet von Hirsch kan man formentlig ikke slutte sig til noget. Riktignok brukte de ovennevnte personer predikatet »von« næsten 100 år før det blev *påbudt* brukt av enhver dansk offiser, og det er også bevislig at de har brukt »von« før den første rangforordning av 1679, og det ligger da nær å trekke den slutning at de må tilhøre en eller annen tysk eller østerrisk adelslecht v. Hirsch (hvorav der på den tid eksisterte flere), men man kan ikke helt se bort fra den mulighet at de kan være av en eller annen borgerlig slesvig-holstensk eller tysk slekt, og at de på eget initiativ har tillagt sig et »von«, eller at de kan tilhøre en borgerlig slekt von Hirsch. Det er mitt håp at nærværende artikkel kan forårsake nye opplysninger som kan sette mig på det rette spor.

Den danske offisersslekt Hirsch stammer antagelig fra Mi-

chael Hirsch som i sine unge dager var musiker (»hofftrompeter«) i Prins Christians hoffkapel, ialfall i tiden 1634—1647. I Dr. A. Hammerichs bok: »Musikken ved Christian IV's hoff«, nevnes han flere ganger. Blandt annet nevnes at han sammen med hofftrompeteren Baltzar Zackow var tilforordnet prinsen i dennes unge dager, at disse to en mellemtid, antagelig fra ca. 1628, begav sig i felten hos hertugen av Mecklenburg, og at de blev rekvirert tilbake til prinsens tjeneste da denne holdt bryllup (1634). I tiden 1634 til prinsens død i 1647 deltok Michael Hirsch som hofftrompeter i Prins Christians hoffkapel på Nyköping slott. Om personellet i dette kapel skal der finnes ikke så lite opplysninger i conceptene til Prins Christians brever og i diverse »besoldningsregistre« fra hans hoff.

Efter prinsens død blev M. Hirsch ansatt som hofftrompeter i Kongelig tjeneste $^{19}/_{12}$ 1647, og fikk visstnok avskjed $^{28}/_5$ 1649. Efter hvad Hammerich opplyser, nevnes han siste gang i februar 1655. Antagelig død ca. 1672.

Hans hustru var Else (Elsabe) Nielsdatter Hirsch. Fra $^{12}/_4$ — $^{18}/_8$ 1672 var hun oldfrue på Kronborg slott (se Roedes Seddelregistratur over hofffunktionærer). I 1671 kalles hun i regnskapene »Else Michel Hirsch's« og i 1673 »Else afgangene Michel Hirsch's«, så mannen er antagelig død i mellemtiden. (Se: Hoved-Besoldningsbog i Skatkammeret 1670—1677, og affregningsbog 1671—78 fol 24). Hun blev begravet i Helsingør $^{10}/_{12}$ 1682.

Disse hadde antagelig følgende barn (II. 1—3):

II. Generasjon.

II. 1. Christian Hirsch, født ca. 1640? Han fikk $^8/_{12}$ 1669 bestalling som hofftrompeter ved det kgl. hoff i København (Se Skatkammerets Bestallingsbog 10 fol. 31). All sansynlighet taler for at de to hofftrompetere Michael Hirsch og Christian Hirsch er far og sønn. I september 1675 sees han å være syk, og har da fått 30 Rd. i reise penger til København (Ober-Kammer-Junkerens Regnskab 1673—85 bl. 47). Død, antagelig i København, $^{10}/_3$ 1676 (Skatkammerets Afregningsbog 1674—76 fol. 33). Begravet ved Holmens kirke $^{16}/_3$ 1676. Samme dag sees Cordt Trompeter å ha fått til Christian Hirsch Trompeters begravelse 20 Rd. og for »Sölff-Thrompeten« 30 Rd. (Ober-Kammer-Junkerens Regnskab 1673—85 bl. 55).

Han var gift og hadde barn, og hans hustru har formentlig bekjent sig til den romersk katolske religion, idet utdrag av de eldste kirkebøker for den Romersk-Katolske Menighed i København viser at $^{16}/_7$ 1672 døde et barn av Christian Hirsch, hornblæser, begravet

om aftenen på den tyske kirkegård. (Se Personalhistorisk Tidskrift 6. I. 7).

II. 2. Catharina Hirsch, (f. ca. 1650?) gift i Kronborg Slottskirke $^{19}/_3$ 1669 med löjtnant i Dronningens Livregiment, Georg Heinrich v. Stammitz (födt i Kappenberg i Schlesien). Oberstlöjtnant Johan C. W. Hirsch nevner henne som datter av hofftrompeter Michael Hirsch og hustru. G. H. v. Stammitz blev kaptein ved samme regiment i juli 1675 og lå da i garnison i Nyborg. Følgende episode, hentet fra oberstlöjtnant Johan C. W. Hirsch's verk gir formentlig et godt tidsbillede:

3. Juledag 1675 kom Kaptein Peter Hübertzens Kvinde i Slagsmaal med Kaptein Stammitz Kvinde i deres Stol i Frue Kirke i Nyborg. Derefter gik Kaptein Stammitz Kvinde ud af Kirken og tog til sig nogle, som synes argere end hende selv, den ene var hendes Søster, den anden en Trommeslagers Kvinde, og at de saaledes kom med Beraad i Kirken, holdt de et skammelig Slagsmaal igjen saa Haaret paa dennem hængte nedad Ryggen. Kaptein Hübertzens lille Søn med en Kaarde ved Siden seconderede Moderen og slog med blottede Kaarde lystig derpaa, hvilket alt udi en Hast skete, saa man intet udi den Handel strax kunde foretage eller sætte i Rette.

v. Stammitz døde i Kjøge i januar 1676 og blev begravet der $^{20}/_1$ 1676. Når og hvor hustruen døde, og hvilke barn de eventuellet hadde vites ikke.

II. 3. Charlotte Amalie Hirsch (f. ca. 1650?). Ifølge optegnelser, angivelig av D. Travelli, angis hun i 1669 å være »Jomfrupige« ved hoffet i Köbenhavn.

III. Generasjon.

Som formentlige barn av hofftrompeter Christian Hirsch opføres her (III. 1—2):

III. 1. Jens Hirsch, antagelig födt i Köbenhavn ca. 1670. Oberstlöjtnant Johan C. W. Hirsch opfører ham i sitt verk under navnet Jens Christiansen v. Hirsch. I de kilder jeg har undersøkt har jeg imidlertid ikke funnet ham angitt som Jens Christiansen.

Ca. 1700 finner man i Bergen en Jens Hirsch som »oplagskriver«, en halv-offentlig stilling ved tolletaten der. Han blev suspendert fra denne sin stilling i 1708 av den nye tollforpakter, Johan Garmann, visstnok et ledd i oprydningen efter den forrige toldforpagter, Kammerraad Schreuder. Han søkte i 1709 om å bli herredsfoged i Framlev og Gjern. I ansøkingen anfører han at han først hadde tjent geheimeråd Ahlefeldt i 8 år, og siden Cammerråd Schreuder i Bergen som oplagsskriver. Hvilken av de

på den tid eksisterende geheimeråder Ahlefeldt han har tjent, har det ikke lykkes mig å finne.

Denne Jens Hirsch i Bergen var gift med Anna Sehrrs, og disse to hadde $\frac{4}{6}$ 1706 sønnen Christian og $\frac{17}{8}$ 1707 sønnen Jochum Fredrich til dåpen i Nykirken i Bergen. I juli 1708 er hustruen i Köbenhavn, og i en ansökning dat. Fredrichsborg $\frac{23}{7}$ 1708 andrar hun på mannens vegne om at han må få veierstillingen i Bergen »effter dend nu værende gamble Mand Hans Rasmussens Död«, idet der mellem disse var bleven enighet om at Jens Hirsch under Rasmussens sykdom skulde »betiene det (stillingen) for en billig Lön«. Hun blev henvist til å søke magistraten herom. (Rentekammerets Relations og Resolutionsprotokoll fra $\frac{3}{6}$ — $\frac{20}{12}$ 1708).

I desember 1708 søker Anna Hirsch påny til Kongen om en stilling for mannen, denne gang om stillingen som »Accise-Skriver ved Nörre-Ports Accise-Contoir«, også denne gang uten resultat (Rentekammerets Relations og Resolutionsprotokoll).

I 1709 søker Anna Hirsch påny på vegne av sin mann, denne gang om en ledig tollinspektörstilling ved Bergens tollbod. I ansökningen, dat. Köbenhavn $\frac{4}{3}$ 1709, anfører hun at hun og to av barna »nu een rum Tid, fra mit Hiem, her udj dend kongl. Residentz Stad Kiöbenhafn /: icke uden stor Bekostning :/ sig hafver opholdet, for at supplicere« om assistanse for mannen, som med det ene barn fremdeles opholder sig i Norge. Fra Commisær Schavenius (visstnok medlem av den kgl. kommisjon som undersøkte forholdene ved Bergens Tollbod) hadde han fått attest om at han ingen forseelse hadde gjort i sin tjeneste som oplagsskriver.

I desember 1709 er også Jens Hirsch kommet til Kiöbenhavn, og i en ansökning, dat. Kiöbenhavn $\frac{9}{12}$ 1709, søker han om en ledig tollbetjentstilling i Köbenhavn, også denne gang uten resultat.

$\frac{24}{9}$ 1710 finner vi ham som sergeant ved det i mai—juli 1710 i Norge nydannede oberst Krag's nye gevorbene infanteriregiment. Regimentet blev imidlertid oplöst igjen i desember samme år, og Jens Hirsch var da antagelig uten beskjæftigelse til han $\frac{1}{7}$ 1711 blev sergeant ved det Akershusiske nationale infanteriregiment. Ved dette regiment stod han også bare ut året, og blev derefter sergeant ved Stavangerske kompani av Vesterlehnske nationale infanteriregiment. Ved dette kompani tjente han som underoffiser til han $\frac{22}{3}$ 1717 blev secondlöitnant ved samme kompani. Da regimentet $\frac{15}{6}$ 1718 blev utvidet og delt i to regimenter, blev Jens Hirsch premierlöitnant ved 1. (listerske) kompani av 2. (Vestre) Vesterlehnske nationale infanteriregiment, og her stod han til han $\frac{19}{6}$ 1719 døde ved Svinesund (ved den svenske grense syd for Fredrikshald) hvor hans kompani da lå på grensevakt.

Hans hustru Anna Hirsch bodde på den tid med sine 4 barn i Christiania, og i skrivelse av ¹⁶/₁₂ 1719 andrar hun om enkepensjon (indlæg til refererede sager ²⁰/₁₂ 1719 nr. 2). Her anføres blandt annet at hun sommeren 1719 har sendt inn to lignende ansøkninger, at hun i 1716 ved Karl XII's erobring av Christiania måtte flykte fra byen, og at hun ved den derpå følgende bybrand mistet alt hvad hun eiet. Ved kgl. befaling av ²¹/₁₁ 1721 blev hun bevilget 40,— Rd. årlig av den norske Qvæsthuskasse (Krigskancelliets Koncept til kongelig Ekspedisjon 1721 nr. 1198.).

Ved andragende av ²¹/₄ 1721 der blev referert for kongen ⁶/₅ 1725, androg hun påny om pensjon. Andragendet anbefales denne gang bl. a. av Konferensråd de Tonsberg som uttaler at han »attesterer Supplicantens store Armod og Fattigdom, som desto mere trækker hende, som hun, der er kommen av brave Folck, icke kand bruge den Omgangs Maade som andre Fattige, at søge hos medliedende Mennisker den udfordrende Ophold for sig og sine mange smaa Börn, og derfor er hendes Tilstand meget at beklage, og fører hun ellers et meget christeligt Liv og Levnet udj denne hendes jammerfulde og bedrøvelige Enckestand«. (Refererede Sager ⁶/₅ 1725 nr. 4.)

Antagelig ca. 1722 flyttet Anna Hirsch med sine barn til København. I 1728 blev der i København optatt et »Mandtal og Beregning over Familien og Personer i de fra Ildebranden 1728 conserverede Districter«, og »Anna sahl. Hirsch's Officerer Encke« med 4 barn og en pike finnes nevnt i dette manntall som boende i Adelgaden nr. 284 i St. Anna Qvarteers Wester Deel.

Av datteren Christine Marie Hirsch's ansökning til Kongen, datert København ¹⁸/₁₂ 1730, om å få beholde morens pensjon, fremgår at moren var död for kort tid siden (og da antagelig i København), og at hun søkte om pensjon på egne og to umyndige søskens vegne (Indlæg til Krigskancelliets Conceptor til Kongelige Ekspeditioner 1732).

Ved morens död i 1730 har således alle 4 barn levet. I en ny ansökning »A Messieurs Directeurs de Hospital de Guerre en Norvegue au Service du Roy à Christiania«, datert København ²¹/₈ 1731, søker Christine Marie Hirsch, Charlotte Hirsch og Waldemar Hirsch om å få beholde morens pensjon (Indlæg til Krigskancelliets koncepter til kgl. Ekspeditioner 1732). En av barna må da være död i tiden 1728—¹/₄ 1731.

Da både oplagsskriver Jens Hirsch's og premierlöitnant Jens Hirsch's hustruer begge het Anna, og oplagsskriveren eller hans familie ikke kan påvises *efter* 1710, og löitnanten og hans familie ikke kan påvises *för* 1710, har det hittil vært antatt at disse personer har vært identiske. På grunn av skriftligheten i fru oplagsskriver Anna Hirsch's og fru löitnant Anna Hirsch's ansökninger

til Kongen, må man nu anta bevist at disse personer er identiske.

III. 2. Charlotte Amalie Hirsch. Ved ansökning til Kongen, dat. $^{16}/_3$ 1694, ansöker hun om å få de for hoffunksjonærer vanlige »Gnaden Geld« da hun nu skal gifte sig med »Eu. Königl. Majt. gewesenen Laqjen Peter Osthorn«. Hun opgir da at hun i 7 år har vært »Jungfermædgen« ved Dronningens »Frauzimmer«, og har fölgelig vært i tjeneste ved hoffet fra 1687. $^{17}/_4$ 1694 blev hun så tilstått 200 Rd. i medgift. (Se Protocol over Kgl. Befalinger og Resolutioner til Assignationskontoret 1692—94, fol. 214 no. 31).

Hun er til mig opgitt som viet i Kronborg slottskirke $^{22}/_7$ 1694 til herredsfoged i Bjerre og Vinding, Peter Osthorn. Landsarkivet opgir imidlertid at denne vielse ikke finnes. Sammenhengen kan muligens være den at hun har vært katolik og er blitt viet i slottskirken av en katolsk prest.

IV. Generasjon.

Premierlöitnant Jens Hirsch og hustru Anna vites med sikkerhet å ha hatt följende barn (IV. 1—5):

IV. 1. Waldemar Wilhelm Hirsch, födt ca. 1704, antagelig i Bergen. I 1728 bodde han sammen med sin mor og sine 3 söskende i Köbenhavn, og ca. 1731 kom han i tjeneste hos geheimeraad Iver Rosenkrantz som kammertjener. Mens han var i denne tjeneste, studerte han jus og underkastet sig $^{6}/_{12}$ 1737 »privat« dansk juridisk eksamen ved det Juridiske Fakultet ved Köbenhavns Universitet. Attesten lyder:

I allerunderdanigste Fölge av H.K.M. Allernaadigste Forordning av 10. Febr. 1736 om Examinibus Juridicis haver Waldemar Hirsch d. 6. December udj dette aar Sisteret sig til Privat Examen ved det Juristiske (sic.) Facultet paa det Kongl. Universitet i Kiöbenhafn, og i samme examine viist sig ey ukyndig i Naturens Lov og i den Danske og Norske saa vel Lov som Rettergang, saaledes övet Extraheret een hannem tilstillet Act, samt saaledes elaboreret Een Stevning et Indlæg og en Dom over een ham forelagt Materie, at hand af Facultetet er befunden icke ubeqvem til at være Procurator ved Under eller Over-Retterne saa vel som til een Justice Betiening ved Under Retterne i Danmark eller Norge, om samme allernaadigst hannem maate betroes, og hand imidlertid ey efterlader med lige Fliid som hidindtil sig i Lov og Rett at öve ligesom hand og med Haandrekning har lovet og forpligtet sig til, aldrig videndes at vige fra Ret og Retferdighed, mindre at raade nogen til ufornödnø Processer, og ey heller med Raad eller i anden Maade at befordre nogen Uretvis Sag eller intention. Til Vitterlighed under Facultatis Juridicæ Seigl og Notari Underskrift.

J. P. Anchersen
h. t.

Kiöbenhaun d. 19. December 1737. Notari Facultatis.
Rigtig Copie af Originalen Testerer
(sign.) W. Hirsch.

Sammenhengen må være den at W. W. Hirsch på grunn av geheimeråd Rosenkrantz's stilling som Universitetets patron har fått anledning til, måske uten om det vanlige, å underkaste sig en »privat« eksamen.

Ved ansökning, datert $24/12$ 1742, søker han om å bli byfoged i Christiania eller sorenskriver i Steege på Möen eller i Nordhordland. På ansökningen er anmerket: »Geheimeraad Rosenkrantz recommenderer Ansögningen siden Suppl. i 8 à 9 Aar har været i hans Lieverie; oc er en Capitains Sön, som har gjort god Tieneste i sidste Krig. Suppl. er i sin Tieneste befunden troe, vittig oc vinskibelig og har appliceret sig til Jura, hvorom han ventelig kand producere Attest«. (Se Norske Indlæg $25/1$ 1743, Riksarkivet, Oslo).

W. W. Hirsch har formentlig sluttet sin tjeneste hos geheime- raad Rosenkrantz ca. 1741, idet han ved sönnens daab i mai 1742 angis at være »Kinafarer«.

$25/1$ 1743 fikk han bestalling som sorenskriver i Onsö, Tune, Aabygge og Hvalöene, og denne stilling innehadde han til sin död. Confirmert i embedet $24/3$ 1747. Han bodde i sin sorenskrivertid dels på gården Visur i Borge, dels i Frederikstad, hvor han fra $10/6$ 1757 var rådmann. Död på en tingreise i Enebak $18/6$ 1765, 61 år gammel, og begravet i Fredrikstad $21/5$ s. å.

Gift i Köbenhavn i Vor Frelser's kirke på Christianshavn $18/3$ 1740 med pige Anna Friis Hutfeldt. Han angis da å være kammertjener hos geheimeråd Rosenkrantz. En »Sr. Hutfeldt« nevnes i 1733 som »Hofmester« hos geheimeråd Iver Rosenkrantz's sön i Köbenhavn, og han er formentlig far til Anna Friis Hutfeldt. (Personalh. tidsskr. 8. 5, 25). Hun er formentlig også i nær slekt med den sogneprest Jens Friis's enke Anne Jespersd. Hutfeldt som $18/10$ 1703 blev gift med eftermannen i embedet, mag. Niels Galthen (Personalh. tidsskr. 9. III. 113).

W. W. Hirsch's hustru døde i 1755. 3 sönnar og 2 dötter. (Om skiftet, se skifteprotokoll for Frederikstad nr. 6, fol. 59).

IV. 2. Christine Marie Hirsch, födt ca. 1705, antagelig i Bergen. I årene ca. 1722—1730 bodde hun hos moren i Köbenhavn. I 1731—32 bodde hun visstnok sammen med sin söster (IV. 3) i Köbenhavn. Begge söstre fikk efter ansökning til Kongen (se ovenfor) ved kgl. befaling av $2/1$ 1732 pensjon av den norske Qvæsthuskasse med 20 Rd. årlig hver. (Se Protocol over Krigskancelliets udgangne Sager $2/1$ 1732 nr. 20 og ref. Sager $12/12$ 1731). I 1733 bodde visstnok både hun og sösteren i Slagelse.

Gift ca. 1740 (visstnok i Danmark) med Hans Albrecht Scheffmann. Om ham heter det i skifteprotokollen i 1767 »at hand for over 25 år siden undvigte uden siden om hannem det ringeste har været at fornemme«. Ved de i anledning skiftet

foretagne undersøkelser befantes han bosatt i Kallundborg. Hun døde 1766 hos brorsønnen Friedrich Conrad Hirsch på Visur i Borge, og blev begravet i Borge $^{14}/_8$ s. å. (Om skiftet, se skifteprotokol nr. 5 for Frederikstad fol. 279 b).

IV. 3. Christian Hirsch, døpt i Nykirken i Bergen $^4/_8$ 1706. Formentlig død ung.

IV. 4. Jochum Frederich Hirsch, døpt i Nykirken i Bergen $^{27}/_8$ 1707. Formentlig død ung.

IV. 3 eller IV. 4 levet da moren i 1728 bodde i Köbenhavn. Hun angis nemlig da å ha 4 barn.

IV. 5. Charlotte Sophie Hirsch, født ca. 1709, antagelig i Köbenhavn. Hvor hun opholdt sig i årene 1733—1743 vites ikke. $^{14}/_8$ 1743 blev hun »publice absolveret« i Christiania for Sacramentets forsømmelse. Fra ca. 1745 bodde hun i pensjon i Eidsberg. Den i 1732 tilståtte pensjon, 20 Rd. årlig, oppebar hun til sin død. Hun døde på Søndre Hornstvedt i Eidsberg $^{21}/_{10}$ 1787, begravet ved Herlands kirke $^{29}/_{11}$ 1787, 80 år gammel. Skifte blev avsluttet $^4/_{12}$ 1789 (se skifteprotokol for Heggen og Fröland nr. 9, fol. $10\frac{1}{2}$ in fine).

V. Generasjon.

Sorenskriver Waldemar Wilhelm Hirsch og Anna Friis Hutfeldt hadde følgende barn (V. 1—5):

V. 1. Anne Cathrine Hirsch, født ca. 1740, antagelig i Köbenhavn. Gift i Frederikstad $^{14}/_2$ 1788 med kjøbmann sammesteds Ole Östensen (Kongebrev).

V. 2. Friderich Conrad Hirsch, født i Köbenhavn $^9/_8$ 1742, døpt sammesteds i St. Nicolai kirke $^{16}/_8$ 1742. Foreldrene bodde da i Myntgaden. Han var kjøbmann i Frederikstad, og blev ved farens død 1765 konstituert i sorenskriverembedet. Han var visstnok fremdeles kst. sorenskriver da han døde på Visur i Borge i 1769. Begravet i Borge $^{25}/_8$ 1769.

Gift i Borge $^9/_4$ 1767 med Anna Sophie Rested (viet i huset uten trol. og lysing ifølge kgl. res.). Hun er født i Borge 1737, døpt der $^{19}/_2$ 1736, datter av bonde Lars Olsen Borge og Else Catherine Rested. (Om henne se forövrig Norsk Slektshistorisk tidsskrift bind II s. 18).

Ekteparret hadde kun et barn, nemlig sønnen Waldemar Wilhelm Hirsch, født i Fredrikstad $^8/_7$ 1767, døpt den $^{21}/_{10}$ s. å. Han døde som stabskaptein i dansk militærtjeneste, og er stamfar til den nu levende danske slekt Hirsch.

V. 3. Iver Christian Hirsch, født ca. 1744, antagelig i Fredrikstad. Han sees konfirmert der $^{20}/_4$ 1760, 16 år gammel. Han var tilstede ved skiftet efter faren i 1765, og hadde

da ingen bestilling. Ved et skifte i 1796 angis hans stilling å være »skriverkarl«, men hans bopel angis ikke. Om han var gift eller efterlot sig barn vites ikke.

V. 4. Birgitte Sophie Hirsch, födt ca. 1745, antagelig i Fredrikstad. Ved farens död i 1765 angis hun å være 20 år gammel. I 1801 levet hun ugift i Borge, og bodde på gården Søndre Huun. Hun ernæret sig visstnok med söm.

V. 5. Jens Andreas Hirsch, födt ca. 1746, antagelig i Frederikstad. Han sees konfirmert i Frederikstad $^{17}/_4$ 1761, 14 år gammel. Ved skiftet efter faren i 1765 opgis han å være 19 år gammel og uten bestilling. Ved fasteren Charlotte Sophie Hirsch's skifte i 1787 nevnes han som klokker og organist i Jarlsberg, og ved et skifte i 1796 nevnes han som »Organist på Grevskabet Jarlsberg hos S. T. Herr Greve Vedel i Norge«. Når han døde, om han var gift og om han i tilfelle hadde barn, vites ikke.

I oberstlöitnant Johan C. W. Hirsch's verk vil man på 16 og 1700 tallet finne en rekke offiserer av navnet Hirsch, som ikke har kunnet henføres til de nu eksisterende danske og norske slekter Hirsch. Disse personer synes iallfall for de flestes vedkommende å stamme fra Slesvig-Holsten. Det viser sig at man i Slesvig og Holsten har en rekke stednavne inneholdende ordet Hirsch, såsom »Brauner Hirsch«, »Grüner Hirsch«, »Spring-Hirsch«, »Springender Hirsch«, »Hirschhof«, »Hirschthal« m. v., og antagelig har de fleste av de ovennevnte offiserer sitt slektsnavn fra et av disse steder. Da det er sannsynlig at Gert Christoph von Hirsch og hans bror (fetter?) Hans Christoph von Hirsch begge er hvervet i Holsten, er det en nokså stor sannsynlighet for at de er i slekt med nogen av de andre offiserer Hirsch fra Slesvig-Holsten.

En av disse holstenske offisersslekter stammer fra:

Johan Peter Hirsch, födt ca. 1700, antagelig i Holsten. Han begynte sin militærtjeneste som underfyreverker i holstensk artilleri, utnevntes til fyrverker $^9/_3$ 1739, karakterisert stykjunker $^{25}/_{10}$ 1747, virkelig stykjunker $^4/_1$ 1753, karakterisert löitnant $^{15}/_{12}$ 1756, virkelig löitnant $^{18}/_7$ 1758 og karakterisert kaptein $^{17}/_3$ 1762. Död i Rendsborg $^{31}/_8$ 1762 og begravet i Garnisonskirken der $^3/_6$ s. å. (Neuwerker-Kirchengemeinde). Alder står ikke angitt. Han omtales bl. a. i Mallings: Store og Gode Handlinger osv.

Gift i Rendsborg $^{28}/_5$ 1745 med Jomfru Margaretha Elisabeth Gude, datter av da avdöde Stadt-Secretaire i Rendsborg, Michael Gude.

De hadde $^7/_9$ 1746 til dåpen i Christkirken i Rendsborg sønnen

Johann Peter Ulrich Hirsch, den senere danske generalmajor.

Kaptein Johan Peter Hirsch er uten tvil født i Holsten, men når han er født og hvem hans foreldre var, har det ikke lyktes mig å finne. Kunde dette konstateres, vil jeg anta at der skulde være en viss sjanse til å få knytte iallfall et par av de tre officersslekter Hirsch nærmere sammen.

Oberst Johan C. W. Hirsch angir i sitt verk bl. a. følgende personer fra Slesvig-Holsten:

Hans Hirsch, sergeant ved kaptein Kurtzlebens kompani av Eggerich Johan Lübbes gevorbne infanteriregiment. (Det sorte Regiment). Han blev i januar 1661 overflyttet til kaptein Knachs kompani av samme regiment (se indleverede Sager februar 1661 nr. 90).

Johan Hirsch, var fenrik i artilleriet i Rendsborg 1670, og døde der som »stykjunkerlöitnant«^{12/12} 1675.

Johan Hirsch, var i 1678 sergeant i livkompaniet av det såkalte »Preussiske Infanteriregiment« (oberst Pflantz). (Se indleverede Sager^{22/4} 1678 nr. 308).

Johan Conrad Hirsch, født i Skaane ca. 1645. Han tjente i 1677 i Sjælandske Infanteriregiment som underoffiser, og var med hjelpekorpsset til Island hvor han blev såret i hoften. I 1695 ses han å være 50 år gammel (Indkomne breve^{9/8} 1695).

Johan Conrad Hirsch, født ca. 1680, antagelig sønn av ovenstående J. C. Hirsch. Han var för 1706 feldwebel i 2. Danske gevorbne Infanteriregiment i Keiserlig tjeneste i Ungarn og Italien. Avanserte efterhånden til premierlöitnant. Blev i 1715 sendt på hvervning til Frankfurt am Main og kom ikke tilbake. (Refererede Sager^{7/8} 1706, Reg. N. 781/1706, Memorialer^{27/11} 1711, Reg. N. 2287/1711, refererede Sager^{24/11} 1715 § 13, Reg. N. 1837/1715).

Friderich Christian Hirsch, født ca. 1680, visstnok bror av ovennevnte J. C. Hirsch. Tjente ved samme regiment som broren. Blev fenrik^{16/8} 1707 og deserterte i 1708 da regimentet stod i Ungarn.

Jürgen Hirsch var i 1652 musketer ved kaptein Bremers kompani i Glückstadt (Se rulle datert^{25/9} 1652, indl. Sager 1652). Var korporal i livkompaniet av Bremers gevorbne infanteriregiment i 1660 (Se rulle^{22/12} 1660, indl. Sager 1661). Han er formentlig identisk med den Jürgen Hirsch som i 1661 var tambur i major Ernst Reinkings kompani av Johan Bessels infanteriregiment (Se indl. Sager 1661).

Martin Hirsch var tambur i livkompaniet av Johan Otto Bremers gevorbne infanteriregiment. (Se rulle av^{22/12} 1660, indl. Sager 1661).

Martin Hirsch var korporal i Krempe's kompani av oberstløytnant Johan Witmachs slesvig-holstenske nationale infanteriregiment. Han var gift med Barbara — — — — og hadde en datter. (Se rulle, indl. sager juli 1675, nr. 510).

Niclas Hirsch var furer i kaptein Duves kompani av nordjyske nationale infanteriregiment (Barthold Bülow). Ved reduksjon i september 1677 forsettes han til oberstløytnant Neuwerth's kompani av samme regiment. (Se indl. Sager 700/1677).

Nicolaus Hirsch var i 1645 fanesmed, d. e. dyrlæge i oberstløytnant Edings rytterkompani. (Se militære regnsk. 1645, i skaanske krigskomm. regnsk.).

Det er mitt håp at nærværende artikkel vil medføre at mig hittil ukjente oplysninger kan komme frem og supplere og eventuelt beriktige de av mig foran gitte oplysninger om dansk-norske Hirsch'slekter.

KAMMERSKRIVER SØREN JENSEN HELLE-
KANDE, HANS EFTERSLÆGT
SLÆGTEN LINDBERG AF 1640 OG AMTSFORVALTER
MORTEN MICHELSEN HADRUP TIL ØRRIDSLEV-
GAARD, DALLUND OG ST. KØBESKOVGAARD
SUPPLERENDE OPLYSNINGER OM TRE SLÆGTER LINDBERG

Af

F. C. Bretteville-Plum.

Omkring Aar 1639, da Prins Chr. V som Lehnsmand over Laaland og Falster residerede paa Nykøbing Slot, blev Søren Jensen Hellekande (Helkand — Hellicant) ansat som Kammerskriver hos Prinsen. Tidspunktet for Ansættelsen kan ikke angives, bl. a. fordi hans Bestalling, eller en Genpart af den, ikke har kunnet findes blandt de opbevarede Arkivalier; men i nedennævnte Revisionsprotokol findes under 11. September 1639 et Notat, hvorefter Søren Jensen Hellekande »fyrstelig Naade Prinsens Kammerskriver« beordres til at opkøbe et Parti Slagte-Øksne »til Kgl. Majestæts Behov«.¹ Samtidig med at han beklædte Embedet som Kammerskriver, hvormed fulgte at han ikke blot besørgede Indkøb for Prinsen og hans Hofstat, men ogsaa var Prinsens Tillidsmand i økonomiske og finansielle Forhold og til Tider varetog disses Ordning baade i Indland og Udland, paatog han sig for egen Regning betydelige Entrepriser m. Hensyn t. Levering af Krigsmateriel, Krudt og anden Ammunition til Landets Defension, og han skaffede endog undertiden Levnedsmidler til flere af Landets Fæstninger, saaledes som det fremgaar af efterfølgende Oplysninger. —

Det vil formentlig være vanskeligt at angive Rammerne for hans Embedes Virksomhedsomraade og Kompetence ved Sammenligning med lignende Stillinger i senere Tider. Til Belysning af

---

¹ D. Kancelli B. (1588—1660) II 2 f. 1650—58 Revisionstegnebog ang. Udbetalinger til Lehnsmand, Hofstjenere etc. Fol. 48. R. A.

Stillingens Art, saaledes som man saa paa den i det attende Aarhundrede, kan anføres, at en Datters Sønesøn, *Andreas Jacob Lindberg* (1726—1777) kalder ham »Cabinetssecretair, eller som det hed i de Tider, Haandskriver hos Prins Christian«. ²

Ved Gennemgang af Prinsens Arkivalier og Bilag til nedenanf. »Afrejninger« i Rigsarkivet støder man stadig paa Prinsens egenhændige Ordre-Sedler til Søren Jensen, snart drejer det sig om Indkøb af Beklædningssager og lignende Effekter, ³ snart om Indkøb af Vin m. m. — Og endelig findes blandt Kammerskriverens efterladte Papirer et ikke ringe Antal Kvitteringer, forsynede med Prinsens egenhændige Underskrift for Modtagelse af større og mindre Pengebeløb, kontant udbetalte, hvoraf synes at fremgaa, at Kammerskriveren i adskillige Tilfælde ogsaa er blevet benyttet som Prinsens private Financier; endnu den 7. April 1647, kort før sin sidste Afrejse fra Nykøbing Slot, kvitterer han for Modtagelsen af 20 Rd., modtaget af Søren Jensen. ⁴

Om Søren Jensen Hellekandes Afstamning kan formentlig intet konstateres; men der kan være Anledning til at fremsætte den Formodning, at han var Broder til Borgmesteren i Throndhjem, *Anders Jensen Hellekande* ⁵ og den bekendte rige Handelsmand og Skibsrheder i København *Rasmus Jensen Hellekande*, der gjorde betydelige Forretninger med Staten, og som stillede et væbnet Skib til Chr. IV's Raadighed i Slaget ved Kolberger Heide. ⁶ Han skulde herefter være Søn af *Jens Andersens Hellekande*, Borger i Aarhus, og dennes Hustru *Boel Rasmusdatter*. ⁷ En tredje Broder til Søren Jensen er maaske den noget yngre *Laurids Jensen Hellekande*, f. i Viby ved Aarhus, som 24. Juli 1651 tog Borgerskab i Aarhus, ⁸ og hvis Bod paa Skolegade i Aarhus (Løbe Nr. 20, Taksation 26. Februar 1661) i 1661 blev »spoleret«. ⁹

² Skrivelse af 12. Maj 1770 til Skifteforvalteren over Fyens Stift. *Søren Mortensen Hadrups Skifte* 1767, Odense m. fl. Amters Skifteprot. V L. A. for Fyen. Landsarkivar S. Aakjær har venligst henledet Opmærksomheden paa dette Skifte.

³ Ifølge Memorial af 4. Juni 1646 skulde S. J. sørge for Levering af 100 Pibekraver til Prinsen. Prins Christian V' Arkiv, Concepter til aabne og lukkede Breve. R. A.

⁴ Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A.

⁵ ⁶ *Bricka Biogr. Lex.* VII 298, 299. Carl Bruun, *Kbhvns. Hist.* I 587, *Personalh.* T. 2 VI 4.

⁷ *Personalh.* T. 2 VI 1—12. Hun blev begravet 10. Oktober 1649 i *Lorentz von Meulengrachts* Ligkammer i Nic. Kirke. *Lorentz v. M.* var *Rasmus Jensen Hellekandes* Hustrus 1ste Mand, begr. samme St. 12. August 1630. *Sct. Nic. Kirkes Inventarium over Begravelser inden Kirken*, Fol. 78b, Raadstuearkivet.

⁸ Aarhus Borgerskabsprot. L. A. for Nørrejylland.

⁹ Venligst meddelt af Personalhistorikeren, Overretssagf. C. I. T. Thomsen,

Til Fordel for den Antagelse, at Anders, Rasmus og Søren Jensen Hellekande var Brødre, vil foruden Navnefællesskabet kunne fremføres, at de levede omtrent paa samme Tid; Anders døde 1662, Rasmus 10. Oktober 1648 og Søren o. 1652,¹⁰ og at Søren Jensens næstældste Datter er døbt Bodil og saaledes kan være opkaldt efter Jens Andersens Hellekandes Hustru. Hvad der dog er af særlig Interesse ved Bedømmelsen af det mulige Slægtskabsforhold er dels, at Rasmus J. H. vitterligt deltog i flere af de Forretninger, som Søren J. H. afsluttede med Prinsen og Kronen, hvilket fremgaar af nedennævnte Excerpter af Bilag til opbevarede Arkivalier, og endelig fremgaar det af et Andragende af 5. Januar 1668 til Kongen, at Rasmus J. Hellekandes Stifsøn, Hans von Meulengracht,¹² var den ene af Søren J. Hellekandes Børns Formyndere, medens den anden Formynder var den Jacob Petersen, som tidligere havde været Rasmus Jensens Fuldmægtig i »Det östersche Comp.«¹¹ Andragendet gik ud paa at opnaa en endelig Ordning m. H. t. Betaling af Kronens Gæld til Arvingerne. —

Af de i Rigsarkivet beroende Arkivalier vedrørende Kammer-skriverens Forretninger og øvrige Forhold gengives følgende Ud-drag. —

1640 28. Juli—30. December Kvittring, udst. af Godfried Michelsen med Paategning af Korfitz Ulfeldt,¹³ hvorefter han efter Kgl. Majestæts naadigste Befaling har modtaget, hvad Rasmus Jensen, Borger i Kbhvn., til »højbemeldte Kongens Behov har leveret«. Paa Bagsiden af Bilaget er skrevet: »Beviser tilhørende Søren Jensens Arvingers Afregning, som er be-regnet fra 28. Juli 1640 til 20. Maj 1653«. For Aarene 1641 og 1643 foreligger lignende Kvittringer med Korfitz Ulfeldts Navn, og paa Bagsiden af den sidste er skrevet: »Modtaget hvad Rasmus Jensen, Borger i København, har leveret ved Søren Jensen, som jeg (Korfitz Ulfeldt) med Regnskab videre haver at forklare«. ¹²

Allerede i 1640 drev Søren J. H. Krudtværk i Skaane, hvilket

Aarhus, som tillige oplyser, at Laurids J. H.s Skifte er af 1. Marts 1665, og at han var gift med Anne Povelstd., der efter hans Død giftede sig med Christopher Sørensen Læssø, Kgl. Majestæts Toldbetjent i Fredericia, hvor paa samme Tid en Søn af Laurids J. H., Peder Hellekande, opholdt sig. —

¹⁰ Afregninger VIII 78. Bilag 25; iflg. Genpart af Kgl. Skrivelse af 14. Maj 1652 gives Beathe, afg. S. Jensens Tilladelse til, at hvad hendes sl. Husbond maatte være skyldig i Anl. af Potaske-Værket i Skaane kan afdrages i Fordringen for leveret Krudt. R. A.

¹¹ Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A. og O. Nielsen IV 124.

¹² Afr. VIII 78 Indlæg R. A. Hans v. Meulengracht f. 9. September 1629, d. 1684, L. Bobé »Die deutsche St. Petri Gemeinde«, Pag. 444.

¹³ F. 10. Juli 1606, d. 20. Februar 1664, D. Adels A. XL Pg. 526.

fremgaar af, at han 22. Oktober d. A. fik kgl. Bevilling til at udføre af Riget 200 Cntr. Krudt af det »som han selv lader gøre udi Christianstads Lehn udi vort Land Skaane«, ^{13 a} og 24. Oktober 1640 fik han Bevilling til at forpagte en Krudtmølle i Skaane, kaldet Löngsøe, paa 2 Aar; Forpagtningsafgiften var aarlig 100 Rd. Specie. —

Den 28. Maj 1641 udstedte Prinsen Generalpas for Søren Jensen i Anledning af hans hyppige Rejser mellem Nykøbing og København paa Prinsens Vegne; ¹⁴ 16. Januar 1642 fik han kgl. Konfirmation paa Skøde paa en Plads paa Christianshavn, ¹⁵ og 27. April 1642 gav Prinsen ham Tilladelse til, at han maatte bo paa Christianshavn, dog paa det Vilkaar at han, naar Prinsen det naadigst befaler »uforsømmelig skal forføje sig til Prinsens Hof og forvolder hans Bestilling ham derved at intet forsømmes«, — og eftersom han er i Prinsens Tjeneste og Bestilling, faar han Ret til at bruge Prinsens Heste. Han fritages endvidere for al borgerlig Tyngde, Skat og Indkvartering, saalænge han i Prinsens Tjeneste er og forbliver, hvorefter Borgmester og Raad i Christianshavn saavel som alle andre underdanigst sig have at rette. ¹² Den 24. September 1642 skrev Prinsen til Korfitz Ulfeldt og anmodede ham om gennem Søren Jensen, vor Kammerskriver, at skaffe leveret et Parti Krudt; samtidig paalægger Prinsen Korfitz Ulfeldt at sørge for, at S. J. faar betalt resterende Beløb for Leverancen for forgangne Aar. ¹² Den 12. Januar 1643 fik Søren Jensen kgl. Bevilling til i Christianstads og Sølvborg Lehn at lade hugge saa mange Aske-træer, som han til Picker, Lanser, Hellebarder og Partisaner har Brug for, og paa de Steder, hvor han dem bedst og tjenligst kan bekomme. ¹⁶

Fra Rigsmarsken Anders Bille ¹⁷ foreligger et Brev af 25. Oktober 1643 til S. J.:

»Ærlige og velagtede Søren Jensen, hans fyrstelige Naade Prinsens Kammerskriver, min gode Ven, venlig [tilskrevet].«

»Min venlig Hilsen forsendt med Gud vor Herre, kære Søren Jensen, gode Ven, er jeg venlig begærende, at I vil velgøre og levere paa det gamle danske Regimente, som sl. Marquard Rantzau ¹⁸ haver ført og her i Landet er indkvarteret, til Obristlieutenant Poul Sehested, ¹⁹ liggende i Waar,

^{13a} Skaanske Reg. Fol. 331 a og b. R. A.

¹⁴ Prins Chr. V' Arkiv, Concepter til aabne og lukkede Breve. R. A.

¹⁵ Sjæll. Reg. Fol. 156. R. A.

¹⁶ Skaanske Reg. Fol. 389. R. A.

¹⁷ F. 19. Marts 1600, Rigsmarsk 1642, d. 9. November 1657, Bricka Biogr. Lex. og D. Adels A. 1890, Pag. 92.

¹⁸ F. o. 1590, d. 19. Juni 1640, D. Adels A. XLVII Slægten Rantzau Pag. 71 ff.

¹⁹ Iflg. Oberstl. Hirsch fik han 12. Juli 1638 Bestalling som Oberstltnt. i Marquard Rantzaus Regiment og søgte sin Afsked 1653.

eller til Major Hans Petersen,²⁰ liggende i Odense udi Fyen, naar de Eder med denne min Skrivelse besøger. Af Munition nemlig Krudt ti Centner, Tretten Tusinde tre Hundrede to og Tredive »Claffer-Lunter«, eftersom de dennem beklager ingen Forraad ved Regimentet derpaa at have, hvorpaa I kan tage deres Bevis — — —²²

Samme Aar anerkender Ebbe Ulfeldt²¹ til Ovesholm i Skaane, Befalingsmand over Christianstads Lehn, af Søren Jensen, fyrstelig Naade Prinsens Kammerskriver, efter Skrivelse og Ordre fra Anders Bille til Damsboe, Danmarks Riges Marsk, at have modtaget 11.281½ Skaalpund Krudt.²³ Den 12. November 1644 fik Søren Jensen Kgl. Brev paa »Stubbemølle«, Søllerød Sogn, Kbhvns. Lehn, med Ret til at opføre en Teglovn,²⁴ og 29. September 1645 foreligger Kvittering for Levering af 30 Tdr. Sild og et Parti Kød til Christianstads Fæstnings Garnison fra ærlig og velagtet Mand Søren Jensen, fyrstelig Naade Prinsens Kammerskriver.²⁵ Da Løngsøe Krudtmølle i Skaane var nedbrændt i 1646, fik han 27. Juni 1646 Kgl. Bevilling til »i Christianstad og Sølvisborg Lehn af Bønderne Salpeter sig for Penge at tilforhandle«, og Lehnsmanden fik Ordre til, at han paa Kongens Vegne skulde være ham »beforderlig og alting saadan midle«, at baade han og Bønderne kunde være tilfredse »eftersom kristeligt og billigt er«.²⁶

Under 17. September 1646 skriver Korfitz Ulfeldt, at Kgl. Maj.'s Tøjmaster vil modtage af Søren Jensen halvtredje Hundrede Centner Krudt til Kronens Behov, og som skal være »dyctig og tjenlig at bruge«.²⁷ Til Befalingsmanden paa Københavns Slot foreligger en Skrivelse af 30. November 1646 fra Prinsen, hvorefter Kammerskriveren Søren Jensen fritages for Betaling af Landgilde og al anden Tyngge, som paahviler den ham af Kongen overladte »Stubbemølle« i Københavns Lehn »som han agtede at drive som Krudtmølle, som Kgl. Maj. og Riget herefter kunde have Tjeneste af«.²⁸

Sammen med Prinsens Hofmarskal Johan Christoph von Kørbitz²⁹ foretog Kammerskriveren en Rejse til Kieler

²⁰ Iflg. Oberstlt. Hirsch fik han 14. Maj 1638 Patent paa at hverve et Komp. under Marquard Rantzau som Major; 22. August 1644 gjorde han Tjeneste ved »Det gl. danske Reg. Dragoner«, 1645 Oberstltnt., han døde 25. Marts 1647.

²¹ F. 23. December 1616, Lehnsmand i Christianstad 1642, d. 30. Januar 1682, D. Adels A. XL 530.

²² 28 Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A.

²⁴ Sjæll. Reg. Fol. 314. R. A.

²⁵ Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A.

²⁶ Skaanske Reg. Fol. 46. R. A.

²⁷ Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A.

²⁸ Prins Chr. V' Arkiv, Concepter til aabne og lukkede Breve, R. A.

²⁹ Rigsmarskal, f. 13. August 1612, d. 20. August 1682, D. Adelslægter X Pg. 321.

Umschlag (Kieler Marked-Termin) samt til Lübeck og Hamburg for at ordne nogle af Prinsens Pengesager, — bl. a. med de kendte Forretningsmænd, Brødrene *Leonhard* og *Gabriel Marselis*,³⁰ der havde Engagementer med Prinsen. Paa Rejsen, der varede fra 27. December 1646 til 3. April 1647, var de ledsaget af henholdsvis 5 og 3 Tjenere.³¹

Under 27. April 1647 udstedte Prinsen en Benaadning for Søren Jensen, hvorefter denne fik Tilladelse til for sig selv, sin Hustru og sine Børn, hvorsomhelst de ved Døden maatte afgaa, da at maatte indføre og begrave deres Lig i København i den Kirke, hvor de havde deres Begravelse.³² Den 23. April 1647 fik han Brev paa en Tørvemose i Nærum, Kbhvns. Lehn.³³ En kgl. Skrivelse af 25. December 1648 befaler *Christopher Ulfeldt*³⁴ og *Knud Ulfeldt*³⁵ at gøre Afregning med »os elsk. Søren Jensen, Borger og Indvaaner i vor Købstad Christianshavn i Anledning af underdanigst Andragende om Betaling af det Parti Krudt og Munition, han efter Forordning af 1643 og 1645 har leveret til Fæstningen Christianspris (i Slesvig) og til Defensionen af Laaland og Falster, og hvad Krudt og Munition han har leveret efter Befaling af os elsk. kære Herr Broder Prinsen, salig og højlovlig Hukommelse, saavel som efter Befaling af Rigens Marsk, os elsk. Anders Bille.«³⁶

Den 24. Juli 1649 gav Kong Fred. III Søren Jensen Bevilling til at brænde Potaske i Herridsvad Klosters Lehn i Skaane.³⁷ Den 21. April 1650 foreligger specificerede Opgørelser over Tømmer m. m., leveret til Defensionen af Laaland og Falster til Beløb Rd. 29.111, — minus betalt Rd. 18.162, — hvorefter Søren Jensen for denne Levering havde et Tilgodehavende paa Rd. 10.949.³⁸ Den 6. December 1650 faar Søren Jensen kgl. Bevilling til Fritagelse for at betale Told af den udførte Potaske, da han »til os og Kro-

³⁰ Ang. Brdr. Marselis henvises til Biogr. Lex. 11. Bind Pg. 141ff.

³¹ Prins Chr. V' Kammerskriverregnskaber 1645—47. R. A.

³² Prins Chr. V' Arkiv, Concepter for aabne og lukkede Breve. R. A. — Denne kgl. Gunstbevisning er formentlig begrundet derved, at den midlertidige Bindingsværks Kirke for Christianshavn, der blev indviet 22. Maj 1640 af Biskop *Jesper Brochmand*, først henimod Aar 1700 blev erstattet af den nuværende Frelsers Kirke. Victor Hermansen: »Københavns gamle Kirker«.

³³ Sjæll. Reg. Fol. 645—46.

³⁴ F. 25. April 1583, 1645 modtog han de danske Fæstninger tilbage fra Svenskerne, døde 18. September 1653. D. Adels A. XL 524.

³⁵ F. 1609, faldt i Træfningen ved Sibbarp 28. September 1657, Lehnsmand paa Landskrona 1646, D. Adels A. XL 529.

³⁶ Skaanske Tegn. Fol. 14. R. A.

³⁷ Skaanske Reg. Fol. 204. R. A.

³⁸ Afregninger VIII 78 Indlæg. R. A.

nen³⁹ udgiver hver 10ende Tønde foruden den aarlige Afgift af 150 Rd.³⁹

Endnu en Tid efter Prins Chr. V's Død har Søren Jensen fungeret som Kronens Embedsmand, saaledes er en Opgørelse over udbetalte Lønninger til Hofpersonalet paa Nykøbing Slot af 23. November 1647 underskrevet af Hofmarskal von Körbitz og Søren Jensen.⁴⁰

Søren Jensen Hellekandes omfattende Transaktioner og hans Kreditgivning til Prinsen og til Kronen maa — efter hine Tidens Pengeforhold — have været betinget af ret betydelige Driftsmidler, og det ligger da nær at tænke sig Forklaringen paa disse Kapitalers Tilstedeværelse gennem det formodede Slægtskab og Kompagniskab med Rasmus Jensen Hellekande. — Baade Rasmus og Søren Jensen Hellekande havde ved deres Død store Tilgodehavender hos Staten. Over Rasmus Jensen Hellekandes Enke, **K a r e n P e d e r s d a t t e r s** Tilgodehavende findes en Opgørelse af 8. Januar 1649, hvorefter Staten skyldte hende 132.308 Rd.;⁴¹ men endnu 10 Aar efter havde Arvingerne ikke faaet deres Penge. Der findes en Opgørelse, hvorefter Præsident **H a n s N a n s e n** 9. Maj 1659 paa sin afd. Søn **M i c h e l N a n s e n s** Børns Vegne, har faaet Afregning af Rentekammeret for de $\frac{5}{8}$ Parter, som Børnene havde arvet efter Rasmus Jensen Hellekande, og som da udgjorde 74.065 Rd.⁴² Aarsagen til denne Forhaling af Betalingen til Arvingerne kan dog tildels forklares derved, at man fra Kronens Side havde indledet en omfattende Revision med kritisk Undersøgelse af de betydelige Leverancer til Staten, særlig Tømmerleverancer til Holmen, som i en Aarrække, for største Del under Protektion af Korfitz Ulfeldt, havde været betroet omtrent den samme Kreds af formaaende Mænd. Til disse hørte bl. a. Generaltoldforvalter **H e i n r i c h M ü l l e r**, Handelsmanden **J e n s J e n s e n W i s s i n g**, Borgmester paa Christianshavn **J a c o b M a d s e n** og Rasmus Jensen Hellekande, foruden andre fremtrædende Mænd af Adel og Borgerskab.⁴³

For Arvingerne efter Søren Jensen Hellekande var Stillingen saa ugunstig, at endnu 20 Aar efter hans Død havde Kronen ikke fuldtud honoreret deres Tilgodehavende, som efter Boets Opgørelse var udregnet til 50.819,— Rd. incl. Renter og Renters Rente.⁴⁴

³⁹ Skaanske Reg. Fol. 204. R. A.

⁴⁰ Prins Chr. V' Kammerskriverregnskaber 1645—47. R. A.

⁴¹ Afregninger VIII 76—77 Indlæg. R. A.

⁴² Afregninger VIII 72dd. R. A. Michel Nansen var som bekendt gift med Rasmus Jensen Hellekandes Datter **K a r e n**, Historisk Tidsskrift 3 R. I 240—41.

⁴³ Hist. T. 6 R. V 372. 396. H. D. Lind.

⁴⁴ Afregninger VIII 78. R. A.

Børnenes Formyndere Hans von Meulengracht og Jacob Petersen indgav, som foran omtalt, et Andragende til Kongen af 5. Januar 1668 om, at Sagen maatte blive ordnet ved en endelig Opgørelse, da Formynderne udsatte sig for Ansvar overfor Arvingerne. Ifølge Rentekammerets Resolution af 19. August 1664 (Kronens Skøder) havde man dog allerede da givet Arvingerne Skøde paa forskelligt Gods i Han Herred, svarende til et Beløb af ca. 14.800 Rdl. som Betaling for en Del af deres Tilgodehavende. Kongen gav nu under 20. Januar 1668 Ordre til, at Sagen skulde genoptages, og efter en fornyet Revision blev Arvingernes Resttilgodehavende ansat til ca. 18.400 Rdl.;⁴⁵ men endnu i 1672 var deres Tilgodehavende ikke honoreret, hvilket fremgaar af, at de to Svigersønner, Morten Mikkelsen Hadrup og **A n d r e a s J a c o b s e n L i n d b e r g** ved Andragende af 19. August 1672 forgæves ansøgte om at faa Gods udlagt, svarende til ovennævnte Beløb 18.400 Rdl. (Rentek. Resol. Dok.). Om det fulde Beløb, som Arvingerne med Rette kunde gøre Krav paa, nogensinde er blevet betalt, er tvivlsomt; i hvert Fald fremgaar det af forannævnte Skrivelse fra Andr. Jac. Lindberg af 12. Maj 1770 til Skifteforvalteren over Fyens Stift, at Etatsraadinde **M a r g r. E l i s a b e t h E r n s t, f. W e i n m a n n**, hvis første Mand, Etatsraad Andr. Jacobsen Lindberg i sit første Ægteskab var gift med en Datter af Søren Jensen Hellekande, endnu var i Besiddelse af en uindløst Obligation, udstedt af Prins Chr. V i Anledning af Gæld til Kammerskriveren.

Som foran oplyst hed Søren Jensen Hellekandes Hustru Beathe (Biате). I en Retssag af 1653 mod hende, hvor det drejede sig om Betaling af et mindre Beløb, nævnes hun: ærlig, dyderig og gudfrygtig Kvinde Biате, sl. Søren Jensens Efterleverske her i Staden tilligemed hendes Laugværge Jacob Peitersen. Det fremgaar heraf, at hun den 17. Maj 1653 boede paa Christianshavn.⁴⁶ Hun maa være afgaaet ved Døden før 5. Januar 1668, da hun ikke nævnes i Formyndernes Andragende af denne Dato. Iøvrigt er det ikke lykkedes at fremskaffe nærmere Oplysninger om hende. — I Ægteskabet med hende havde Søren Jensen Hellekande tre Børn, nemlig **E l s e**,⁴⁷ dbt. 22. Søndag efter Trin. (29. Oktober) 1643, og Tvillingerne **B o d i l**⁴⁸ og **J e n s**,⁴⁹ døbte 12. Januar 1645. Ifølge Skrivelse af 1752 (udat.) fra Søren Mortensen til St. Købeskovgaard⁵⁰ til Raadmand Søren West Lindberg, Fredericia, blev Sønnen Jens kun 9 Aar gammel, han døde altsaa

⁴⁵ Afregninger VIII 78 Bilag. R. A.

⁴⁶ Afregninger VIII 78. Bilag 23. R. A.

⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ Vor Frelsers K. B.

⁵⁰ Iflg. efterfølgende Opl. var han Søn af Bodil Sørensd. Hellekande.

o. 1654; endvidere fremgaar det af samme Skrivelse, at der i Søren J. H.'s Ægteskab kun var tre Børn.⁵¹

Under Henviſning til foran omtalte Benaadning for Søren Jensen af 27. April 1647 ang. hans og hans Families Begravelsessted, maa det antages, at disse Personers Begravelse har fundet Sted i en københavnsk Kirke; men de er forgæves søgt i de opbevarede Kirkebøger og i andre Arkivalier og trykte Kilder vedrørende Begravelser i København.

Datteren Else blev i Aaret 1670 viet til daværende Amtsskriver over Københavns Amt, **A n d r e a s J a c o b s e n L i n d b e r g**,⁵² og Datteren Bodil blev 1667 viet til daværende Amtsskriver **M o r t e n M i c h e l s e n** i Odense.⁵³

Om de to Søstres Ægtefæller og deres Efterkommere gives nedenstaaende Oplysninger.

Slægten Lindberg af 1640.

A n d r e a s J a c o b s e n L i n d b e r g, Etatsraad og Borgmester i København f. o. 1640 d. 1717. Hvad angaar Navnet Lindberg, skal bemærkes, at han ikke benyttede dette Navn i sine Underskrifter, heller ikke i Underskriften paa det efterladte Testamente, og at han i alle officielle Dokumenter, saaledes ogsaa ved Udstedelse af Bestallinger og Udnævnelser alene kaldes Anders eller Andreas Jacobsen. At han derimod Mand og Mand imellem gik under Navnet Lindberg og maaske ogsaa selv kaldte sig Lindberg, sandsynliggøres bl. a. derved, at hans 2den Hustru i sin Omtale af ham benytter dette Navn.⁵⁴ Hans Børn underskrev sig alle Lindberg.

Om hans Afstamning kan vistnok intet dokumenteres; men naar derfor Dr. Nystrøm i sin Bog »Lyngby Sogn«, Pg. 54, skriver om ham, at han kom fra »Folkedybet«, vil der dog muligvis kunne indvendes, at netop Anvendelsen af Ordet »Folkedybet« i denne Forbindelse maa forudsætte et vist Kendskab til det sociale Niveau, han tilhørte, og til hans Familieforhold. Men om disse Forhold vides som sagt intet. Angaaende Andreas Jacobsens Afstamning vil dog kunne fremsættes en Hypothese. I Dr. O. Nielsens Kbhvns. Historie og Beskrivelse Bind V Pg. 396 oplyses, at blandt de ved Operabranden 19. April 1689 omkomne var: »S r. J e n s J a c o b-

⁵¹ Bilag til Søren Mortensen Hadrups Skifte af 1767, L. A. for Fyen.

⁵² Iflg. Bevilling af 8. Maj 1670 til V. u. T. og L. Sjæll. Reg. 1670 Fol. 156.

⁵³ Iflg. Bevilling af 31. Juli 1667, Sjæll. Reg. 1667 Fol. 229. Personalh. T. 6 R. II 275. Her benævnes han »Skriver paa vor Gaard udi Odense«. Yderligere Bevisligheder for Rigtigheden af de anførte Familieforhold findes blandt Bilagene til oftnævnte Søren Mortensens Skifte i L. A. for Fyen.

⁵⁴ Bilag til Søren Mortensen' Skifte, L. A. for Fyen.

se n s Datter hos Borgmester Andreas Jacobsen«. Iflg. St. Nic. Kirkes Inventarium over Begravelser Fol. 37b (Raadstueark.) var hun Datter af afg. Øverstekapellan ved St. Nic. Kirke Jens Jacobsen S n i d s t o r p, som blev begravet 15. April 1687 (samme Kilde). Han var iflg. Personalh. T. 7. R. VI 162 jvfr. Ny kgl. Saml. 8° 371 Søn af en Præst til Snøstrup og Trönninge i Halland, og det meddeles her, at Jens Jacobsen har været gift 3 Gange, sidste Gang i 23 Aar med E n g e l k e F r i i s, f. 1645 d. 26. Januar 1726, efter at hun i 1691 havde giftet sig 2den Gang med H a n s H y l l i n g; hun var Datter af Renteskriver Sigfrid Friis, begr. 8. November 1652 (Nic. K. Inv.) og Margrethe Cheitum, Datter af Raadmand Peder Mortensen Cheitum, f. 1581 d. 1653. Efter William Scharlings Stamtavle over Slægterne Scharling-Lund, Pg. 62 ff og 72 ff, sammenholdt med Bexell: »Hallands Historie och Beskrifning« III Del 1—22 var Jens Jacobsen Søn af Præsten J a c o b A n d e r s s ö n, der antages at være født o. 1590. — Den ved Branden omkomne Datter af Jens Jacobsen hed M a l e n e J e n s d. S n i d s t o r p og var født 7. Oktober 1666 (Scharlings Stamtavle). Da hun døde, havde hun to Aar i Forvejen mistet sin Fader. Det er herefter Spørgsmaalet, om hendes Ophold hos Borgmester Andreas Jacobsen i 1689 var begrundet i, at hun var hans Broderdatter; i saa Fald var han Søn af Sognepræst Jacob Andersøn i Halland. — Det vides, at Andreas Jacobsen, 21 Aar gl., 20. September 1661,⁵⁶ blev udnævnt til »Opvarter i Hs. Majestæts inderste Gemak«, en efter Datidens Forhold ret anset Stilling, og denne Ansættelse maa vel kunne tages som Bevis paa, at han allerede i sine ganske unge Aar har været i Besiddelse af en vis Opdragelse og Uddannelse, og at han har haft Lejlighed til i formaaende Kredse paa bedste Maade at gøre sig gældende. 24. Marts 1666 nævnes han som Gemakforvalter med aarlig Løn 250 Rd.,⁵⁶ og 18. Maj 1669 blev han udnævnt til Amtsskriver i København med aarlig Løn 300 Rd.⁵⁷ 26. Maj 1671 blev hans Embedstitel forandret til Amtsforsvalter over Københavns Amt,⁵⁸ og 27. Februar 1683 fik han Rang som Assessor i Admiraltets Kollegiet.⁵⁹ 1. Januar 1685 blev han Ridefoged (tilligemed Stillingen som Amtsforsvalter).⁶⁰ Til Viceborgmester i København udnævntes han 4. Februar 1690,⁶¹ og 26. Februar 1690 blev han »af velbaarne Præsident Nansen« indstalleret i Embedet; til Borg-

⁵⁶ Skatkammerets Besoldningsbog B. 195. R. A., Personalh. T. 7 IV 85.

⁵⁶ Afregning med Kgl. Maj.s Hoftjenere 1665—67 Fol. 16. R. A.

⁵⁷ Rentekammerets Best.prot. 1665—69 243—44. R. A.

⁵⁸ Samme Prot. 1670—78. R. A.

⁵⁹ Rang- og Bestall.prot. 1677—79. R. A.

⁶⁰ Rentekammerets Best.prot. 1685.

⁶¹ Sjæll. Miss. R. A.

mester udnævntes han 17. Marts 1694,⁶¹ og samme Aar 14. December blev han Assessor i Højesteret.⁶² Han udnævntes til Justitsraad 14. Marts 1702,⁶³ og omtrent 2 Maaneder før sin Død opnaaede han Etatsraadstitlen 19. Marts 1717.⁶⁵

Disse Data af Andreas Jacobsens Løbebane tyder paa, at han har været en særdeles anset Borger i det københavnske Samfund, hvilket ogsaa fremgaar bl. a. af Dr. O. Nielsens Oplysninger om ham i Kbhvns. Historie V og VI og af Oplysninger i Københavns Diplomatarium; og man faar Indtryk af, at han i det Hele indtog en fremtrædende Stilling indenfor Magistraten som Medlem af mange af de Kommissioner, som nedsattes for at søge opnaaet en bedre og mere tidssvarende Ordning af Kommunens Forhold.

Efter Københavns Grundtakster af 30. Oktober 1689 ejede han da i Vimmelskaftet en Del af Matr. Nr. 25, 26 samt 27,⁶⁴ og i hvert Fald fra 1694 og indtil sin Død boede han i Vimmelskaftet Nr. 26; desuden ejede han en Gaard paa Christianshavn, Sophiegade Nr. 191.⁶⁵ Som det fremgaar af hans Skifte ejede han endvidere en Lystejendom i Kongens Lyngbye,⁶⁶ og 22. Maj 1688 fik han Kgl. Konfirm. paa Skøde paa Klokkerboligen i Lyngbye, som tidligere havde tilhørt Kirken;⁶⁷ endelig havde han Teglværk i Vedbæk, Jordegods ude i Landet, og iflg. Skøde af 17. Marts 1689 var han Ejer af Lyngby Mølle.⁶⁸ Hertil kommer, at Andr. Jacobsen i en Aarrække var Ejer af Selvejergaarden »Store Købeskovgaard«, Vevlinge Sogn, Skovby Herred, Rugaard Amt.⁶⁹ Naar Andr. Jacobsen midlertidig overtog denne Gaard, var det sikkert for at redde saa meget som muligt for Svigerinden og hendes Børn efter det finansielle Sammenbrud, som truede Familien efter Morten Michelsens Død. Gaarden gik da ogsaa senere over til Nevøen, Søren Mortensen.

Som det fremgaar af foranstaaende, var hans første Hustru Else Sørensd. Hellekande; det beror saaledes paa en Fejltagelse, naar Dr. O. Nielsen i Kbhvns. Historie V Pg. 434 oplyser, at han i Ægteskabet med M a r g r. E l i z a b e t h W e i n m a n n havde de 4 efterlevende Sønner; den yngste Søn var 16 Aar, da Faderen indgik sit andet Ægteskab i 1701.⁷⁰ Tidspunktet for den første Hu-

⁶¹ Rentekammerets Bestal.prot. 1677—99. R. A.

⁶² Sjæll. Reg. 1702 Fol. 58 og 1717 Fol. 71.

⁶³ Kbhvns. Dipl. III 714.

⁶⁴ Indkvarterings- og andre Skattemandtal 1694—1861. Raadstuearkivet.

⁶⁵ Skiftet af 3. Juli 1717. L. A. for Sjæll.

⁶⁶ Sjæll. aabne Breve 1688 Pg. 527 b. Nr. 129.

⁶⁷ Dr. Nystrøm: »Lyngby Sogn«. S. 55.

⁶⁸ Fyens Landstings Skøde- og Panteprot. Nr. 10. Fol. 382. L. A. for Fyen.

⁶⁹ Personalh. T. 9 R. II 205.

strus Død og for Børnenes Fødsel kan ikke oplyses, da de paagældende Kirkebøger for Helligaandskirke ikke er opbevarede.

Den gamle Etatsraad døde 5. Maj 1717 i sin Gaard i Vimmelskafte, 77 Aar gammel og blev begravet i sit Ligkammer No. 62 i Helligaands Kirke.⁷¹ Han var omkring 61 Aar gl., da han giftede sig 2den Gang 2. September 1701 med Margarethe Elisabeth Weinmann f. 17. Maj 1678; hun var Datter af Købmand Ewert Weinmann, som 21. Februar 1715 blev begravet fra Stenboderne og indsat i Borgm. Andr. Jacobsens Ligkammer.⁷² — Paa Begæring af Andr. Jacobsens Enke blev der 3. Juli 1717 holdt Skiftesamling; Livsarvingerne var Amtmand Jacob Andreasen Lindbergs Børn, Kancelliraad Johan Christopher Lindberg og Kammerraad Adam Levin Lindberg. — Rimeligvis har der været flere Børn, som er døde i ung Alder; det fremgaar saaledes af Sjæll. Reg. 1681 Fol. 400, at Andreas Jacobsen fik Tilladelse til at begrave et Barn om Aftenen nævnte Aar den 20. December. — Efter Testamentets Bestemmelser skulde Enken forlods af Boets Midler have 2000 Rd., iøvrigt fremgaar det af Skiftets Papirer, at der var Stridigheder mellem Enken og Stifbørnene ang. en Del Smykker; men efter Executorernes Forslag frafaldt dog Børnene deres Fordringer. — To Aar efter Lindbergs Død ægtede Enken 6. Juli 1719⁷³ Generalbygmester, senere Etatsraad, Johan Conrad Ernst f. 1666 d. 1750.⁷⁴ Hun blev begr. i Helligaands Kirke 27. August 1772, 94 Aar gl. i Etatsraad Ernst's Begravelse. En Broder af hende var Hans Jørgen Weinmann, General og hvid Ridder, f. 25. Oktober 1672 d. 4. Marts 1759.⁷⁵ —

Etatsraad Andreas Jacobsen Lindbergs kendte Børn var, som ovenfor nævnt, følgende:

- I. Jacob Andreasen Lindberg, Amtmand og Kancelliraad, f. o. 1672⁷⁶ d. 1723. 12. Oktober 1689 blev han immatr. ved Universitetet i Frankfurt a. d. Oder.^{76a} Ved sin Vielse i 1705 nævnes han som Hofretsassessor; iflg. Embedsans. til Rentek. af Maj 1707 blev han Asses. i Hofretten 1696. Han blev Kancelliraad 23. August 1709,⁷⁷ og udnævntes til

⁷¹ ⁷² Helligaands Kirkes Begr.prot.

⁷³ Helligaands Kirkes Vielsesprot.

⁷⁴ ⁷⁵ Bricka Biogr. Lex.

⁷⁶ Personalh. T. 2 R. I 58 »Elever paa »Det Kgl. Ridderlige Academi«, Lindberg 15. Jan. 1692 Anno æt. 20.« Iflg. en Embedsans. til Rentek. af 7. September 1703 har han i Det Kgl. Ridd. Ac. »sin Tid udholden efter Academiets Statuter«.

^{76a} Kirkehist. Saml. 5 R. I 760.

⁷⁷ Sjæll. Reg. 185 Fol. 164.

Amtmand over Bratsberg Amt i Norge 20. April 1711.⁷⁸ Iflg. en Skrivelse af 2. August 1717 til Executorerne i Faderens Dødsbo boede han da paa Mællum ved Skien. 23. December 1705 blev han i København viet til Justine Justesen.⁷⁹ Hun var døbt 10. August 1678,⁸⁰ som Datter af Krigskommissær, Justitsraad Niels Justesen⁸¹ og Hustru Sara Christophersd.⁸² Ægteparrets anden Datter Mette blev gift med Amtmandens Broder, Johan Christopher Lindberg. Amtmanden døde i sit Embede og blev begravet i Skien 2. December 1723.⁸³ Han har haft flere Børn, som dog alle, med Undt. af efternævnte Datter Sara, er døde som smaa eller dog uden at efterlade sig Livsarvinger. Paa Grund af manglende Kirkebøger (han boede i Kbhvn. i Helligaands Sogn) findes ingen Oplysninger om disse; men i en Tingsvidneattest, underskrevet af Etatsraadinde Ernst, ang. de Lindbergske Familieforhold hedder det: »Jacob Lindberg, Amtmand over Bratsberg Amt i Norge, alle hans Børn er døde, men efter ham er en Dattersøn i Live, Jacob Henric Schou.....«⁸⁴

Amtmand Jacob Andreasen Lindbergs eneste kendte Barn jfr. Kammerraad Adam Levin Lindbergs Skifte af 6. Marts 1747.⁸⁵

I A. Sara Lindberg f. o. 1707⁸⁶ d. 1764. Hun blev gift 1744⁸⁷ med Jens Schou, Sognepræst til Kippinge paa Falster f. Juni 1714.⁸⁸ Præsten blev begravet i Kippinge 6. November 1754,⁸⁹ og hun blev begravet sammesteds 21. December 1764.⁹⁰ Som det fremgaar af en Bemærkning i Kippinge Kirkebog, nægtede hun i flere Aar efter Mandens Død at udlevere Kirkebøgerne til Eftermanden, og først da hun af Øvrigheden blev tvunget dertil, bøjede hun sig. — Deres ene-

---

⁷⁸ Rentekam. Bestallingsprot. No. 4 Fol. 375. I Lövenskjolds »Beskrivelse over Bradsbjerg Amt og Scheens By med Forstæder« (Kgl. Bibl.) meddeles urigtigt, at han var Amtmand fra 1720—1724.

⁷⁹ Holmens Kirkes Vielsesprot.

⁸⁰ Samme Kirkes Daabsprot.

⁸¹ F. o. 1652, begr. i Holmens Kirke 9. Maj 1710. Han blev ved sin Afsked 19. April 1710 med Anerkendelse af god Embedsførelse udnævnt til Justitsraad, Sjæll. Reg. 1710 og Sjæll. Tegn. 1710 Fol. 536.

⁸² F. o. 1661, begr. i Holmens Kirke 16. Februar 1703.

⁸³ Statsarkivet i Oslo »Thomles Afskrifter af Rigsarkivets Embedskalendere.

⁸⁴ Søren Mortensen Hadrups Skifte 1767. L. A. for Fyen.

⁸⁵ L. A. for Sjæll.

⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ Wibergs Præstehistorie.

⁸⁹ ⁹⁰ Kippinge K. B.

ste Barn var Jacob Henric Schou, døbt i Kippinge Kirke 10. Juli 1745 d. 10. Februar 1840.⁹¹

- II. Søren Andreasen Lindberg, Raadstueskriver i København f. o. 1678 d. 1717. Han blev udnævnt til Raadstueskriver 28. Oktober 1699.⁹² Han var 1ste G. gift med Johanne Marie Helt, viede 19. Januar 1700;⁹³ hun var døbt 22. Januar 1681⁹⁴ som Datter af Raadstueskriver Christian Helt⁹⁵ og Hustru Dorothea Poulsd. Fyhn, f. o. 1667, begr. 3. April 1727; Johanne Marie Helt døde allerede 1707 og blev begravet 3. November i sin Faders Gravsted i Frue Kirke. — Som det fremgaar af de anførte Data, overtog Lindberg Embedet som Raadstueskriver efter sin Svigerfader i en Alder af 20 Aar. — Hans 2den Hustru var Anna Maria Vestesen,⁹⁶ som var Datter af Kancelliforvalter Søren Vestesen og Hustru Anna Frederiksdatter.⁹⁷ Ifølge Skiftet efter Svigerfaderen, Etatsraad Andreas Jacobsen Lindberg af 3. Juli 1717 var Raadstueskriverens 2den Hustru, Anna Maria Vestesen paa det Tidspunkt afgaaet ved Døden. — Da hendes Søn, Søren West Lindberg, er født 6. September 1709, maa Vielsen vel have fundet Sted i Efteraaret 1708, og da der i Lands-

⁹¹ Student fra Vordingborg 1762, cand. theol. 1769, Pagehovmester 1773, cand. juris. 1778; samme Aar surnumerair Assessor i Hof- og Stadsretten. 1781 Kæmner ved Øresunds Toldkammer i Helsingør, 1804 dispenseret fra Stillingen. 1815 Etatsraad. Udgiver af »Schous Forordninger 1670—1825«. Bricks Biogr. Lex. og Hesperus IV 1821 Pg. 410.

⁹² Sjæll. Reg. 211.

⁹³ Frue Kirkes Vielsesprot.

⁹⁴ Holmens Kirkes Daabsprot.

⁹⁵ F. 14. Oktober 1641 iflg. Lengnick og begr. 6. November 1699 (Personalh. T. 8 R. V 279).

⁹⁶ Trods omhyggelig Gennemgang af tilstedeværende københavnske Kirkebøger, derunder Frue Skoles Ligbog, har det ikke været muligt at finde Data for hendes Daab, Vielse og Begravelse, ej heller for Moderens Daab og Begravelse og for Faderens Daab. Skifter er ikke opbevarede hverken for S. A. Lindberg eller for Medlemmer af Fam. Vestesen.

⁹⁷ Søren Vestesen blev udnævnt til Kancelliforvalter 23. Maj 1676, og han døde 10. December 1712, Sjæll. Miss. 1676 Fol. 233 b og Den danske civile Centraladm.s Embedsetat. Hustruens Navn er nævnt ved Datteren Anna Catharina Vestesens Daab 21. August 1680, Holmens K.s Daabsprot. — Paa Universitetsbibl. i Oslo findes et længere »Ligvers« i Anl. af Kancelliforvalter Søren Vestesens Død: »sorgeligst fremstillet af C. Lindberg, hans Datters 11-aarige Stifsøn. Det hedder heri bl. a.: »Hand foer bort med Elia i hast paa en Ild-Vogn, thi Ild-Vognen var hans hastige Svaghed«; endvidere: »thi du var i dit væsen sindig, i dine Sager skarpsindig, i din pen gesvindig, du var en herlig mand i troskab mod din Konge, du var en ærlig mand i venskab mod din næste, du var en kierlig mand i selskab mod dine venner, med et Ord: du var en mand, som i dit Embede hafde faa lige-mænd. Sat cito et sat bene«.

arkivets Registratur over Skifter findes en Antegning med hendes Navn med Angivelsen af Datoen 3. Maj 1713 — uden at det paagældende Skifte dog findes i Arkivet — er der en Mulighed for, at hun er død i Slutningen af Aaret 1712, for hvilket Aar Begravelsesprot. for Helligaands Kirke mangler. — Søren Andreasen Lindberg blev begravet i Helligaands Kirke 21. Januar 1717. For de forældreløse Børn beskikkedes den 25. Januar 1717 iflg. Raadstueprot. 1715—17 Nr. 13 Pg. 355 daværende Justitsraad Andreas Jacobsen som Formynder for Christian Lindberg 15 Aar, Wilhelm Lindberg 13 Aar og for Sønnen af 2det Ægteskab med sal. Md. Anna Maria Vestesen, Søffren West Lindberg 7 Aar. — I Aaret 1701 ejede Raadstueskrivere Ejendommen Studiestræde Matr. No. 60, der tidligere havde tilhørt hans første Svigerfader, Chr. Helt.⁹⁸ —

Raadstueskriver Søren Andreasen Lindbergs Børn af 1ste Ægteskab :

II A. Christian Wilhelm Lindberg, Lieutenant f. 1701 d. 1747. Ifølge Frue Kirkes Daabsprot. blev han født 22. Juni 1701. 3. April 1719 blev han Landkadet⁹⁹ og 3. April 1724 Kornet ved 1ste Jydske Reg. til Hest,¹⁰⁰ til Lieutenant udnævntes han 20. Februar 1732,¹⁰⁰ og han fik Afsked i Naade 26. Maj 1745.¹⁰⁰ Efter Afskedigelsen tog han Ophold paa en Ejendom under Vognserup Gods ved Holbæk, som paa den Tid ejedes af Halvbroderen Søren West Lindberg. — Ifølge Krigskancelliets Conduitelister¹⁰¹ betegnes han i 1731 som en ung Officer, der endnu kan udvikle sig bedre, paa hans Conduite er intet at udsætte, men han er »en slet Husholder«, han har dog lovet at forbedre sig. I 1737 hedder det, at han har Mulighed for at blive en god Major. Hans sidste Garnisonsby var Tønder i 1745.¹⁰² — Efter en samtidig Beretning fra 1736 skal han have været en tiltalende Personlighed.¹⁰³ — Han var gift med Anna Johanne Lund,¹⁰⁴ dbt. 23. Maj 1711¹⁰⁵ som Datter af Tolder i Fre-

⁹⁸ Indkvarterings Mandtal 1701, Renovations Mandtal 1701—19, Raadstueark.

⁹⁹ Hirsch's Danske og norske Officerer. 1660—1814.

¹⁰⁰ Krigskancelliet Reg. til udg. Sager. R. A. — Oberstl. Hirsch har forvekslet Datoen fra Udn. til Ltnt. med Afsk.-Datoen.

¹⁰¹ Krigskancelliets Sager. R. A.

¹⁰² Militæretaten 1745. R. A.

¹⁰³ Rhode: »Laalands og Falsters Historie« Pag. 374.

¹⁰⁴ Landmilitæretatens Pensionskasse, Indskudsprot. 1—420 No. 204. R. A.

¹⁰⁵ Fredericia Trinitatis K. B., jfr. Daabsattest, som henligger ved Enkekassens Sager No. 204. R. A.

dericia Jacob Lund.¹⁰⁶ — Efter Ltnt. Lindbergs Død 27. Maj 1747¹⁰⁷ fik Enken kgl. Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo med sine 2 Børn.¹⁰⁸ To Maaneder før sin Død sendte den syge Lieutenant en Skrivelse, dat. Udbye 11. Marts 1747,¹⁰⁹ til sin Halvbroder Søren West Lindberg i Anl. af, at han ikke kunde give Møde ved Farbroderens, Kammerraad Lindbergs, Begravelse og være til Stede ved Skifteforsamlingen. Han giver her Halvbroderen Fuldmagt til at handle paa sine Vegne, varetage sine Interesser og modtage og kvittere for Arven. Men Halvbroderen, som samme Aar maatte forlade Vognserup, nøjedes med at udstede en Obligation til Svigerinden for den lille Arvesum, der tilfaldt hende og hendes to Døtre, og denne Oblig. blev aldrig indfriet.¹¹⁰ Ifølge Extraord. Skatter for Fredericia boede hun i 1749 i denne By, og hendes Forhold betegnedes som fattige. — I Henhold til Promemoria, som henligger i Ltnt. Lindbergs Dossier i Enkekassens Sager i R. A. opholdt Enken sig i Aaret 1772 i Norge, hvor hendes yngste Datter to Aar efter i Kongsberg blev viet til C h r i s t e n F a l c h, Ejer af Gaarden Vester Laugerud (se nedenfor). Hun fik af Kongen bevilget et Tilskud paa 40 Rd. om Aaret. Hun afgik ved Døden 16. April 1780 iflg. Datterens nedenfor omtalte Andragende til Kongen af 10. Juni 1780.¹¹¹ —

Lieutenant Christian Wilhelm Lindbergs Børn.

II A. I. Johanne Maria Lindberg, f. o. 1740, iflg. forann. Andragende til Kongen af 1780,¹¹² hvor hun ansøger om, at den Pension, som Moderen havde oppebaaret, fremtidig maa nydes af hende, som nu er 40 Aar gl. og bor hos sin Søster og Svoger paa Gaarden Vester Laugerud, Sandsværds Præstegæld, Nummedals Fogderi, Buskerud Amt. Hun skriver om sig selv, at hun er et sygeligt og fattigt Fruentimmer i sin uforsørgede og ugifte Stand, at hun er uden Forældre og Venner, og at hendes eneste Ven er Svogeren Christen

¹⁰⁶ Kgl. Udn. 28. August 1704, Rentekammerets Best.prot. 3. — Iflg. Ansøgningen om Embedet af 14. August 1704 boede han da i Kolding. Han blev 21. April 1705 viet til Margr. Helene Ermandinger iflg. Fredericia Trin. K. B.

¹⁰⁷ Landmilitæretatens Pensionsprot. R. A.

¹⁰⁸ Skifteprot. for Vognserup Gods. L. A. for Sjæll. og Suppl. Prot. til Kancelliet 1747 samt »Generalitetets Mænd« 1780. R. A.

¹⁰⁹ Adam Levin Lindbergs Skifte, Indl. L. A. for Sjæll.

¹¹⁰ Søren West Lindbergs Skifte, Fredericia Kbst. Skifteprot. 1774—99. Fol. 90. L. A. for Nørrej.

¹¹¹ »Generalitetets Mænd« 1780. R. A.

¹¹² Generalpostdir.s Pensionsansøgninger, Pakke 6. R. A.

Falch, i hvis Hus hun bor. — Hun opnaaede en aarlig Understøttelse paa 15 Rd., som udbetaltes kvartaliter med Rd. 3,72. Sidste Kvartalsbeløb udbetaltes hende i Juli 1813, hvorefter hun formentlig er død ved dette Tidspunkt.¹¹⁸ —

II A. II. Charlotta Jacobina Lindberg, dbt. 2. Marts 1746.¹¹⁴ Den 6. September 1774¹¹⁵ blev hun i Kongsberg viet til Christen Andreas Falch, som blev døbt i Sogndal Sogn 7. Oktober 1737 som Søn af Kammerraad Michael Falch til Amble. Ved Skøde af 20. Maj, læst 7. Juli 1769 fra Oluf Falch, købte Christen F. Gaarden Vester Laugerud i Hedensted Sogn og »Styrstuen« med Teglværk for 3.900 Rd. I Ægteskabet var følgende Børn, som alle er døbt i Sandsværd Præstegæld, Christian Wilhelm F., f. 27. Januar 1775, Mette Marie F., f. 7. Juni 1776, Michael F., f. 10. April 1777, Jørgen Hiort F., f. 13. Oktober 1778 og Hans Zakarias F., f. 29. December 1780. Statsarkivet i Oslo, som velvilligst har meddelt Oplysningerne om Familien Falch, bemærker, at den Oluf Falch, som i 1769 sælger V. Laugerud, formentlig ikke hører til samme Slægt som Christen Falch, og at han er Broder til Raadmand i Kbhvn., Abraham Falch.¹¹⁶

II B. Andreas Lindberg, dbt. 12. Oktober 1702.¹¹⁷ Han nævnes ikke i Bedstefaderens Skifte af 1717, og formodentlig er han død før 1704, da han ikke findes i Frue Kirkes Begr.-prot. 1704—17. Som bekendt mangler Prot. fra 1654—1704.

II C. Wilhelm Lindberg, Sognepræst, dbt. 16. Januar 1704,¹¹⁸ Student fra Kallundborg 17. Juli 1722.¹¹⁹ Han blev Sognepræst til Vesterborg og Birket 16. Marts 1736 og døde 1738.¹²⁰ Den 13. Juni 1736 blev han viet til Anna Elisabeth Hansd. Trojel af København,¹²¹ f. 28. April 1709.¹²⁰ Hun ægtede 22. Maj 1739 Sognepr. Jacob Jensen Tvede til Halsted og Aunede,¹²² f. 1702, begr.

¹¹⁸ Generalpostdirekt.s Pensions-Hovedbog A I. R. A.

¹¹⁴ Udby K. B. Holbæk Amt.

¹¹⁵ Vielsesattesten henligger ved Søren Mortensen Hadrups Skifte af 1767.

L. A. for Fyen.

¹¹⁶ Th. Thaulow. En dansk-norsk Slægt Falch.

¹¹⁷ Frue Kirkes Daabsprot.

¹¹⁸ Samme Prot.

¹¹⁹ H. H. Schou Reg. til Univ. Matr. R. A.

¹²⁰ Wibergs Præstehist.

¹²¹ St. Nicolai Kirkes Vielsesprot.

¹²² Halsted K. B.

21. Novbr. 1741.¹²² Hendes 3die Mand var Kammerraad og Amtsforvalter i Nakskov Thomas Christ. Rennemann. Hun døde i Nakskov og blev begravet 19. November 1748.¹²³ Wilhelm Lindbergs Ægteskab var barnløst.¹²⁴

Søren Andreasen Lindbergs Søn af 2det Ægteskab.

II D. Søren West Lindberg, Raadmand i Fredericia, dbt. 6. September 1709¹²⁵ d. 1775. Han blev Student 19. Juli 1727.¹²⁶ I Aaret 1737 opholdt han sig paa Herregaarden Vognserup ved Holbæk, hvor han bl. a. fungerede som Godsets Skifteforvalter paa Besidderindens Vegne.¹²⁷ Godset ejedes af hans Moster, Assessorinde Charlotte Hellegaard, f. Vestesen, som var Enke efter Commerceassessor Adam Levin Hellegaard.¹²⁸ Hvad foran er skrevet om manglende Arkiv-Oplysninger om Familien Vestesens andre Medlemmer gælder ogsaa Fru Charlotte Hellegaard. — Ved kgl. Bevilling af 3. December 1731 fik Enkefru Hellegaard Ret til at lade holde Kro og Værtshus »med gode Logementer« i et hende tilhørende Hus i Tudse Herred.¹²⁹ Ved Skøde af 20. December 1742 overdrog Fru Charlotte Hellegaard, f. Vestesen, Vognserup Gods til Søstersønnen Søren West Lindberg.¹³⁰ Da hverken Mosteren eller hans nærmeste Paarørende var i Besiddelse af Midler af Betydning,

¹²³ Nakskov K. B.

¹²⁴ Ifølge Forfatterlexikon har Wilh. Lindberg skrevet følgende Værker: »Diss. de principiorum in argumentando probantium usu atque abusu, Hafniæ 1726 «, »Diss. I de Adami putatio sepulcro ex vulgata versione Josvæ Cap. XIV V. 15. petito Hafniæ 1728 «, »Observationes nonnullæ circa requisita futuri homiletæ, Hafniæ 1733«.

¹²⁵ Frue Kirkes Daabsprot.

¹²⁶ Univ. Matr.

¹²⁷ Vognserup Godsarkiv, Skifteprot. L. A. for Sjælland.

¹²⁸ Han fik Bestalling som Commerceassessor 5. Maj 1719, Sjælland. Reg. Fol. 81. Ifølge Trap II Pag. 478 købte Faderen, Proviantskriver Jens Hellegaard, Vognserup 1688, og Sønnen Ad. Levin Hellegaard købte Godset af sine Medarvinger, hvoriblandt var Broderen, Commerceaad Chr. Hellegaard, i Holbæk, død 1. September 1729, Holbæk K. B., for 43000 Rd. Naar der staar i Trap, at denne Handel fandt Sted i 1721, maa det bero paa en Fejltagelse, thi allerede 11. December 1719 udstedte A. L. Hellegaard en Obligation til Universitetet paa 20000 Rd. med 1ste Pr. Panteret i Godset; Vognserup Godsarkiv, Adkomstok., L. A. for Sjælland; og et halvt Aarstid efter er han død, idet hans Skifte er tillyst 20. September 1720, Personalh. T. 2 Pag. 322. Hans Dødsdato har ikke kunnet findes. Ifølge Skiftet efter Broderen, Kammerraad Hellegaard, betænkte Fru Charlotte Hellegaard med en mindre Ejendom.

¹²⁹ Vognserup Godsarkiv, Adkomstok. 1697—1788. L. A. for Sjælland.

¹³⁰ Sjællandsfar Landstings Skødeprot. No. 17, L. A. for Sjælland.

og da han selv intet ejede og endog kort efter Godsets Erhvervelse maatte optage et Laan paa 1200 Rd. mod Kautions af sin Hustrus Slægning, Borgmester Richter i Fredericia og Kammerraad Walsøe,¹³¹ kan det ikke ses, at de økonomiske Betingelser for Erhvervelsen af den store Ejendom har været til Stede, og de opbevarede Dokumenter giver ingen Forklaring paa dette Forhold. Da Lindberg desuden i de faa Aar, han ejede Godset, synes at være optraadt som velhavende Godsejer, kan det ikke undre, at han allerede i 1747 maatte forlade sin Besiddelse.¹³² Af Kancelliets Suppl.prot. af 1747 Pg. 569 R. A. fremgaar, at han paa Grund af de Tab, som han havde lidt ved, at alt Kvæget under Kvægpesten var bortdød, vilde se sig nødsaget til at afhænde Godset til 2den Prioritetshaveren, Kancelliraad Jørgen Thomsen paa Grund af manglende Betaling af Renter, og han androg derfor Kancelliet om visse Faciliteter, som dog ikke bevilgedes. — Kort Tid efter overtog Kancelliraad Thomsen Godset. — Det kan ikke oplyses, hvor Søren West Lindberg har opholdt sig de første Aar derefter, og det har derfor ikke været muligt at finde, hvor en Søn, Hans Ovesen Lindberg, som efter Faderens Skifte er født o. 1748, er døbt. Men i Januar 1753 anføres Fredericia som hans Opholdssted,¹³³ og i April 1752 findes en Søn døbt i Fredericia Trin. Kirke. — Denne By var hans Hustrus Fødeby, og her fandt han, formodentlig ved Hjælp af hendes formaaende Slægt,¹³⁴ en lille Stilling, idet han 27. September 1754 blev udnævnt til Viceraadmand¹³⁵ i Byens Magistrat. Da Borgerskabsprot. for Fredericia mangler 1725—52, og da han ikke findes i Prot. 1753—54, kan det ikke ses, om han ved sin Udn. til Viceraadmand har haft andet Erhverv.¹³⁵ — Hans økonomiske Stilling blev i de paafølgende Aar stadig ringere. — En Brevveksling mellem ham og den meget gamle Søren Mortensen Hadrup til Store Købeskovgaard, der iflg. foranstaaende var en Søn af hans

¹³¹ Det fremgaar af Skiftet efter Kammerraad Ad. Levin Lindberg af 1. Marts 1747, L. A. for Sjæll., at der af ovenn. Herrer er gjort Arrest og Forbud for en Sum af 1200 Rd. med Renter fra 11. Juni 1745 i Anl. af Indfr. af ovenn. Kautionsforpligtelse.

¹³² Af extraord. Skatter for Holbæk Amt 1743, R. A. ses, at Gaarden var bortforpagtet til Forp. Theilmann, senere Ejer af Bjergbygaard, og at Assessorinde Hellegaard boede paa Gaarden; endvidere ses det, at Lindberg holdt Kusk, 2 Tjenere, Jæger og 4 Tjenestepiger. Af Fadderlisten ved en Datters Daab, Kundby K. B. 11. Januar 1747 ses endvidere, at han havde Omgang med Egnens Godsejerstand og Aristokrati.

¹³³ A. Bruuns Pensionskasse, Sp. 28. Lengnicks Uddr. R. A.

¹³⁴ Hugo Mathissen: »Fredericia 1650—1760«.

¹³⁵ Opl. ved L. A. for Nørrejylland.

Farmoders Søster, Bodil Sørensd. Hellekande, viser, at han gjorde sig store Anstrengelser for at blive den gamle Slægtningens Universalarving.¹³⁶ Da Søren Mortensen, uden at efterlade sig Livsarvinger, endelig døde i 1767, gjorde Søren West Lindberg sin formentlige Ret til hele Arven gældende, og da der ogsaa fra anden Side blev rejst Arvekrav, varede Dødsboets Behandling i 10 Aar, indtil en Højesteretsdom af 30. September 1778¹³⁷ afgjorde Sagen, saaledes at Arven deltes ligeligt med den ene Halvpart til den afdøde Hustrus Familie, medens den anden Halvdel tilfaldt samtlige Medlemmer af Lindberg-Familien til lige Deling. — Da var Søren West Lindberg 3 Aar forinden afgaaet ved Døden, og det Beløb, der tilfaldt Boet, var langt fra i Stand til at redde det fra Insolvens. —

Den 23. August 1741 blev Søren West Lindberg trolovet med Jomfru Anna Lucie Richter.¹³⁸ Hun var døbt 1. Marts 1722¹³⁹ som Datter af Raadmand i Fredericia Henrik Richter¹⁴⁰ og Hustru Anna Marie Festler.¹⁴¹ Raadmand Lindberg døde i Juni Maaned 1775 og

¹³⁶ Bilag til Søren Mortensen Hadrups Skifte af 1767, L. A. for Fyen.

¹³⁷ Genpart af Dommen findes blandt Bilagene til Søren M. Hadrups Skifte af 1767, L. A. for Fyen. — Blandt andre Bilag til dette Skifte findes et Brev af 19. April 1771 fra Raadmand Søren West Lindberg til Raadstueskriver Orten i Odense, som var Skifterettens Medhjælper ved Behandlingen af dette Dødsbo; med Skrivelsen fulgte en specificeret Regning paa Rejsseudgifter m. m. til Beløb Rd. 78—5—4, som Lindberg paastod at have udredet ved sine Rejser til Odense i Sagens Anledning. Dette Brev giver dels et sørgeligt Billede af hans pecuniære Stilling, og dels aabenbarer det visse svage Punkter i hans Karakter. I Brevet hedder det bl. a.: — min Regning findes her, som jeg venter mig godtgjort, højstærede Ven veed selv, at Rejse koster Penge — —, jeg er i største Trang, og jeg er støvnet af en lumpen Bonde. Hav den Kjærlighed for mig og hjælp mig. Vil I rabattere i Regningen, saa lad 10 Rd. gaa af, tag saa selv 10 Rd. for al Deres Umage for Dem selv, 1 Ducat for Deres Fuldmægtig. Vær saa artig at levere Madame Rönnow (Birkedommer Rönnows Hustru) 4 Rd., jeg har laant af hende, og send saa Resten med en Expresser, da De skal faa fuld Kvittering. Tjen mig og hjælp mig for Guds Skyld, jeg er i stor Trang og stor Nød og lad al Ting blive mellem os — — lad ej Expresseren vide det, saa gør han Bye-Blæst, som den sidste gjorde — —.«

¹³⁸ Venligst meddelt af Arkivar i Rigsark. Nygård, Fredericia Trin. Forloverbog og Kongebrev af 2. Juli 1741.

¹³⁹ Fred. Trin. K. B.

¹⁴⁰ Han blev 1ste Gang viet til Ellen Lautrup 28. December 1685, hun blev begr. 15. April 1719, Fred. Trin. K. B. Til Anna Maria Festler blev han viet 31. August 1719, Fred. St. Mich. K. B.; han blev Raadm. i Fred. 15. Marts 1707, Hugo Mathissens Bog om Fred., og han blev begr. 1. Februar 1725, Fred. Trin. K. B.

¹⁴¹ Hans Enke Anna Festler ægtede 5. Juni 1726 Major Søren Brinck, f. o. 1667, død som Oberst, begr. 31. Oktober 1743. Oberstinde Brinck blev begravet 1. Juni 1782, — alt Fred. Trin. K. B.

blev begravet 29. Juni.¹⁴² Ifølge Fredericia Kbst. Skifteprot. 1774—99 Fol. 90 overlevedes han af sin Hustru og følgende Børn: Henric Severin L., 30 Aar, Hans Ovesen L., 27 Aar, Anna Catharine L., gift med Kancelliraad Daue og Sophie Magdalene L., 20 Aar. — Enken og den yngste Datter flyttede nogle Aar efter Mandens Død til Haderslev og kom i Huset hos Datteren, der var gift med Kancelliraad Daue. Ifølge Supplikprot. 1787 No. 1357 søgte hun Forhøjelse af en tilstaaet Pension paa 30 Rd.; det bemærkes her, at hun er yderlig fattig. Hun døde i Hjemmet hos Datteren i Haderslev 26. Marts og blev begr. 31. Marts 1795 73 Aar gl. paa Klosterkirkegaarden.¹⁴³

Raadmand Søren West Lindbergs Børn.

II D. I. Henric Severin Lindberg, dbt. 7. September 1742,¹⁴⁴ begr. 22. Januar 1743.¹⁴⁴

II D. II. Henric Severin Lindberg, fhv. Birkedommer, Forpagter, dbt. 7. Juli 1745.¹⁴⁴ Han blev Student 25. Juli 1766,¹⁴⁵ og 7. April 1769 blev han af Greve Hans Schack til Grevskabet Schackenborg antaget og beskikket til Birkedommer ved Møgeltønder Birk med Kgl. Konfirmation af 9. Januar 1771.¹⁴⁶ Han opnaaede dog ikke at komme til at fungere som Birkedommer i Møgeltønder, da Johann Nicolaj Grünau, som han skulde succedere, overlevede ham; Grünau døde først o. 1798,¹⁴⁷ og Lindberg ses ikke senere at have faaet noget andet Birkedommerembede. — Naar han desuagtet i sit Skifte betegnes som fhv. Birkedommer, maa det vel være, fordi han selv benyttede sig af denne Titel, hvad ogsaa fremgaar dels af Notatet ang. hans Vielse i Ollerup Kirkebog og dels af en Fortegnelse over bortrejste Personer fra Fredericia i 1777.¹⁴⁸ Den 16. April 1790 blev han i Ollerup paa Fyen viet til Anna Birk Møller,¹⁴⁹ dbt. i Ollerup Kirke 10. Januar 1767,¹⁴⁹ Datter af Møller Johan Hermansen Birk, f. o. 1734, begr. 4. Maj 1798, 64 Aar gl.,¹⁴⁹ og Hustru Birthe Iversdatter,

¹⁴² Samme Prot.

¹⁴³ Haderslev Frue Sogns K. B. L. A. for Sønderjylland.

¹⁴⁴ Kundby K. B. (Holbæk).

¹⁴⁵ Univ. Matr.

¹⁴⁶ Jydske aabne Breve 1771. R. A.

¹⁴⁷ Statskal.

¹⁴⁸ Ekstraord. Skatter for Fredericia 1777. R. A.

¹⁴⁹ Venligst meddelt af Personalhist. Overretssagfører Holger Malling; og Henv. til Ollerup K. B. Landsark. for Fyen.

f. o. 1744, begr. 12. December 1812, 68 Aar gl.¹⁴⁹ Møller Birk boede i Orte Mølle, Ollerup Sogn. Ifølge Folketællingen af 1801 boede Lindbergs lille Datter da hos Bedstemoderen. — Lindberg blev senere Forpagter af Hals Ladegaard, hvor han døde; han blev begravet 27. August 1791.¹⁵⁰ Skiftet efter ham sluttede 4. Oktober 1793, Arvingerne var Enken, Madam Lindberg, og en Datter Anne Birgitte, 2 Aar gl. Dødsboet havde et Overskud paa 450 Rd.,¹⁵¹ som deltes ligeligt mellem Enken og Datteren. — Enken giftede sig 8. November 1793 med Postmester, Lieutenant Jens Orten Duus i Hals.¹⁵² Han var født paa Fyen o. 1768, og han døde 23. Juli 1826 som Lodsoldermand i Hals.¹⁵² Han blev Postmester 21. Juni 1786, 1801—03 var han Ltnt. ved Nordre Landværns Reg., 1810 blev han Dannebrogsmænd og 31. December 1814 fik han Afsked, da Embedet i Hals blev nedlagt.¹⁵³ Fra 1801—04 var han Ejer af Hals Ladegaard.¹⁵⁴ Enken døde 21. Februar 1837¹⁵² og iflg. Skiftet efter hende levede Datteren af 1ste Ægteskab ugift i Kbhvn.¹⁵⁵

Henric Severin Lindbergs Datter.

II D. II a. Anne Birgitte Henriche Jette Lindberg, dbt. 16. Marts 1791.¹⁵² Som det fremgaar af ovenn. Skifte, boede hun i 1837 i København og iflg. Folketællingsliste af 1. Februar 1855 boede hun i Sct. Pederstræde Matr. No. 117, hvor hun holdt Pensionat. Ifølge Københavns Vejviser boede hun endnu her 1859; men efter dette Aar findes hun ikke i Vejviseren. Tidspunktet for hendes Død er forgæves søgt i københavnske Kirkebøger og hos Begravelsesvæsenet samt i Skifteprotokoller for København, Nordre og Søndre Birk. —

Med hende uddøde Slægten Lindberg af 1640.

II D. III. Anna Catharina Lindberg, dbt. 11. Januar 1747.¹⁵⁶ Hun blev i Aaret 1768 viet til Kancelliraad Daue.¹⁵⁷

¹⁵⁰ Hals Kirkebog.

¹⁵¹ Aalborgshus Amts Skifteprot. No. 10 Fol. 92 b, L. A. for Nørrej.

¹⁵² Hals K. B.

¹⁵³ Overpostkontrollør Fr. Olsen: »Den danske Postetat«, L. A. for Sjæll.

¹⁵⁴ Ekstraord. Skatter for Aalborgshus Amt 1801—13. R. A.

¹⁵⁵ Kjær Herreds Skifteprot. ha. E. 1837. L. A. for Nørrejylland.

¹⁵⁶ Kundby K. B.

¹⁵⁷ Kirkebogsnotatet om Vielsen har ikke kunnet findes; men i ekstraord. Skatter for Fredericia 1768 er noteret blandt bortrejste i Oktober Maaned: Raadmand S. W. Lindbergs Datter, gift med Kancelliraad Daue. — Hirsch medd. om ham, at han var Søn af Ritmester Hartvig Daue

Efter Mandens Død 1790 fik hun 20. Januar 1792 bevilget en Pension paa 40 Rd.,¹⁵⁸ som senere blev forhøjet til 50 Rd., og fra 19. Januar 1804 skulde Pensionen iflg. Kgl. Bevilling yderligere forhøjes med 20 Rd.¹⁵⁹ I Indstillingen bemærkes, at Manden efterlod hende med 3 uforsørgede Børn i fattige Kaar, og at hun lider af tærende Brystsyge, og Lægen attesterer, at Mangel paa Pleje og stadige Næringsssorger forværrer hendes Tilstand. Hun opnaaede ikke at nyde den forhøjede Pension, da hun døde 5.—6. December 1803 iflg. Notat i Generalpostdirektoratets Hovedbog R. A.

II D. IV. Hans Ovesen Lindberg, f. o. 1748 iflg. Skiftet efter Faderen. Han var i 1775 nærværende ved Skiftesamling i Fredericia. I Henhold til Supplik. Prot. af 1775 R. A. nævnes han i et Andragende af 6. December til Kancelliet vedr. nævnte Skiftebehandling som Fuldmægtig hos den bekendte Generalfiskal, Højesteretsadvokat Wivet.¹⁶⁰ I 1779 søger han »Beneficium paupertatis« i Anl. af en Retssag med en Skrædder, der har bedraget ham, hvilket bevilges med Bem. at han er en fattig Skriverkarl. — I Aaret 1782 i September Md. tog han Hyre som Skibsassistent¹⁶¹ i »Det Kgl. octr. Østersøiske og Guineiske Comp.s« Tjeneste for at gaa med Skibet »Grev Thott«, der førtes af Capit. Andr. Fyhn, til Kysten af Guinea.¹⁶² Ifølge Skiftet afgik han ved Døden ombord paa Skibet 27. November 1783 ud for Kysten af Guinea. Hans Effecter blev straks bortsolgte ved Auktion, som afholdtes paa Skibet; han efterlod sig en omfangsrig Garderobe, hvorimellem adskillige Kjoler, en rød Kjole og Vest med

---

og født o. 1719. Han blev begr. i Marie Kirke i Haderslev 26. Maj 1790, Hauch Fausbøll: Slesvigske Kirkebogs Uddrg. 1790—95. 1742 kom han til Danmark, 12. April 1745 Auditor ved Holstenske Inf. Reg., 18. Marts 1750 Premltnt. Han blev Herredsfoged i Frøes og Kalvslunds Herreder 6. December 1756 og senere i Tyrstrup Herred. Kancelliraad 1776. Hans 1ste Hustru var Catharine Garben, med hvem han iflg. Vielsesattest af 27. April 1760 blev gift i Helsingør, Sct. Marie Kirke. Attesten henligger i hans Dossier ved Enkekassens Papirer. R. A. — I sit Ægteskab med Kancelliraad Daue havde Anna Catharina Lindberg Børnene: Lucia Charlotta, Severinus og Justus Lipinius Daue, Hauch-Fausbøll: Slesvigske Kirkebogs Uddrag 1790—95.

¹⁵⁸ Tyske Kancelli, nye Nr. 86. R. A.

¹⁵⁹ Ekstrakt af Ansøgninger om Pension ved Tyske Kancelli. R. A.

¹⁶⁰ Venligst meddelt af Overretssagfører Holger Malling. Frederik Wilhelm Wivet, f. 4. December 1728, d. 23. Februar 1790, Bricka Biogr. Lex.

¹⁶¹ En Stilling nærmest som Supercargo.

¹⁶² Jfr. Papirer, der henligger ved hans Skifte af 12. Maj 1787, L. A. for Sjæll.

Guld paa, en rød Frakke osv. — Ved Begravelsen blev der saluteret med 6 Skud, og Mandskabet fik 10 Potter dansk Brændevin. — I Skiftet er intet anført om Enke eller andre Arvinger; formentlig var han ugift, han ses heller ikke at være viet i Kbhvn. — Beviset for, at nævnte Hans Lindberg er identisk med Hans Ovesen Lindberg, foreligger i hans Signatur paa et af Skiftets Dokumenter, hvilken Signatur nøje svarer til Hans Ovesen Lindbergs Underskrift paa et Brev, som findes blandt Bilagene til Søren Mortensen Hadrups Skifte 1767, L. A. for Fyen, og som handler om Faderens Død. —

II D. V. Erik Johan Lindberg, dbt. 7. April 1752.¹⁶³
Formentlig er han død før 1775, da hverken han eller event. Arvinger efter ham nævnes i Skiftet efter Faderen. —

II D. VI. Sophie Magdalene Lindberg, dbt. 27. Juli 1755.¹⁶⁴ Den 29. December 1801 indgav hun Ansøgning om Forhøjelse af en Pension, som var bevilget hende 1796 paa 20 Rd.¹⁶⁵ Ved Andragendet ligger en Erklæring fra Magistraten i Haderslev, hvor hun var blevet boende efter Moderens Død 1795; Magistraten oplyser, at hun i mange Aar har tjent sit Brød, og at alle hendes Paarørende er uformuende. Pensionen blev herefter forhøjet til 30 Rd. — Senere flyttede hun til København. — Udbetaling af Pensionen ophørte efter 3die Kvartal af 1815, omkring hvilket Tidspunkt hun formodes at være død. Af Forseglingsprot. No. 5 1814—15 No. 1059¹⁶⁶ fremgaar, at hendes Bo blev taget til Behandling 31. December 1815 iflg. Skrivelse fra Kancelliet af 29. December. Heraf ses, at hun 3 Maaneder forinden havde forladt sit Hjem, Øster Kv. 234, Hummergade, uden at have givet nærmere Oplysning om Opholdssted. —

III. Johan Christopher Lindberg, Kancelliraad, Bogholder i Krigskommissariatet, f. o. 1679, d. 1741. Han blev Student 17. Juli 1696;¹⁶⁷ 22. September 1710 udnævntes han til Bogholder,¹⁶⁸ og 11. April 1733 blev han Kancelliraad.¹⁶⁹ Den 15. Oktober 1710 blev han viet til Jomfru Mette

¹⁶³ Fredericia Trin. K. B.

¹⁶⁴ Fredericia Sct. Michaeli K. B.

¹⁶⁵ Ekstrakt af Ansøgn. om Pension i Tyske Kancelli. R. A.

¹⁶⁶ L. A. for Sjæll.

¹⁶⁷ Univ. Matr.; H. H. Schou. R. A.

¹⁶⁸ Hirsch.

¹⁶⁹ Sjæll. Reg. 1733 Fol. 102 og alfab. Reg. over Rangspers. R. A.

Justesen,¹⁷⁰ dbt. 25. Februar 1680,¹⁷¹ hun var som foran omtalt Datter af Justitsraad Niels Justesen og Hustru Sara Christophersdatter. Formodentlig paa Grund af, at Brudens Fader kort forinden var død, fandt Vielsen Sted i Vimmelskafte 26, i Huset hos Brudgommens Fader, dav. Justitsraad, Borgmester Andr. Jacobsen Lindberg, som sammen med Brudgommens Broder og Svoger, den senere Amtmand, Jacob Andreasen Lindberg, var Forlover. Fru Lindberg blev begravet 22. August 1736 fra St. Kongensgade, og Kisten blev indsat i Etatsraad Lindbergs Gravkammer i Helligaandskirken.¹⁷² — Kancelliraad Lindberg døde 8. Maj og blev begr. 13. Maj 1741, ligeledes i Faderens Gravkammer.¹⁷² — Skifteretten sattes i Afdødes Ejend., St. Kongensgade 126, tilstede var Afdødes Datter, Else Elisabeth Lindberg, og hans Broder, Kammerraad Adam Levin Lindberg. Sønnen, Andreas Jacobsen Lindberg, var i Roskilde Skole, han angaves at være i sit 15 Aar, og Datteren angaves at være 29 Aar gl. — Arvingerne maatte fragaa Arv og Gæld; flere Arvinger end nævnte Søn og Datter var der ikke.¹⁷³ —

Kancelliraad Johan Christopher Lindbergs Børn.

III A. Else Elisabeth Lindberg, f. o. 1712.¹⁷⁰ Som det fremgaar af Skiftet efter Farbroderen, Kammerraad Ad. L. Lindberg, arvede hun efter ham den Ejendom i Lyngby, som i sin Tid havde tilhørt hendes Bedstefader, Etatsraad Lindberg, og her boede hun en lang Aarrække, hvad bl. a. fremgaar af Skiftet efter Broderen, Andr. Jacob. Lindberg, som døde 1777. Senere flyttede hun til København. Ved Andragende af 8. September 1785 til Kongen ansøgte hun om Forhøjelse af sin Pension paa 50 Rd.¹⁸⁰ Under 25. November 1779 fik hun Kgl. Konfirmation paa Testamente, hvorved hun indsatte Kommandørinde Lützow's Datter, Sophia Elisabeth Lützow, til sin eneste Arving, mod at hun bl. a. skulde besørge hendes Begravelse fra Helligaands Kirke, Testamentsvidner var Konferensraad Munch og Etatsraad Bruun. Hun blev dog begravet fra sit Hjem i Borgergade 177 iflg. Trinitatis K. B. 11. Februar 1787, saa Forholdene

¹⁷⁰ Holmens Vielsesprot.

¹⁷¹ Holmens Daabsprot.

¹⁷² Helligaands Kirkes Begr.prot.

¹⁷³ Hofretsskifter, L. A. for Sjæll.

¹⁷⁹ Jfr. Faderens Skifte, hendes Daab har ikke kunnet findes i opbevarede Kirkebøger.

¹⁸⁰ Generalpostdirektoratets Pensionsansøgninger, Generalitetets Børn. R. A.

synes at have udviklet sig anderledes, end hun havde tænkt sig, da hun oprettede sit Testamente. Hun døde ugift. —

III B. Sara Lindberg, dbt. 29. Maj 1714,¹⁸¹ d. 8. Marts 1721.¹⁸²

III C. Andreas Jacobsen Lindberg, dbt. 25. September 1717,¹⁸³ begr. 11. Januar 1718.¹⁸⁴

III D. Andreas Jacobsen Lindberg, f. o. 1726.¹⁸⁵ Han blev Student 30. Juli 1743.¹⁸⁶ I den foran omtalte Arvesag efter Søren Mortensen Hadrup spillede han en afgørende Rolle som Repræsentant for de Lindbergske Arvingers Interesser mod Søren West Lindbergs Krav paa at være Universalarving. Han fremskaffede bl. a. Etatsraadinde Ernst's vigtige Tingsvidne-Erklæring ang. Slægtsforbindelserne med Kammer skriver Søren Jensen Hellekandes Døtre, og han udfærdigede en Skitse over Familiens arveberettigede Medlemmer, som blev lagt til Grund for Rettens Afgørelse.¹⁸⁷ — Han blev begravet 16. August 1777, og Liget indsattes i Farfaderens Gravkammer No. 62 i Helligaands Kirke. I »Hellig Geistes Kirkes Begravelsesprotokol, forfattede 1748«¹⁸⁸ findes anført følgende: »Afg. Etatsraad og Borgmester Andreas Jacobsens Arvinger. Nye No. 98. Den 12. Marts 1747 indbragt sidste Lig. Denne Begravelse er udi den gamle Begravelses Bog anført under Capellets Matr. No. 62. — Anno 1767 den 12. Marts erlagt Fornylse med 10 Rd. Anno 1777 den 16. August er afgangne studiosus Andreas Jacob Lindberg's Lig herudi nedsat. Betalt efter Begravelsesbrevets Formeldning af 12. Maj 1669 ti Rixdaler, en Specie med Courant«. — Destoværre er den foregaaende Begravelsesprotokol, som kunde have givet værdifulde Oplysninger om Slægten, til Erstatning for de manglende Kirkebøger, ikke opbevaret. — Ved sin Død boede Andr. Jac. Lindberg i Skræddermester Günthers Hus i Badstuestræde, hvortil han var kommen fra Slagelse »for 14 Uger siden«. Det fremgaar endvidere af Skifteantegningen, at Afdødes eneste Arving var hans Søster, Jomfru Else Elisabeth Lind-

¹⁸¹ Frue Kirkes Daabsprot.

¹⁸² Helligaands Kirkes Begr.prot.

¹⁸³ Nicolaj Kirkes Daabsprot.

¹⁸⁴ Helligaands Kirkes Begr.prot.

¹⁸⁵ Jfr. Faderens Skifte; form. er han døbt i Nicolaj Sogn, men Daabsprot. mangler for det paagældende Aar.

¹⁸⁶ Universitetets Matr.

¹⁸⁷ Bilag til S. M. Hadrups Skifte, L. A. for Fyen.

¹⁸⁸ Raadstuearkivet.

berg, boende i Lyngby i Sjælland. Han synes ikke at have efterladt sig noget udover en Del Bøger.¹⁸⁹

IV. **A d a m L e v i n L i n d b e r g**, Kammerraad, Renteskriver, f. o. 1685 d. 1747. Han blev Student 12. April 1702.¹⁹⁰ Fra 4. April 1709 indtil 1710 var han Proviansskriver ved Arméen i Skaane.¹⁹¹ I 1720 var han Feltbogholder i General-Krigskommissariatets Bogholderikontor. Den 9. September med Bestalling af 17. September 1727 blev han Renteskriver i Rytterdistriktets Kontor. Han blev Kammerassessor 3. Juni 1735 og Kammerraad 21. Februar 1742.¹⁹² Iflg. Skiftet efter ham døde han ugift 6. Marts 1747 og blev begravet fra sit Hjem i Frederiksberggade i det fædrene Gravkammer i Helligaands Kirke 12. Marts 1747. Kort før sin Død — 4. Marts 1747 — fik han Kgl. Konf. paa sit Testamente.¹⁹³ Iflg. dette skulde hans Broderdatter Else Elisabeth Lindberg forlods af Boet have hans Hus i Lyngby med Jord. Efter Skiftet var iøvrigt hans Broderbørn Arvinger, nemlig afg. Amtmand Jacob Lindbergs Datter Sara, gift med Hr. Jens Schou til Kippinge, afg. Raadstueskriver Søren Lindbergs Sønner, Ltnt. Chr. Lindberg og Søren West Lindberg paa Vognserup samt afg. Kancelliraad Johan Christoffer Lindbergs Børn, Andr. Jac. Lindberg og Jomfru Else Elisabeth Lindberg.¹⁹⁴ I Aarene 1728¹⁹⁴ og 1730 boede han henholdsvis i Stormgade No. 202 og »Ud til Canalen« med en Karl hos sin Stifmoders 2den Ægtefælle, dav. Justitsraad Ernst.

Saaledes som det var Coutume blandt borgerlige Slægter, særlig i det attende Aarhundrede, anvendte flere Medlemmer af den her beskrevne Slægt Lindberg et Vaaben i deres Sigil.

I Pakken med Dokumenter vedr. Kancelliraad Johan Christopher Lindbergs Skifte (L. A. for Sjæll.) findes et Laanedok. af 11. Juni 1712, udst. af Joh. Ch. L. paa 300 Rd. til velbaarne Jomfru **I n g e b o r g R o d s t e e n**.¹⁹⁸ Han har forsynet Dokumentet med et Laksegl med Vaaben, hvor i Skjoldet ses en svømmende

¹⁸⁹ Universitetets Skifteprot. No. 3 Pag. 141. L. A. for Sjæll.

¹⁹⁰ Univ. Matr. og H. H. Schou. R. A.

¹⁹¹ Hirsch.

¹⁹² Alfabet. Register over Rangspersoner. R. A.

¹⁹³ Kancell. Suppl. prot. af 1747 Nr. 617.

¹⁹⁴ Hofretsskifter. L. A. for Sjæll., Københavnske Huse og Indvaanere efter Branden 1728 og Indkvarterings-Mandtal 1730, Raadstuearkivet.

Svane med Ring i Næbbet, og samme Svane, ligeledes med Ring i Næbbet, findes over Hjelmen.¹⁹⁵

I Pakken findes ligeledes en Gældsfragaelses-Erklæring af 9. Maj 1742, udst. af Kammerraad Ad. L. Lindberg paa de to Børns Vegne, hvor han har anvendt samme Vaaben. — Dette Vaaben er ogsaa benyttet af Studiosus Andr. Jac. Lindberg, bl. a. paa en Skrivelse af 23. Juli 1777.¹⁹⁶

Derimod har Raadmand Søren W. Lindberg paa et Tingsvidnedok. af 16. Juni 1766¹⁹⁷ anvendt et Vaaben, hvor i Skjoldet findes et Kors, hvorover en Slange snor sig, og paa Hjelmen mellem 2 Vinger ses en Fugl.

Morten Michelsen Hadrup, Amtsforvalter, Godsejer, f. .... d. 1682. Han udnævntes 20. Oktober 1664 til Amtsskriver og Ridefoged over Sct. Hans Klosters Amt med aarlig Løn 200 Rd.,¹⁹⁹ men allerede fra 1658 findes hans Underskrift paa Odensegaards Regnskaber.²⁰⁰ I Aaret 1666 købte han Ørridslevgaard, en Hovedgaard i Lunde Herred, Odense Amt.²⁰¹ Den 1. August 1668 afskedigedes han i Naade fra sit Embede.²⁰² I Henhold til Indvisningsdom af 10. April 1672 blev Morten Michelsen til Ørridslevgaard, paa Grundlag af et ubetalt Pantebrev, udst. 25. Juli 1667 til ham af Jomfru Sophia Høegh,²⁰³ Ejer af Dallund Gods. Kgl. Konf. af Skødet skete 31. Januar 1673.²⁰⁴ Det er saaledes ikke helt korrekt, naar det i D. Adels A. 1885, Pag. 39, oplyses, at Sophia Høegh i 1673 solgte Dallund, eller naar Vedel Simonsen i sit Værk, Rugaards Historie 3—13, meddeler, at Morten Michelsen købte Dallund i 1673. — I samme Værk kalder V. S. ham, om end med et Forbehold, Assessor og Borgmester, og han betegnes ogsaa saaledes i tidligere nævnte Tingsvidnedokument

---

¹⁹⁵ Dokumentet er forsynet med Kautionspaategning af Stifmoderen, Margr. Elisabeth Lindberg f. Weinmann, og Restgælden er indfr. af hendes 2den Mand Generalbygmester Ernst 30. Juni 1724, altsaa 17 Aar før Joh. Chr. L. døde.

¹⁹⁶ Bilag til S. M. Hadrups Skifte 1767. L. A. for Fyen.

¹⁹⁷ Sammesteds.

¹⁹⁸ F. 1634, d. 4. Februar 1719, A. Thiset: Stamtavler over danske Adelslægter VIII Pag. 30.

¹⁹⁹ Best.bog 1664 7 a Nr. 137. R. A.

²⁰⁰ Odense Lehns Regnskab for 1658. R. A.

²⁰¹ Trap III 465.

²⁰² Personalh. T. 7. IV. 113.

²⁰³ Fyenske Landstingsprot. No. V. L. A. for Fyen. Iflg. Adelsaarbogen 1885 blev hun gift med Adam Andreas von Voss, der i Aaret 1685 blev Tolder paa Læsø.

²⁰⁴ Fyenske Reg. 1673 Fol. 374. R. A.

af 5. Maj 1770, underskrevet af Etatsraadinde Ernst, idet hun kalder ham Borgm. i Odense. Her maa dog foreligge en Forveksling, thi Morten Michelsen Hadrup til Ørridslevgaard og Dallund har ikke været Borgm. i Odense, og en Udnævnelse til Assessor har ikke kunnet findes, hvilket iøvrigt er i Overensstemmelse med, at han ikke i officielle Dokumenter nævnes med nogen Titel; her kan bl. a. henvises til efternævnte Resolution af 28. Juli 1685, hvor han blot nævnes som sl. Morten Michelsen. Naar endvidere Vedel Simonsen i samme Værk skriver, at Morten Michelsen i 1684 eller mellem 1684 og 1687 iflg. Sagnet skal have spillet Dallund og to andre Herregaarde bort, maa der sikkert ogsaa her foreligge en Forveksling med en anden Person og andre Begivenheder; thi M. M. døde allerede 1682,²⁰⁵ og Enken maatte efter Udlæg af 1683 afstaa Godset til Mandens Eftermand som Amtsforvalter i Odense, Jens Eriksen Vestergaard,²⁰⁶ til hvem M. M. synes at have staaet i venskabeligt Forhold, — saaledes stod hans Hustru 9. Januar 1676 Fadder til Amtsforvalter Jens Eriksens Søn Jens.²⁰⁷ — Naar der iflg. Resolutionen af 28. Juli 1685, der begynder med de Ord: »Bodild sl. Morten Michelsens og hendes Børns Formynder angaaende hvad deres Creditorer prætenderer — — —«, gives Bevilling til, at Enken og Formynderen maa afhænde Godset til den Højstbydende, saafremt de ikke kunne blive enige med Creditorerne om Accord, viser dette, hvor vanskelige de økonomiske Forhold var. — Vedel Simonsen omtaler ogsaa i sit Værk et Dokument af 1754, hvori Morten Michelsens Søn, Søren Mortensen Hadrup, meddeler, at Faderen havde ejet tre Herregaarde²⁰⁸ og ikke havde efterladt sine to Sønner²⁰⁹ mere end St. Købskovgaard i Vevlinge Sogn. — For at være til Assistance for Familien, paatog Enkens Svoger, Borgmester i København, Andreas Jacobsen Lindberg, sig Værgemaal for Børnene. Det fremgaar nemlig af hans Andragende af 27. August 1687,²¹⁰ at han anmoder om, at han »maa være forskaanet for hvad Prætentioner til ham kunde have formedelst det Værgemaal, han for sal. Morten Michelsen til Dallund, hans Børn, har ladet sig indskrive for«.

Som tidligere nævnt blev Morten Michelsen i 1667 viet til Bodil Sørensd. Hellekande, dbt. 12. Januar 1645. I Aaret 1691 afhændede hun Ørridslevgaard,²¹¹ og 28. December 1696 gav hun,

²⁰⁵ Bevilling af 17. Oktober 1682 til Udst. af Proclama i Anl. af hans Død, Fyenske Reg. 1681—89. Fol. 141 R. A.

²⁰⁶ Trap III 503.

²⁰⁷ Bangs Udtog til Sct. Hans K. B. Odense, L. A. fra Fyen.

²⁰⁸ Vedel Simonsen oplyser ikke hvilket Dokument, eller hvor det findes.

²⁰⁹ Formentlig en Trykfejl for 3 jvfr. omstaaende.

²¹⁰ Fyenske Reg. 1687 Fol. 384 Nr. 63. — Andragendet bevilgedes i H. t. Sjæll. aabne Breve 1687 R. A. Pag. 259.

²¹¹ Trap III 465.

som foran anført, sin Svoger Skøde paa St. Købeskovgaard i Vevlinge Sogn.²¹² Men sandsynligvis vedblev hun at bo paa Gaarden; der foreligger nemlig et Laanedokument paa 80 Rd., dat. Købeskovgaard 11. November 1706, udstedt af hende til Etatsraad von Ehrenschild²¹³ med Pant i en Obligation.²¹⁴ — Hvornaar hun er død, kan ikke oplyses, da Kirkebogen for Vevlinge Sogn først begynder 1723; men af et Skøde af 11. Juli 1716,²¹⁵ udst. af Sønerne Søren og Peder Mortensen Hadrup til Broderen Erich paa deres Parter i en Gaard under Ryttergodset, som de tre Brødre havde arvet efter deres sl. Moder, Bodil Sørensd., fremgaar, at hun altsaa var død paa det Tidspunkt, da Skødet blev udstedt.

Morten Michelsen Hadrup havde ovenfor nævnte tre Sønner, som overlevede ham. Om Sønerne Peder og Erich kan intet oplyses m. H. t. Data for Fødsel og Død, de er forgæves søgte i Otterup Kirkebog (Ørridslevgaard), der begynder 1663, og for Sønder sø Sogns Vedkommende (Dallund) findes Kirkebøgerne først fra 1688. — Af ovenn. Skøde fremgaar, at Erich var Trompeter ved O b e r s t S c h a d e s Regiment. I sin Skrivelse til Søren West Lindberg af 1752²¹⁶ meddeler Søren Mortensen Hadrup, at han har haft to Brødre, som begge er døde uden Arvinger. For Søren Mortensens Vedkommende kan, ligesom for Brødrenes, Fødselsdato ikke opgives. — Efter Begravelsesnotatet i Vevlinge Kirkebog, der lyder saaledes: »28. April 1767 blev Søren Mortensen Hadrup af St. Købeskovgaard begravet, som var over 100 Aar gl.« — skulde han være født, før Forældrene fik Bevillingen af 31. Juli 1667 til Vielse u. Tr. og L., hvad dog næppe er troligt.

Hans Hustru hed Elisabeth Pedersdatter Nissen; hun blev iflg. Vevlinge Kirkebog begravet 7. April 1775.

Ægteskabet var, som foran omtalt, barnløst.

Med Henvisning til foranstaaende Afhandling om Slægten Lindberg af 1640, skal her — blandt flere andre Slægter af samme Navn — gives en kortfattet Oversigt over Grenaa-Slægten Lindberg, Militær-Slægten Lindberg og Præsteslægten Lindberg. Disse Slægter har ingen paa-viselig Forbindelse med hverandre eller med Slægten af 1640.

²¹² Fyens Landstings Panteprot. No. 10 Fol. 382, L. A. for Fyen.

²¹³ Martin Conrad Bierman von E., Overceremonimester, f. o. 1662 d. 1715, Bricka Biogr. Lex., han var Ejer af Herregaarden Enggaard, nu Gyldensteen.

²¹⁴ Fyens Landstings Panteprot. No. 12, Fol. 21. L. A. for Fyen.

²¹⁵ samme Prot. Fol. 550.

²¹⁶ Bilag til S. M. Hadrups Skifte af 1667 L. A. for Fyen.

Grenaa-Slægten Lindberg.

Hans Pedersen Lindberg, Værtshusmand i Grenaa, f. o. 1718.²¹⁷ Han tog Borgerskab i Grenaa 8. Januar 1746.²¹⁸ Han blev begr. 12. Marts 1768,²¹⁹ Alder ikke ang. Hans Hustru, Maren Rasmusd. blev begravet 9. December 1769,²¹⁹ Alder ikke ang. Iflg. Skiftet efter dem af 4. Januar 1770²²⁰ efterlod de følgende 7 Livsarvinger:

I. Peder Hansen Lindberg, Skibscapitain i »Den Kgl. Grønlandske Handel«, f. o. 1746, begr. 10. Oktober 1799, 53 Aar gl.²²¹ I Aaret 1796 førte han Briggen »Det gode Haab« til »Strat Davis« (Davisstrædet);²²² paa dette Togt traf han i Grønland sammen med sin yngre Broder Jørgen Hansen Lindberg, der var paa sit første Togt som Skibsfører. Han var gift med Hedvig Pedersdatter f. o. 1747, begr. 27. December 1815, 68 Aar gl.²²³ Af deres Børn kan nævnes:

I A. Hans Nicolaj Pedersen Lindberg, Skibsfører, f. 18. Maj 1774,²²³ død ved Færøerne 13. Maj 1826.²²⁴ Han tog Styrmandseks. 30. April 1796.²²⁵ Han var 1. Gang gift med Martha Helene Jacobsd. og havde med hende Datteren Petrine, f. o. 1803. Hans 2. Hustru var Anne Margrethe Petersen, med hvem han havde Døtrene Martha Helene Catharine f. o. 1812 og Karen Elisabeth f. o. 1814.²²⁶

I B. Anne Marie Lindberg, f. 20. Juni 1777.²²³

I C. Mariane Lindberg, f. 17. Oktober 1779.²²³ Hun blev 7. Oktober 1801 viet til Felbereder Jens Udsen at Grenaa.²²³

²¹⁷ Borgervæbningsliste af 1762, hvor han nævnes som Værtshusmand, 44 Aar gl. Dok. Pakke fra Aarhus Stiftamt, L. A. for Nørrejylland.

²¹⁸ Grenaa Borgersk.prot.; hans Erhverv omtales ikke her.

²¹⁹ Grenaa K. B.

²²⁰ Grenaa Skifteprot. L. A. for Nørrej.

²²¹ Grenaa K. B.

²²² »Den Kgl. Handel paa Island, Finmarken, Grønland og Færø«, Skibsjournaler 1790—98 Reol 25. R. A.

²²³ Grenaa K. B.

²²⁴ Landsrettens Forsegingsprot. No. 4 Pg. 73 ff. L. A. for Sjæll.

²²⁵ Skipperlaugets Eksamensprot., hvor han angives at være født i Grenaa.

²²⁶ Opl. fra Skiftet. Iflg. Landsrettens Behandlingsprot. 4 Pg. 61 var tilstede ved Boets Behandling, Secretair og Cancellist H. J. Lindberg, der var Afdødes Fætter, og Vaabenmaler Ole Larsen, der begge anmeldte Fordringer i Boet.

- I D. **Petrine Lindberg** f. 9. August 1782.²²³ Hun var iflg. Grenaa K. B.'s Daabsprotokollat af 9. Januar 1808 gift med Koffardicapt. **Henrik Berg**.
- II. **Anna Maria Hansd. Lindberg**, f. o. 1750 iflg. Forældrenes Skifte. Hun blev 3. December 1779 viet til **Peder Jensen Broch** i Grenaa.²²⁸
- III. **Maren Lindberg**, f. 22. Marts 1753.²²³
- IV. **Dorthe Cathrine Lindberg**, f. 19. Juni 1757.²²⁸ Af Daabsprot. for Nicolaj Kirke i Kbhvn. 12. August 1789 fremgaar, at hun var gift med Skibscapt. **Peder Hansen Riis** i Nyhavn. Hun var Fadder til **Jørgen Lindbergs Søner**, **Hans Jørgen** og **Peder Riis Lindberg**.
- V. **Anna Margrethe Lindberg**, f. 19. April 1761.²²³
- VI. **Jørgen Christian Hansen Lindberg**, f. 24. August 1764.²²⁸ Om ham henvises til nedenstaaende Oplysninger.
- VII. **Jens Paulin Lindberg**, f. 22. Marts 1766.²²⁸ Om hans Skæbne har ingen Oplysning kunnet indhentes.
Døde før Forældrene er en Datter **Marie Dorthe Lindberg**, f. 17. December 1751²²³ og en Søn **Jens Lindberg**, f. 23. Januar 1756.²²³
- VI. **Jørgen Christian Hansen Lindberg**, Skibscaptain i »Den Kgl. Grønlandske Handel«, f. 24. August 1764, d. 3. Juli 1824.²²⁷ Han tog Styrmandseksamen 20. November 1782,²²⁸ og det oplyses her, at han da var 18 Aar gl. og født i Grenaa.
Sin første Rejse som Skibsfører under grønlandske Handel gjorde han i 1796, da han førte Galeasen »de Jonge Lars« til Jacobshavn. Skibet tilhørte Firmaet Bodenhoff, men var chartret af Grønl. Handel.²²⁹ I en længere Aarrække boede han i København, hvor han ejede Ejendommen St. Strandstræde 96, og her døde han. **Hans Hustru**, **Maren Jacobsd. Lindberg**, f. **Petersen**, var født o. 1757, hun blev begravet 21. Juli 1827, 70 Aar gl.²³⁰

²²⁷ Garnisons K.'s Begr.prot.

²²⁸ Styrmandseksamensprot. R. A. og Skipperlaugets Eksamensprot. L. A. for Sjæll.

²²⁹ »Den kgl. Handel paa Grønland m. m.« Skibsjournaler 1790—98, Reol 25 R. A.

²³⁰ Garn. K.'s Begr.prot.

Af Skiftet efter dem, som iøvrigt viser, at de var ret velhavende, fremgaar, at de efterlod to Livsarvinger, nemlig Sønnen Hans Jørgen Lindberg og Datteren Maren Cathrine Lindberg.²³¹

- VI A. Hans Jørgen Lindberg, Konferensraad, Bogholder og Secretair i Ordenskapitulet. K¹, Dm., f. 12. August 1790,²³² d. 16. April 1863,²³³ exam. juris 1807.²³⁴ Hans Hustru var Maria Dorothea Qvist, f. 13. December 1791,²³⁵ d. 24. Marts 1863;²³³ hun var Datter af Skomagermester Christian Ludvig Qvist,²³⁵ f. 7. Maj 1752,²³⁵ d. 16. Marts 1793²³⁵ i Anthonistræde, 41 Aar gl. og Hustru Sara Ulrica Qvist, f. Krabbe.²³⁵ Iflg. Skifteprot. af 1863 Nr. 33 Fol. 108 og 204 efterlod Konferensraad Lindberg og Hustru 7 fuldmyndige Arvinger; disse var følgende:
- VI A I. Peter Martin Lindberg, Justitsraad, Brolægningsinspektør, Cand. polyt. og Lieutenant, f. 14. November 1815,²³⁶ d. 3. December 1891.²³⁷ Han blev 1. September 1855 viet til Petrea Marie Dorothea Lunde,²³⁸ f. 22. Juli 1831, d. 19. Januar 1876.²³⁹ Hun var Datter af Jernstøber F. Lunde.²⁴⁰
- VI A II. Emilie Sophie Lindberg, f. 3. September 1820,²³⁶ d. 29. Maj 1889.²⁴⁰
- VI A III. Christian Jacob Lindberg, Etatsraad, Borg-

²³¹ Skifteprot. No. 11, 1826—27 L. A. for Sjælland.

²³² Sct. Nic. Kirkes Daabsprot.

²³³ Adresseavisen, Begravelserne fandt Sted fra Garnisons Kirke.

²³⁴ Juridisk Stat. 1881.

²³⁵ Sct. Petri K. B.; Sct. Petri Kirkes Daabsprotokollat af 10. Januar 1792. Iflg. Folketællingsliste af 1. Februar 1801, Sct. Annae Øster Kvarter, var Sara Ulrica Krabbe 2den G. gift med Glarmester Hans Bech, St. Strandstræde 130. Han var Forlover for Stifdatteren, Maria Dorothea Qvist, ved Vielsen til Hans Jørgen Lindberg. Sara Ulrica Krabbe var født o. 1763. — Skomagerm. Christian Ludvig Qvists Forældre var, iflg. Daabsprotokollatet af 7. Maj 1752, Skomagerm. Martin N. M. Qvist, f. o. 1717, d. 27. Februar 1804, 87 Aar gl., Petri Begr.prot., og Anna Maria, f. Engelbrecht, f. o. 1724, d. 22. April 1807, 83 Aar gl., Petri Begr.prot. — En Broder til Christian Ludvig Qvist var Johan Martin Qvist, dbt. 15. September 1755, ligeledes i Petri Kirke, han døde iflg. sit Skifte 27. April 1818 som Murermester og Major; hans Hustru var Catharina Margrethe Otto, død 26. Februar 1823. Deres Ægteskab var barnløst, og blandt Arvingerne var Kancellisecretair H. J. Lindberg paa sin Hustrus Vegne, hun var altsaa Arveladerens Broderdatter. — Hof og Stadsrettens Eksecutor og Komm. Skifter 13/141 L. A. for Sjælland.

²³⁶ Garnisons Daabsprot.

²³⁷ Personalh. T., 3. I. Till.

²³⁸ Iflg. Frue K.'s Vielsesprot. fandt Vielsen Sted i Frederiksberg Kirke.

²³⁹ Skifteprot. 1876 No. 39 Fol. 546.

²⁴⁰ Meddelt af fhv. Sparekassebest. H. J. Lindberg.

mester og Byfoged i Assens samt Herredsfoged i Baag Herred, R. af D., f. 16. December 1822,²⁴¹ d. i Kbhvn. 20. September 1894.²⁴² Han blev cand. jur. 1847, Byfogedfuldm. i Maribo 1849, Auditor i Kiel 1850, samtidig fungerede han kortere Tid som Politifm. i Kbhvn. 1852 Auditor ved 5te Brig. og 1856 Overauditor. I 1858 kom han til Assens i forann. Embeder; han tog sin Afsked i 1890, udnævntes til Etatsraad og flyttede til Kbhvn.²⁴² Den 3. Juli 1851 blev han i Lyngby Kirke iflg. Kongebrev viet til Caroline Amalie Henriette Schultz, f. i Odense 17. Juli 1825,²⁴³ Datter af Oberstlieutenant Johan Philip Schultz, f. o. 1780, R. af D. 1. Januar 1814, Ritm. 26. Marts 1816, Prem.major 14. April 1830, Oberstl. 10. Juni 1841, Afsked 1. Juli 1842. Han døde 3. September 1843.²⁴⁴ Etatsraadinde Lindberg døde 22. December 1899 iflg. Indskriften paa Gravstenen.

I Assens ejede og beboede Justitsraaden, som han i Almindelighed kaldtes, den saakaldte »Provstigaard«. Med sin smukke gamle Hovedbygning og den store velholdte Gaardsplads, der var omgivet af lave, hvidkalkede Længer, hvori der fandtes Kontorer, Stalde og Magasiner, mindede den nærmest om en lille Herregaard. Midt i Gaarden, omgivet af en klipet Tjørnehæk, stod et mægtigt Kastanietræ, og fra den festlige Havestue, der vendte mod Syd, saa Sommersolen kunde skinne over de blanke Mahognimøbler og de gammeldags Malerier, var der Udsigt over den store Have, der skraaned ned mod Mølleaaen og Strandmølleedammen; paa den anden Side af Aaen laa Engen og i Baggrunden det lille Skov anlæg. Den gamle Gaard og Haven hører nu Fortiden til.

Lindberg var en myndig Mand, en statelig Repræsentant for Embedsstanden af den gamle Skole, og han var en loyal

²⁴¹ Personalh. T., 3. IV. Till.

²⁴² Juridisk Stat m. m. 243, Sct. Hans K. B. Odense.

²⁴³ Odense Skifteprot. — Han var 1ste G. gift med Caroline Walther iflg. Bev. af 24. December 1806 og 2den G. med Henriette Bloch iflg. Bev. af 24. August 1819. — En Sønnedatter af ham, Francizka Johanne Laurentze Emilie, f. 1844, Datter af Premierlieutenant i Odense Adolph Philip L. G. von Schultz, f. o. 1814 d. 18. Juli 1845 blev gift med Generaldirektør for Skattevæsenet, senere Nationalbankdirektør Carl Vilhelm Lange 1836—1888, Opl. ved L. A. for Fyen og Biogr. Lex. Bricka.

²⁴⁴ Om hans Ophold i Kiel findes nogle faa Notater i »Hans Bröchner og Chr. K. F. Molbech, en Brevveksling«, udg. af Harald Høffding Pg. 140 ff. Venskabet med Molbech fortsattes gennem Aarene, og Molbech besøgte Lindberg i Assens; efter Sagnet, som det fortælles i Assens, skal »Ambrosius« være skrevet i »Provstigaardens« Have. Politikeren Klaus Berntsen havde i sine unge Dage et Sammenstød med Lindberg, som han har omtalt i sine Memoirer.

og rettænkende Embedsmand. Med sin Hustru ligger han begravet paa Assistens Kirkegaard i København. De efterlod ikke Livsarvinger.²⁴⁶

VI A IV. Marie Hansine Lindberg, f. 5. Januar 1826,²⁴⁶ d. 7. April 1894,²⁴⁷ ugift.

VI A V. Cathinca Ulrica Lindberg, f. 27. April 1828,²⁴⁶ d. 16. December 1910.²⁴⁸ Hun var gift med den senere Nationalbankdirektør, Etatsraad Franz Christopher Smidt, f. 25. Oktober 1832, d. 26. Januar 1896.²⁴⁹

VI A VI. Ida Eleonora Lindberg, f. 5. August 1830,²⁴⁶ d. 25. Marts 1879,²⁴⁹ ugift.

VI A VII. Adolph Wilhelm Lindberg, f. 15. April 1833,²⁴⁶ d. 24. Maj 1908.²⁵⁰ Konferensraad, Bogholder og Kasserer i Ordenskapitulet, K¹, Dm. Gb. E. T. p. p. — Han blev exam. juris. 1853.²⁵¹ Sammen med Stillingen i Ordenskapitulet indtog han i 20 Aar en betroet Stilling hos Højesteretsadvokat Liebe, og i 10 Aar indtil 1882 var han Intendant hos Arveprinsesse Caroline. Den 24. Juli 1863 blev han viet til Olivia Caroline Cathrine Wulff, f. 10. Juni 1841,²⁵² d. 24. Maj 1922.²⁵² Hun var Datter af Grosserer, Oberst J. A. Wulff, f. 4. April 1806,²⁵² d. 13. August 1884²⁵² og Hustru Maria Agnethe Holm, f. 28. Juni 1809,²⁵² d. 13. Maj 1885.²⁵²

Før Forældrene var følgende Børn afg. ved Døden:

Jørgen Ludvig Lindberg, f. 19. Juli 1817,²⁴⁶ d. 5. August 1835.²⁵³

Sara Ulrica Lindberg, f. 2. August 1819, død som Spædbarn.²⁵⁴

²⁴⁶ Garn. Kirkes Daabsprot.

²⁴⁷ Personalh. T., 3. IV. Till.

²⁴⁸ Personalh. T., 6. II. Till.

²⁴⁹ Bricha Biogr. Lex. XVI 109 og Ill. Tid. 1896. Etatsraad Smidt var Søn af Justitsraad Smidt, Bogh. og Kasserer i Ordenskapitulet f. o. 1796 d. 29. Januar 1841, Richters Dødsf.

²⁴⁹ Skifteprot. 1879 Nr. 41 Pg. 254, L. A. for Sjælland.

²⁵⁰ Nekrolog i Ill. Tidende af 7. Juni 1908, til hvilken iøvrigt henvises. Det bemærkes, at hans Fødselsdato her urigtigt er ang. til 15. Maj.

²⁵¹ Juridisk Stat.

²⁵² Meddelt af H. J. Lindberg.

²⁵³ Iflg. Adresseavisen og Richters Dødsf.

²⁵⁴ Medd. af H. J. Lindberg. Hun findes ikke i Garn. K.'s Daabsprot.; men i Kirkens Begr.prot. er under 5. August 1819 noteret: »Copiist Lindbergs dødfødte Pigebarn fra St. Strandstræde 96«. Daaben maa antages at have fundet Sted i Hjemmet uden at være anmeldt til Kirkebogen, og Protokollatet i Begravelsesprot. er saaledes urigtigt. Angivelsen i Familieoptegnelserne af Navnet, hvorefter hun som Ægteparrets ældste Datter er opkaldt efter sin Mormoder, maa formentlig kunne tages som Bevis paa, at hun er døbt.

VI B. Maren Catharine Lindberg, f. 17. August 1798,²⁵⁵ d. 11. April 1868.²⁵⁶ Hun blev 13. September 1815 viet til Kgl. Vaabenmaler Dannebrogsmænd Ole Larsen,²⁵⁷ ansat i Ordenskapitlet. Han var født i Norge, i Gudbrandsdalen 1. Oktober 1786²⁵² og han døde i Kbhvn. 26. Januar 1852.²⁵⁸

I Skibscapitain Jørgen Chr. Hansen Lindbergs Ægteskab har yderligere været følgende før Forældrene afdøde Børn:

Jacob Lindberg, f. 30. Juni 1792,²⁵⁵ d. 6. Januar 1795.²⁵⁸

Christian Jacob Lindberg, f. 15. Januar 1795,²⁵⁵ d. 22. Oktober 1813,²⁵⁹ han var Kontorbetjent.

Peter Riis Lindberg, f. 7. December 1796,²⁵⁵ d. 15. November 1798.²⁵⁸

Skibscapitain Jørgen Chr. Hansen Lindberg anvendte et Signet, i hvilket ses et gammeldags Sejlskib, der stævner over Havet mod Midnatssolen. Hans Søn, Konferensraad Hans Jørgen Lindberg, og hans Efterkommere benyttede derimod et Signet med et Vaaben, hvoraf findes et Aftryk i Rigsarkivets Seglsamling. — I Skjoldet, vendt mod dets højre Side, ses en Lindorm, hvis Hals er gennemstukket af en Pil. Over Hjelmen ses den samme Lindorm, en face; den af Pilen gennemstukne Hals med Hovedet med opspilet Gab rejser sig mellem de udbredte Øglevinger.²⁶⁰

Militær-Slægten Lindberg.

Hagen Ohlsen, Landkræmmer i Omolin i Sverige, var gift med Anna Maria, Datter af »Korporal ved Invaliderne« Hinrichsen.²⁶¹

Deres Søn var Daniel Lindberg, Korporal, f. i Bohus-

²⁵⁵ Sct. Nicolaj K.'s Daabsprot.

²⁵⁶ Garn. K.'s Begr.prot.

²⁵⁷ Garn. K.'s Vielsesprot.

²⁵⁸ Nic. Kirkes Begr.prot.

²⁵⁹ Garn. K.'s Begr.prot. (uden Nørreport).

²⁶⁰ Oplysningen om, at de to Signeter stammer fra Skibscapitain Lindberg og Konferensraad H. J. Lindberg, skyldes sidstnævntes Sønneson, Sparekassebestyrer H. J. Lindberg, i hvis Besiddelse Signeterne findes.

²⁶¹ 12. Bat. Fyenske Regiments Grenadércomp. (1763—1836 Nr. 25/104 Nr. 25/201) Hærens Arkiv.

lehn i Sverige o. 1750. Den 28. Juni 1772 blev han hvervet i Norge, 22 Aar gl., og i 1793 er noteret i Stamrullen, at han 20 $\frac{1}{4}$ Aar har været ved Regimentet. Han angives at være Lutheraner. Iflg. Folketællingsliste af 1. Juli 1787 boede han i Fredericia, og han nævnes her som Musketer, 41 Aar gl., — efter foranst. skulde hans Alder kun være 37 Aar —; hans Hustru var *Anna Baur*s, 40 Aar gl., altsaa født o. 1747; endvidere opgives følgende Børn: *Johan Danielsen Lindberg*, 10 Aar, *Hagen D. Lindberg*, 5 Aar og *Grethe Lindberg*, 7 Aar gl. — Den 1. Maj 1793 avancerede han fra Vicekorporal til Korporal, og 1. April 1803 blev han afskediget paa Grund af Svaghed med en aarlig Pension af 16 Rd.²⁶² Han opnaaede dog en Alder af ca. 90 Aar og døde i Rendsborg 6. December 1840.²⁶³ I hans Ægteskab var tre Børn:

I. *Johan Heinrich Lindberg*, Capitain, Konsumtionskasserer, f. 1778, d. 1855. Oberstl. Hirsch's Notater om ham begynder først ved hans Udnævnelse til Secondlnt. ved Østjydske Landeværnsregiment 28. Februar 1806. Selv synes han ikke at have kendt sin Fødselsdag; — i Skrivelse til Dir. for »Den alm. Enkekasse«, dat. Bredkjær pr. Aalborg 18. Oktober 1808, skriver han nemlig, at han paa Gr. af manglende Optegnelser i Kirkebogen for Sct. Michaeli Kirke i Slesvig ikke ser sig i Stand til at indsende Døbeseddel eller opgive sine Forældres eller Fadderes Navne; men han erklærer paa Tro og Love at være af den Opfattelse, at han er født 23. December 1777 i Slesvig By. — Iflg. Regimentets Stamrulle er han dog født 5. Februar 1778. Her opgives endvidere, at han 14 Aar gl. (skal være 13 Aar) er hvervet i Fredericia 6. Januar 1791 som Piberdreng »sich selbst engagiert«;²⁶⁴ han havde kapituleret for 10 Aar, og han blev ansat ved samme Kompagni, hvor Faderen tjente som Vicekorporal. — Den 21. April 1795 avancerede han til Korporal,²⁶⁴ 12. November 1803 blev han Sergent,²⁶⁴ og 7. Marts 1806 er noteret, at han efter 15 Aars Tjeneste blev Adjutant ved 2 jydske Reg.²⁶⁴ Han blev Premierlnt. à la suite i Jydske Jægerkorps 6. November 1807, og 1. Juni 1808 Adjutant for hele Korpset.²⁶⁵ Ved Korpsets Opløsning fik han 24. Marts 1814 Afsked i Naade og paa Vartpenge og udnævntes til car. Capitain.²⁶⁵ Iflg.

²⁶² samme Henvisning.

²⁶³ Generalrulle over Krigshospitalskassens Pensionister 1836—51 Nr. 1340. R. A. (Assist. venligst ydet af Førstebetjent i Rigsark. Østergaard).

²⁶⁴ 12 Bat. Stamrulle, 6 og 12 Bat. IV 1785—1839. No. 27. Pg. 61. Hærens Arkiv.

²⁶⁵ Hirsch.

Kbhvns. Vejviser boede han 1816—17 Ny Kongensg. 223. Han udn. 21. November 1818 til Told- og Konsumtionskasserer i Skelskør²⁶⁶ og 13. September 1826 til Konsumtionskasserer i Slagelse.²⁶⁶ Han tog Afsked i 1850²⁶⁷ og døde i Slagelse 30. Oktober 1855, 77 Aar gl.²⁶⁸ Den 28. Marts 1808 fik han Bevilling til at ægte Christine Neiling,²⁶⁹ født i Tønder 24. Maj 1782, Datter af Kirurgen Peter Neiling, død 8. Sept. 1815 og Anna Catharina Weidemann n.²⁶⁹ Vielsen fandt Sted i Horsens 19. December 1808,²⁶⁹ og i denne By døde hun 9. September 1815.²⁷⁰ Ved Skrivelse af 14. September 1825 til Dir. for »Den alm. Enkekasse« meddelte han, at han agtede at indgaa nyt Ægteskab med Anna Mathea f. Dajon, Enke efter Pastor Johan Rabe.²⁷¹ Vielsen fandt Sted i Sct. Michaeli Kirke i Slagelse 21. Oktober 1825. Anna Mathea Dajon er døbt 2. Marts 1786,²⁷² Datter af Forvalter paa Antvorskov Niels Holst Dajon, f. o. 1754, begr. 7. Oktober 1791, 37 Aar gl. og Hustru Anna Catharina, f. Ludvigsen.²⁷³ I sit før-

²⁶⁶ General Told. Komm. Koll.'s Bestall.prot. 1816—32 Pg. 86, 488 Res. P. 1818. Pag. 232 og 1826 Nr. 148a R. A.

²⁶⁷ Statskal.

²⁶⁸ Slagelse Sct. Peders K. B.

²⁶⁹ Reg. Nr. 258/1808 Hærens Arkiv.

²⁶⁹ Hirsch samt Attester ved Sagens Akter i Enkekassens Papirer 1808. R. A.

²⁷⁰ Horsens K. B.

²⁷¹ Iflg. Daabsattest, bekræftet 30. August 1811, henliggende ved Enkekassens Papirer ang, nævnte Sag. 1811 R. A. er Johan Rabe Søn af Ditlev Rabe og Ane Sophie Lersøe, Svendborg, og døbt i Frue K. Svendb. 6. April 1777. Henvises iøvrigt til Wibergs Præstehist.

²⁷² ²⁷³ Slagelse Sct. Peder K. B. og en Afhandling i Personalh. T. 6 VI 51 f. — Iflg. denne Afhandling om Familien Dajon skal Anna Mathea D. være identisk med den Mathea Dorothea D., Enke efter Postmester (!) Lindberg, som døde 29. Marts 1864, 74 Aar gl. iflg. Holmens K.'s Begr.prot. (Titlen Postmester findes i Begr.prot.). Selvom Alderen ikke passer, Anna M. D. vilde have været 78 Aar, bestyrkes dog denne Antagelse ved, at en Capt. J. Rabe faar Effecterne i Boet udleveret som Vederlag for Begravelsesomk. m. m. iflg. Skifteudskrift, som henligger ved Capt. Lindbergs Papirer i Enkekassen, og det til Trods for, at Capt. Lindbergs Hustrus Navn i Enkekassens Inscriptionsprot. 8351/13611, 30. September 1825 rigtigt er gengivet med Anna Mathea, og her er saavel Capitainens som hendes Alder rigtigt angivet med henholdsvis 48 og 39 Aar; hun noteres her som død 29. Marts 1864. Men i absolut Modstrid med den i Afhandlingen fremsatte Formodning synes det dog at være, at Capt. Joh. Heinr. Lindberg i Folketællingslisten for Slagelse af 18. Februar 1834 kaldes Enkemand, der har Husholderske, ligesom han ved sin Død i 1855 iflg. Sct. Peders K. B. kaldes Enkemand. Da Papirerne vedr. Skiftet efter Capt. Lindberg, iflg. Medd. fra Slagelse Dommerkontor, ikke er opbevarede dér, og da der i Skifteprot. alene er noteret, at Boet er overtaget af de fuldmyndige Arvinger (her nævnes heller intet om en

ste Ægteskab havde Capt. Lindberg Sønerne Frederik Henrik og Christian Anthon, medens det andet Ægteskab var barnløst.

I A. Frederik Henrik Lindberg, Overlæge ved 3. Drag. Reg. R. af D. f. i Thorsted ved Horsens 28. Oktober 1807,²⁷⁴ død i Aarhus 15. November 1868.²⁷⁴ Student 1826, kirurgisk Eksamen 1832,²⁷⁴ Bat.-Kirurg 24. December 1839,²⁷⁴ Overlæge 1. Juli 1842,²⁷⁴ Rang med Capt. 1. Juli 1848,²⁷⁴ Afsked 19. December 1864.²⁷⁴ Han blev 11. Juli 1842 viet til Nielsine Kirstine Ingeborg Gine Secher, Datter af Konsul Købmand Rasmus Secher og Hustru Anneke Elisabeth Monradt.²⁷⁴ Hun døde 17. Juli 1843 efter at have bragt to dødfødte Pigebørn til Verden.²⁷⁴ Han giftede sig 2den G. 1848 med Rebekka Marie Køster,²⁷⁴ død i Fredensborg 21. August 1884.²⁷⁵

Ved sin Død efterlod Overlæge Lindberg foruden Enken efternævnte Søn:

I A I. Jacob Johan Elisius Lindberg, f. 16. August 1848²⁷⁶ i Aarhus. Omkring Midten af 70erne udvandrede han til Amerika; han døde i San Francisco og efterlod en amerikansk født Hustru, — om hans Skæbne er iøvrigt intet bekendt.²⁷⁷

I B. Christian Anthon Lindberg, Boghandler, cand. theol., f. i Aarhus 1. November 1809.²⁷⁸ cand. theol. 10. Maj 1837.²⁷⁹ I Aaret 1842 etablerede han sig i Slagelse som Boghandler,²⁸⁰ og senere blev han Klasselotterikollektør. Den 30. Oktober 1849 ægtede han Bertha Sophie Richter,²⁸¹ f. 7. September 1823,²⁸² d. 4. Januar 1880.²⁸¹ Hun var Datter af Etatsraad, Kgl. Godsinspektør Einar Richter, f. o.

Enke), har Sagen ikke for Tiden kunnet opklares. For en Ordens Skyld bemærkes, at Anna Mathea Lindbergs Død ikke har kunnet findes i Slagelse Kirkebøger i Tidsrummet fra Vielsen med Lindberg indtil 1855.

²⁷⁴ Carøe: »Den danske Lægestand 1786—1838« og Dødsann. i Aarhus Stiftst.

²⁷⁵ Dødsann. i Berl. Tid. ved Søsteren Frk. Helene Køster. De var Døtre af Apotheker i Aarh. Jacob Jonas Køster, f. i Bergen 12. Januar 1771, d. i Aarh. 9. September 1846 og Hustru Elisabeth Selmer, f. i Aarh. 8. Oktober 1772, d. i Aarh. 3. Oktober 1846, De danske Apothekers Hist. II ved Dam og Schæffer.

²⁷⁶ Aarhus Domsogns Kontraministerialbog.

²⁷⁷ Medd. af Dr. C. A. Køster, Aarhus.

²⁷⁸ Notat i Sct. Peders K. B. Slagelse i Anl. af Vielsen, som fandt Sted paa dav. Justitsraad Richters Gaard »Liselund« ved Slagelse.

²⁷⁹ Theol. Stat.

²⁸⁰ P. Arnskov: »Bogen om Slagelse«.

1786 d. 30. September 1854²⁸¹ og Hustru Helene Frederikke Birch, f. o. 1784, d. 9. Oktober 1845 paa Lise-lund.²⁸¹ Lindbergs Ægteskab var barnløst. Af Boets Midler oprettedes et Legat paa ca. 35000 Kr., som bærer hans og Hustruens Navne.²⁸⁰ Han døde i Slagelse 14. Juli 1882.²⁸¹

II. Margrethe Maria Lindberg, f. i Aarhus 20. Januar 1780,²⁸⁸ viet i Frue Kirke i Aarhus 8. Maj 1811 til Ungkarl Niels Brock Bredahl,²⁸⁴ f. 9. August 1790,²⁸⁵ d. 25. Maj 1833,²⁸⁵ Søn af Vejermester, Raadmand Dines Bredahl og Hustru Johanne Hansine Budtz, Randers.²⁸⁵

III. Hagen Wilhelm Lindberg, Secondlieutenant, Rets-tjener og Dannebrogsmænd. f. 3. Februar 1782 i Aarhus.²⁸⁶ 12 Aar og 7 Mdr. gl. blev han hvervet i Fredericia 21. April 1795 »sich selbst engagiert«, og han blev ligesom Broderen ansat som Piberdreng ved Faderens Kompagni med Kapitulation paa 10 Aar. Han blev Fourér 30. Juni 1800,²⁸⁷ og i 1805 nævnes han som Kommandérsergent i Anl. af sin Vielse i Fredericia. Den 24. April 1809 udnævntes han til Sek. Ltnt. i det sjællandske Skarpskyttekorps 2. Bat., og 17. Maj 1810 blev han forsat til Jydske Skarpskyttekorps 2. Bat.²⁸⁷ Han fik Afsked i Naade 21. April 1814, hvilket Afskedspatent, paa Gr. af Myndighedsmisbrug, ved Stabskriksretsdøm og Kgl. Res. af 6. Marts 1815 blev kasseret.²⁸⁸ Den 19. April 1805 blev han i Trinitatis Kirke i Fredericia viet til Johanne Marie Pedersdatter, f. 6. Januar 1779, Datter af Peder Sørensen og Margrethe Johansd.²⁸⁹ Af en Erklæring, underskrevet af ham og hans Hustru, dat. Flensborg 8. November 1854, fremgaar det, at Ægteparret giver Afkald paa Pension.²⁹⁰ I Flensborg beklædte han en Stil-

²⁸¹ Sct. Peders K. B. Slagelse.

²⁸² Faarevejle og Dragsholm K. B.

²⁸⁸ 12. Bat. Fyenske Reg.s Grenadércomp. 1763—1836 No. 25/201. Hærens Arkiv.

²⁸⁴ Aarhus Frue Sogns K. B.

²⁸⁵ Venligst meddelt af Arkivar i Rigsark. Nygård.

²⁸⁶ Daabsatt. ved »Den Alm. Enkekasses« Papirer No. 9415. R. A.

²⁸⁷ 12. Bat. Fyenske Reg.s Grenadérkorps 1791—1833 No. 25/201 Pag. 109 og 176. Hærens Arkiv.

²⁸⁸ Ang. denne Sag henvises til 19. Bat.s Justitsprot. 1808—16, Hærens Arkiv, hvoraf bl. a. ses, at han iflg. Kgl. Naade forskaanedes for at frakendes sin Ære.

²⁸⁹ Brudens Daabsattest (Genpart) henligger ved hans Skrivelse af 18. Marts 1811 til »Den Alm. Enkekasse«, dat. Kartonnement Gjessing pr. Randers. R. A.

²⁹⁰ Enkekassens Papirer No. 9415. R. A.

ling som Retstjener;²⁹¹ den 1. Januar 1856 fik han Dannebrogsmændenes Hæderstegn.²⁹² Han afgik ved Døden 17. Januar 1859, 77 Aar gl.,²⁹³ og Hustruen døde 29. Maj 1857, 79 Aar gl.²⁹³ Ægteskabet var barnløst, iflg. Dødsattesten havde de en Plejedatter, Marie Magdalene Misfeldt, som i 1859 var 42 Aar gl. og ugift.

Capitain og Konsumtionskasserer Johan Heinrich Lindberg benyttede et Signet, hvor i Skjoldet ses et Bjerg, paa hvis Side vokser tre Træer med brede Kroner.²⁹⁴

Derimod anvendte Broderen, Lieutenant Hagen Wilhelm Lindberg, et Segl, hvor i Skjoldet ses et enkelt Træ, under hvis Krone paa hver Side af Stammen er anbragt Bogstaverne H og L.²⁹⁴

Capitain af Infanteriet, Georg Friederich Theodor Marius Lindberg, R. af D., Off. af den gr. Fr. O., f. 10. Januar 1844 i Rendsborg,²⁹⁵ var Søn af Kommerceraad og Købmand i Rendsborg, Georg Ferdinand Nicolaus Lindberg,²⁹⁶ f. o. 1806, og Hustru Dorothea Ida Friederica, f. Rosacker, f. o. 1807.²⁹⁷ Han blev Secondltnt. 1. November 1861 i Infanteriets Krigsreserve, og 20 Aar gl. blev han Ridder 25. Juli 1864, Premierltnt. 21. September 1867, Capitain 19. Oktober 1880, og 8. November 1893 fik han Afsked. Han døde i København 29. Januar 1899. Indtil nu er det ikke lykkedes at fremskaffe Bevisligheder for Forbindelse mellem hans Slægt og foran omtalte Slægt.²⁹⁸

---

²⁹¹ Iflg. Folketællingsliste for Flensborg 1. Februar 1835, R. A.

²⁹² Statskal.

²⁹³ Ifølge Attester af 7. September 1934, med Udskrifter af »Dødsregister for Sct. Marie Menighed i Flensborg«, venligst fremskaffede gennem Pastor Noack, Flensborg.

²⁹⁴ Jfr. Skrivelser, som henligger ved »Den alm. Enkekasses« Sager 8351/13611 og 9415. R. A.

²⁹⁵ Richter: Den danske Landmilitæretat.

²⁹⁶ Reserveofficers Aspirant Uddannelses Skolen paa Landkadetak., Stam-bog I, Hærens Arkiv.

²⁹⁷ Folketællingslister for Rendsborg 1845, R. A., af disse fremgaar endvidere, at han havde følgende Søkende: Friedrich Georg Leonhard Lindberg, f. o. 1835 og Eleonora Marie Andrea Lindberg, f. o. 1836.

²⁹⁸ Opmærksomheden kan henledes paa, at i Rendsborg, hvor den før-omtalte gl. Korporal Daniel Lindberg døde 6. December 1840, levede paa den Tid iflg. Folketællingslister for 1835 og 1845 foruden Commerceraadens

Præste-Slægten Lindberg.

Da denne Slægt er behandlet i en Afhandling af Martin Kristensen: »Niels Lindbergs Liv og Gerning« i Serien »Folkets Førere«, Kbhvn. 1922, udg. af Fred. Nørgaard og Uhrskov, Pg. 5—11, meddeles her kun, med denne Afh. som Kilde — som Supplement til Oplysningerne vedrørende foran omtalte Lindberg-Slægter —, et Uddrag af de i Afhandlingen givne Oplysninger om Slægtens mest kendte Medlemmer.

Slægten stammer fra Clemend Nielsen fra Lindbjerg i Ølgod Sogn. Blandt dens mest fremtrædende Mænd var Præsten Niels Lindberg, dbt. i Sct. Catharinae Kirke i Ribe 4. November 1758,³⁰¹ d. 1. August 1830.³⁰¹ Hans Søn var den lærde Bibeloversætter, Grundtvigs Ven, Jacob Christian Lindberg, f. 14. Januar 1797,³⁰² d. 10. December 1857, hvis Søn var Valgmenighedspræsten Niels Lindberg,³⁰² f. 15. Februar 1829, d. 24. Januar 1886, og dennes Søn var den kendte Nationaløkonom, Direktør i Nationalbanken, Jakob Kristian Lindberg, f. 10. Juni 1873,²⁹⁹ d. 4. December 1932.³⁰⁰

Familie to andre Købmandsfamilier Lindberg, nemlig Andreas Christopher Lindberg, f. o. 1790, gift med Dorothea Witt van Berg, f. o. 1796, med Børnene: Anna Maria Carolina Lindberg, f. o. 1819, Andreas Christian Lindberg, f. o. 1829, Georg Sophus Detlef Lindberg, f. o. 1830, Johan Friederich Albert Lindberg, f. o. 1831 og Hans Wilhelm Emil Lindberg, f. o. 1833; samt Johan Peter Otto Lindberg, f. o. 1792, gift med Dorothea Christiane, f. Sebelin, f. o. 1802, med Børnene: Eleonora Johanne Dorothea Lindberg, f. o. 1827, Johan Georg Theodor Lindberg, f. o. 1828, Dorothea Christine Georgine Lindberg, f. o. 1830, Andreas Ferdinand Friederich Lindberg, f. o. 1832, Alvine Caroline Henriette Lindberg, f. o. 1834 og Heinrich Christopher Ludwig Lindberg, f. o. 1835. Hos Familien boede Mandens Moder, Eleonora Lindberg, f. o. 1763. — Endvidere bemærkes, at ved Fyenske Reg. 12. Bats Musketercomp. (Stambog 1763/1806 No. 327, Hærens Arkiv), der garnisonerede i Slesvig Holsten, tjente en Grenadér, Jacob Lindberg, der ligesom Stamfaderen til førømtalte Slægt, Daniel Lindberg, var født i Bohuslehn; han var hvervet i Sverige, enrolet i Slesvig 23. Oktober 1775, 23¼ Aar gl., altsaa født o. 1752. Han blev dimitteret 30. Januar 1791.

²⁹⁹ Den blaa Bog.

³⁰⁰ Avisaarbogen 1932.

³⁰¹ Wibergs Præstehist.

³⁰² Bricka Biogr. Lex. X 302 og 307.

DANSKE OG NORSKE STUDERENDE I OXFORD.

Af *Henny Glarbo*.

Den Forbindelse mellem England og Danmark, der udviklede sig, efter at en dansk Kongedatter var blevet Dronning af England ved Jacob I's og Anna's Tronbestigelse 1603, fik ikke blot politisk, men ogsaa kulturel Betydning og bidrog til, at mange unge Danske besøgte England paa deres Udenlandsrejser. I de første 60—70 Aar var det mest unge Adelsmænd med deres borgerlige Hovmestre, der gjorde kortere Ophold i Landet paa Vejen fra Holland til Frankrig, besøgte de kongelige Slotte fra Greenwich til Windsor og beundrede Hoflivet, der var langt mere forfinet end det danske. Knud Skeel fortæller, at han nogle Gange havde den Ære at opvarte Carl I ved Taflet, og Peder Juel, der kom til England i Prinsen af Oraniens Følge (1641), deltog i alle Bryllupsfestlighederne, da Prinsen ægtede Kongens Datter; ligesom en Skare af Adelsmænd fulgte Christian IV paa hans to Englandsrejser, 1606 og 1614.

Mange Danske, baade adelige og borgerlige, kom i Følge med de talrige Gesandtskaber og lærte derved ikke blot Hoffet, men ogsaa Landets Sæder, Love og Styrelse at kende. Kun om ganske enkelte vides det, at de ogsaa tilegnede sig Sproget. Engelsk spillede paa den Tid ingen Rolle i det internationale Samkvem, og de Danske, der kom til England, klarede sig næsten udelukkende med Latin. I sidste Halvdel af 17. Aarhundrede kom mange unge Danske til England for at drive videnskabelige Studier, og for disse blev Oxford Rejsens Maal, skønt ogsaa nogle besøgte Cambridge.

Universitetet i Oxford bestaar nu som dengang af Colleges, hvor Studenterne boer og hører Forelæsninger, men det virkelige Midtpunkt for videnskabelige Studier har gennem Aarhundreder været det store Bibliotek, Bodleian Library, der blev grundlagt af Thomas Bodley i 1602 og siden stadig voksede ved værdifulde Gaver af Bøger og Manuskripter, saa at det blev et Centrum for engelsk Aandsliv. Mens kun en enkelt dansk Student, Lægen Jens Jacobæus, ses at have taget sin Doktorgrad i Oxford, har over 200 søgt og faaet Adgang til at studere i Bodleian Library.

Den første Adgangsbog fra 1602—20, der kun findes i Afskrift (Ms. Anthony a Wood E 5), indeholder blot enkelte danske Navne, men fra 1623 træffer vi et stadigt stigende Antal Danske i »liber admissorum«, der er bevaret i Original, og hvori man personligt indskrev sit Navn. Indtil 1660 er de danske Studenter indført under Gruppen Extranei eller Peregrini, men efter den Tid under det College eller Aula, hvor de opholdt sig. Danske Navne findes under 2 Colleges, nemlig New College og Pembroke College, og en Aula, New Inn's Hall. De fleste synes at have boet i Pembroke College.

Fra 1682 findes en særlig Adgangsbog for Udlændinge, der har Titlen »Admission of foreigners and others. Nonima perigrinorum et aliorum in Bibliotecam Bodleianam admissorum«. Den gaar til 1833 og indeholder Navne paa mange Danske, men giver ingen Oplysning om, hvorvidt de har boet i noget College.

Det her meddelte Uddrag af Adgangsbøgerne viser de Svingninger, der har været i Antallet af danske Studerende i Oxford. I Carl I's Regeringstid var Antallet ikke ringe. Da de fremmede Studenter i 1641 indgav en Ansøgning om, at Adgangen til Biblioteket ikke maatte vanskeliggøres for dem, var der 6 danske Studenter blandt Underskriverne. Da Borgerkrigen i 1640erne gjorde Landet usikkert, holdt de Danske sig helt borte, men allerede i Cromwells Tid finder vi adskillige, og efter 1660, da Stuarterne var vendt tilbage til England, og Svenskekrigen var endt i Danmark, søgte de unge Danske i stigende Grad til Oxford. Dette fortsattes til henimod 1730, efter den Tid findes danske Navne kun spredtvis.

Der er ingen Tvivl om, at engelsk Videnskab og Aandsliv i Slutningen af det 17. og det 18. Aarhundrede havde en stadig stigende Indflydelse paa det danske. Mens Ludvig XIV's Hofliv blændede baade adelige og borgerlige med sin Glans og æggede til Efterligning langt ud over vore økonomiske Evner, studerede mange Danske Politik og Historie, praktisk Retspleje og Filosofi i England og dyrkede de gamle Sprog i Bodleian's uvurderlige Manuskriptsamling, der nok kunde staa Maal med, hvad der fandtes i Paris. Det var ingen Tilfældighed, at Griffenfeld fik det største Udbytte af sit 3aarige Ophold i Oxford, hvor han begyndte med at studere orientalske Sprog, men snart blev grebet af Interessen for Historie og Statsret, der baade teoretisk og praktisk spillede saa stor en Rolle i England i de Aar, han opholdt sig der og oplevede Cromwells Død og Stuarternes Tilbagevenden. Griffenfelds Billede, som han sendte en af sine Venner, der var Professor ved et College i Oxford, hænger endnu i Bodleian Library. Det er heller intet Under, at Oxford, Addisons og Steeles By, kom til at betyde saa meget for Holberg, at V. Olsvig i sin Bog »Holberg og England« (p. 2) endog skriver: »Forfatteren L. Holberg har aldrig kunnet forstaae uden paa Grundlag af hans engelske Forudsætninger.«

Fr. Sneedorf, der i 1792 studerede i Oxford, har i et Brev til Professor Andreas Birch givet en Beskrivelse af Bodleian Library og en Liste over de Danske, der var indskrevet i Liber admissorum 1682—1783. (Samlede Skrifter II p. 521). Ogsaa Holberg har givet nogle Meddelelser fra Adgangsbogen. Professor J. A. Fridericia søgte til samme Kilde for at faa et Indtryk af, hvilke Danske der søgte deres videre videnskabelige Uddannelse i England, og Bibliotekaren ved Bodleian Library Mr. Macray udarbejdede en Liste til ham (Universitetsbibl. Add. 845 b 4to). Denne Liste er imidlertid ikke fuldstændig, dels fordi flere danske Navne, der ikke har nogen Nationalitetsbetegnelse, er udeladt, dels fordi de slesvigske og holstenske Navne er udeladt. Den her meddelte Liste, der er uddraget af Adgangsbogen af Pastor S. Widding, søger saa vidt muligt at medtage alle Personer fra hele det danske Monarki.

Det skal endnu tilføjes, at vi ved Besked om flere Danske, der har besøgt Oxford, uden at de findes i Adgangsbogen, maaske fordi Opholdet var for kort til et Studium; bl. a. findes Fr. Sneedorfs Navn ikke i Bogen.

Af »Liber admissorum 1602—20«.

1602	Justus Frisius, nobilis Danus.	} politioris discipline professores
1612 3. Dec.	Michael Christianus Danus Hafniensis [Mikkel Christensen, 1585—1637, Dr. med. i Caen 1622, Hovmester for Manderup Due].	
— - —	Claudius Plumius Danus [Claus Plum, 1585—1649, Professor i Jura].	
— - —	Ericus Clemenzius Danus Hafniensis [Erik Clemensen, Dr. jur., Sekretær i Tyske Kancelli].	

- 1613 7. Juni Petrus Porsius Danus [Peder Porse, d. 1646, Sgpr. i Vilslev, imm. i Leiden 1612 (18 Aar)].
 1616 1. Juni Nicholaus Williamson Danus [(?) Niels Villumsen fra Malmö, studerede 1612 i Wittenberg, imm. i Leiden 1614 (24 Aar)].

Af »Liber admissorum 1623—82«.

- 1623 13. Sept. Simon Erander Danus (jvf. 1631 10. Aug.) [Simon Erdtman fra Helsingør, imm. i Kbh. 1621, i Harderwijk (jur.), i Padua 1636, samme Dag som Joakim Gersdorff].
 1628 1. Okt. Henricus Wilhelm Danus [Henrik Villumsen Rosenvinge, 1604—67, Gesandt].
 1628 11. Okt. Georgius Rosencrantzius Danus [Jørgen Rosencrantz til Kjeldgaard, 1607—75].
 — - — Fredericus Andreas Danus [Frederik Andersen imm. i Padua 1626, blev 1637 Professor designatus i østerlandske Sprog i Kbh., døde i Orleans 1644].
 1629 4. Sept. Hannibal Sestedt [Hannibal Sehested 1609—66, Statholder].
 — - — Ericus Rosencranz Danus [Erik Rosenkrantz 1612—81, Gehejmerraad].
 — - — Jacobus Matthiæ Aarhusiensis Dan. [Jacob Matthiesen, 1602—60, Biskop i Aarhus].
 — - — Johannes Mulenius Otthonia Danus [Hans Mule, 1605—69, Assessor i Skattekammerkollegiet].
 1630 9. Juli Caspar Jonhson Danus.
 1631 10. Aug. Simon Erdtman Danus (jvf. 1623 13. Sept.).
 1632 18. Sept. Christianus Scheel nobilis Danus [Christen Skeel til Fusingø, 1603—59].
 — - — Ottho Kragh nob. Dan. [Otte Krag til Egeskov, 1611—66].
 — - — Achilles Kragh nob. Dan. [Kjeld Krag til Trudsholm, 1614—73].
 — - — Ericus Kaas nob. Dan. [Erik Kaas til Restrup 1611—69].
 — - — Georgius Fraem Danus [Jørgen From, 1605—51, Professor].
 1633 1. April Marcus Heinson Danus [Marcus Hein fra Slangstrup, var Rektor i Kallundborg 1638—41].
 — - — Samuel Pauli Trane Dan. [Samuel Poulsen

- Trane, blev 1647 Sgpr. i Nees i Romerike, d. 1677].
- 3. Juni Joachimus Gerstorff nob. Dan. [Joakim Gersdorff, 1611—61, Rigshovmester].
- 18. — Johannes Svan Dan. [Hans Svane, 1606—68, Sjællands Biskop].
- 12. Nov. Ivarus Wandal Danus [Ivar Wandal, imm. i Leiden 1632 (25 Aar), Professor ved Lunds Gymnasium].
- - — Matthias M. Limus (?) [vist Mads Mortensen Lime, 1610—58, Præst i Middelfart, imm. i Leiden s. D. som Ivar Wandal].
- 15. Jan. [ɔ: 1634] Heinrich Blom Holsatus [vist Henrik Blome til Farve, 1616—76].
- 24. Marts Petrus Paludanus Dan. [Peder Villumsen Paludan, 1606—86, Lector theol. i Viborg].
- - — Johannes Joh. Alburgius Dan. [Hans Hansen Aalborg, 1609—85, Sgpr. i Veilby].
- 1634 9. Sept. Joannes Pauli Windingius Dan. [Jens Poulsen Vinding, 1609—55, Professor theol. ved Odense Gymnasium].
- - — Petrus Ivarus Dan. [Peder Ivarsen Munk, 1614—54 (el. 59), Præst v. den ny Kirke uden for København].
- 7. Jan. [ɔ: 1635] Godschalck Alefeldt Holsatus.
- 20. Jan. Otto Brockenhuus } Dani.
- - — Joannes Brockenhuus }
[Otto Brockenhus, d. 1645, Kancellisekretær og Johan Brockenhus til Sebberkloster, d. 1673].
- eod. die Vitikindus Husius Norwegus [Wittekind Huss, d. 1668, Lagmand i Christiania].
- 1635 10. Juni Johannes Bangius Hafn. Dan. [vist Johannes Bang, imm. i Kbh. 1628, Lect. theol. i Roskilde].
- 1636 20. Febr. Frederick Lucht D. [vist Frederik Lucht, Søn af Toldskriver David L., Helsingør].
- - — Bernhard Meier Holsatus [(?) Johannes Bernhardt Meier fra Haderslev, d. c. 1660, Konrektor i Bordesholm].
- 30. April Jacobus Outzen Holsatus [Jacob Outzen, d. 1641, imm. i Leiden 1635 (25 Aar), Rektor i Nykøbing F.].
- 3. August Gabriel Acheley D. [Gabriel Knudsen Akeley til Krængerup, d. 1652].

- 24. Sept. Petrus Redtz E. g. Danus [Peder Reedtz, 1614—74, Kansler].
- - — Stheno Redtz E. g. Danus [Steen Reedtz til Hørbygaard, d. 1682].
- 1637 12. Juni Canutus Scheel Dan. [Knud Skeel, f. 1616, d. 1638 i Saumur].
- - — Johannes Scheel Dan. [Hans Skeel, f. 1617, d. 1638 i Saumur].
- 30. — P. Christiani Rock Dan. [imm. i Padua 1642].
- 1638 15. Nov. Johannes Matthiæ Hafn. Dan. [Hans Mathiesen Mekkelborg, d. 1663, Borger i København, Søn af Borgmester Matthias Hansen].
- 1639 3. Aug. Johannes Below Dan. [Hans Below, Søn af Claus B. til Spøttrup, død i England].
- - — Petrus Anchorius Danus [? Peder Anker, imm. i Kbh. 1626, Rektor i Køge].
- 1640 9. Juni Nicolaus Laurentius Aagaardus Viborgo Danus [Niels Lauridsen Aagaard, 1612—57, Sgpr. i Faxe].
- 17. Juli Andreas Ivarius Calundburgo Dan. [Anders Ivarsen Kallundborg, imm. i Leiden 1637 (23 Aar)].
- - — Petrus Buggius Norvegus [(?) Peder Bugge, imm. i Kbh. 1619, Sgpr. i Skien].
- 25. Aug. Christianus Ernestus Muller Matthiæ, Ling. H. [Christian Ernst Møller, imm. i Kbh. 1635 »e domo D. Joh. Brochm«].
- 4. Nov. Petrus Juell Danus [Peder Juell til Hundsbæk, 1623—56].
- 1641 8. Maj Christianus Brod Dan. [Chr. Rasmussen Brod, d. 1651, Rektor i Ribe].
- 15. — Olaus Rosencrantz nob. Dan. [Oluf Rosencrantz, Baron, 1622—85, Gehejmraad].
- - — Johannes Zoëga Dan. [Hans Zoëga, 1608—73, Professor].
- 27. — Justinus Ebbell Dan. [Just Ebel, 1620—1700, Officer].
- Juni Johannes Warburg (el. Warbjerg) Dan. [(?) Johannes Jacobi Vårberg fra Roskilde, imm. i Kbh. 1624].
- 9. Aug. Jacobus Bingius Danus [Jacob Bing, imm. i Kbh. 1639, Præst i Fjelje].
- 10. — Magnus Rosencrantz Nob. Dan. [Mogens Rosencrantz til Glimminge, 1622—95, imm. i Basel 1644].

- 27. Sept. Johannes Envaldi Brockmand [Hans Enevoldsen Brockmand, 1621—64, Biskop i Aarhus].
- 27. Nov. Bartholomeus Petri Malmogius. Dan. [(?) Bertel Pedersen, imm. i Kbh. 1638, Præst i Klinte paa Gotland].
- - — Christianus Dop Danus [Christian Dop, d. 1668, Præst i Sandefjord].
- 1647 Juli Petrus Laurentii Scavenius Dan. [Peder Lauridsen Scavenius, 1623—85, Professor].
- — Johannes Georgii Horstius Dan. [Hans Jørgensen Horst, imm. i Leiden 1643 (24 Aar), (?) Provinsiallæge i Skaane].
- — Henricus Holstius Dan. [vist Henrik Holst, d. c. 1690, imm. i Franeker 1646, Assessor ved Overhofretten i Norge].
- 1650 13. Juli Severinus Scheveus Dan. [Søren Thorsen Skive, 1622—1705, Præst i Bjelland i Stavanger Stift].
- 7. Sept. Erasmus Johannis Brockmand Dan. [Rasmus Hansen Brochmand, 1626—64, Professor].
- 1652 23. Jan. Ivarius Wandalinus (jvf. 1633 12. Nov.).
- 23. Aug. Gerhardus Treschovius Dan. [Gerhard Treschow, d. 1664, Sekretær hos Statholderen i Norge].
- 1655 ult. Maj Otto Naschovius D. [Otto Mikkelsen Naskov, imm. i Kbh. 1643 fra Slagelse].
- 1656 7. Aug. Joannes Joannis Julby Dan., per dispensationem [Jens Jensen Julby, d. 1691, Rektor i Viborg].
- 19. Sept. Georgius Rosencrantz [Jørgen Rosencrantz til Krenkerup, 1637—60].
- - — Christianus Schøning Dan. [Christen Schøning, Dr. jur., imm. i Leiden 1642 og 1655 (med Jørgen Rosenkrantz)].
- 1657 15. Sept. Froderus Tonimontanus Norv. [Frode Tønsberg, imm. i Kbh. 1653 fra Roskilde, i Strasbourg 1662].
- 23. — Petrus Schumacherus Dan. [Peder Schumacher (Griffenfeld), 1635—99, Statsmand].
- 1658 3. Dec. Johannes Finckiusz Dan. [Johan Fincke til Skullerupholm, 1636—1708].
- 1659 24. Juni Georgius Burchardius Dan. [Jørgen Burchardt, imm. i Kbh. 1651, Amtmand over Lister og Mandal Amter 1692].
- 25. Juli Wilhelmus Dop Christiania [Villum Olufsen Dop, blev 1668 Præst i Løjten i Hedemarken].

- 29. Aug. Esaias Fleischerus Hafniensis [Esaias Fleischer, 1633—97, Sgpr. v. Helligaandskirken i Kbh.]
- 1660 u. D. Matthias Worm Olai [Matthias Worm, 1636—1707, Præsident i Ribe].
- 24. Aug. Jacobus Fossius [Jacob Foss, 1633—76, Rektor i Kbh.].
- u. D. Nicolaus Lundius Hafn. Dan. [(?) Søn af Borgmester Hans Mikkelsen Lundt i Kbh., 1602—54].
- 1661 30. Maj Christian Stockfledt Norv. [Chr. Stockfleth, 1639 (el. 40)—1704, Stiftamtmand i Bergen].
- 17. Juli Petrus Johannis (?) Frisius, (?) Nicolai filius [vist Peder Johannis Friis, imm. i Leiden 1656 (23 Aar), død 1664 som Student].
- 1662 9. April Olaus Andreae Thierby Sielandus D. [Oluf Andersen Tjæreby (Smed), 1631—91, Sgpr. i Tillitze].
- 1663 12. Aug. Christianus Hereford Danus [Chr. Christophersen Herfort, 1637—78, Sgpr. i Hillested].
- 4. Dec. Laurentius Fossius Nicolai filius, Scano Danus [Laurids Foss, 1637—1703, Dr. med., Forstander f. Sorø Skole].
- u. D. Nicolaus Stobæus Christiani Norv. [Niels Stub, 1637—1721, Vicepræsident i Christiania].
- u. D. Christianus Gedde Nob. Dan. [Chr. Gedde til Skivehus, Amtmand paa Bornholm 1677—82].
- u. D. Gregorius Green Holsatus [Georg Green, 1636—91, Professor i Wittenberg].
- 1664 18. Jan. Johannes Hofman Berga-Norv. [Jens Hoffmann, 1642—80, Præst i Bergen].
- 1665 14. Jan. Johannes Michael Benzon D. [imm. i Kbh. 1662 fra Randers, i Giessen 1664].
- 1668 20. Nov. Christianus Clausson Cimber Danus [Chr. Clausen Reenberg (Reimer), Generalauditør, død i Skaane].
- - — Petrus Clausson Cimber D. [Peder Clausen Reenberg, 1644—99, Præst ved Budolfi Kirke i Aalborg].
- 1669 25. Maj Johannes Adolphus Bornemann Dan. [Johan Adolph Bornemann, 1643—98, Sgpr. ved Frue Kirke i Kbh.].
- - — Olaus Borchmann Jacobi Danus [Ole Jacobsen Borchmann, d. 1696, Præst ved Trondhjem Domkirke].
- 27. — Petrus Wormius Olai fil. Dan. [Peder Olesen

- Worm, 1646—1719, Justits- og Admiralitetsraad].
- 28. — Johannes Braem Gothardi Dan. [Hans Braem, 1648—1713, Biskop i Aarhus].
- [c: 1670] 22. Febr. Joannes Jacobeus Danus [Jens Jacobæus, 1646—98, Dr. med.].
- [—] 15. Marts Petrus Caspari Rickert Danus [imm. i Leiden 1669 (23 Aar) som P. C. Ryckert Norwegus].
- 1670 3. Maj Petrus Jani Schelderup Danus [Peder Jensen Schjelderup, Søn af Biskop J. Sch., død i England som Student].
- 29. Nov. Dithlevus Cluverus Slesvico Holsatus [Ditlev Clüver, d. 1708, Astronom, boede i 12 Aar i England].
- 1671 3. Maj Johannes Lambertius Liem } Dani.
— - — Gerhardus Ouw }
- [Johan Lambert Liem, imm. i Kbh. 1667; og Gerhard Ouw, d. 1678, Søn af Borgmesteren i Helsingør, imm. i Leiden 1670].
- 3. Juni Claudius Mule Danus [Klaus Mikkelsen Mule 1649—1712, Sgpr. i Nørre Broby].
- 1672 27. Okt. Martinus Rosenstand Danus [Morten Tøgersen Rosenstand, imm. i Kbh. 1666 fra Roskilde, i Leiden 1672].
- - — Petrus Rosenstand Danus [Peder Tøgersen Rosenstand, d. 1682 (el. 83), Ritmester, Ejer af Gaarden Hessel].
- 22. Nov. Johannes Baggerus Svecus [Hans Bagger, 1646—93, Sjællands Biskop].
- 1673 7. Marts Conrad Kohlbladt Holsat. [imm. i Strasburg 1668].
- - — Paul Kohlbladt Holsat. [imm. i Strasburg 1668].
- 28. Juni Mauritius Jani Mauriti Hafn. Dan. [vist Mourits Jensen, d. 1696, Sgpr. i Birkerød].
- 1674 15. Maj Johannes de Fine D. [Amtmand i Nordland, d. 1689 ved Amalienborgs Brand (jvf. 1679 15. Juni)].
- 1675 17. Marts Severinus Adala Norveg. [Muligvis Søren Adler, blev Lagmand i Tønsberg 1688].
- 8. Maj Hilarius Jacobi D. [Eiler Jacobsen Eilers, 1654—1720, Lector theol. i Aarhus].
- 26. Juni Joannes Claussion Reenberg Cimber Danus [Jo-

- han Clausen Reenberg, Rektor i Viborg, Ejer af Lynderupgaard].
- 24. Aug. Christianus Schade, Roeschildia Dan. [Chr. Schade, 1650—85, Sgpr. i Sæby-Hallenslev].
- 31. — Albertus Schade Roeschildia Dan. [Albert Schade, hans Broder, 1658—77].
- 11. Okt. Johannes Wandalinus Hafnia Dan. [Hans Wandal, 1656—1710, Professor theol.].
- 28. — Christianus Kibergius Finmarchia Norvegus [Chr. Kiberg, imm. i Kbh. 1670 fra Bergen, død i Oxford 1676 og begravet i All Saints' Church].
- 1676 20. Juli Christianus Paulli Sim. fil. Danus [Chr. Paulli, 1650—79, Litterat, Søn af Professor Simon P.].
- 1677 26. Nov. Christianus Mulenius Danus [Chr. Mule, 1651—1705, Assessor i Hofretten i Kbh.].
- 17. Dec. Olaus Johannis Aurelianus Norveg. [Ole Hansen Aurelian, blev Præst i Rygge 1687].
- 1678 30. Maj Christianus Tuxenius Dan. [Chr. Tuxen, Borgmester i Bergen].
- - — Severinus Erasmi Langius Hafnia Danus [vist Severin Rasmussen, c. 1658—1727, Kancelliembedsmand].
- - — Paulus Vindingius Erasmi f. Hafnia Danus [Poul Rasmussen Vinding, 1658—1712, Professor].
- 22 Okt. Jacobus Andreades Danus [vist Jacob Andersen Hummer, 1655—1735, Sgpr. i Magleby paa Amager].
- 1679 26. Febr. Thomas Bartholin Danus [Thomas Bartholin, 1659—90, kgl. Antikvar].
- 8. Maj Nicolaus Peträus Schlange Danus [Niels Slange, 1656—1736, Historieskriver].
- 5. Juni Nicolaus Bøgvad Danus [Niels Bøgvad, f. 1658, Søn af Toldskriver A. N. Bøgvad i Helsingør].
- 15. — Johannes de Fine Danus (jvf. 1674 15. Maj, maaske kun imm. een Gang, enten 1674 eller 1679).
- 1. Juli Franciscus Cl. Reenberg Danus [Franz Clausen Reenberg, 1653—1727, Dr. med. Læge i Aalborg].
- - — Laurentius Jacobsen Norvegus [Laurits Jacobsen, imm. i Leiden 1677, i Orleans 1680, vist Assessor i Overhofretten i Christiania, d. 1705].
- 22. Aug. Matthias Rosenvinge Dan. [Matthias Henrik-

- sen Rosenvinge til Ørbæklunde, 1655—1714, Landsdommer paa Fyen].
- 1680 5. Okt. Theocarus Clausson Reenberg Dan. [Thøger Clausen Reenberg, 1656—1742, Digter].
- - — Magnus Andreae Regelius Dan. [Mogens Andersen Regel, 1676—1722, Sgpr. i Borup].
- 13. Nov. Petrus Leyscher (?) Hafnia Danus.
- - — Laurentius Scarvinus Dan. [Laurits Scharvin, d. 1705, Sgpr. i Roholte].
- 1682/83 18. Jan. Janus Schielderupius Berga Norweg. [Jens Schjelderup, 1658—1709, Sgpr. i Sorø].
- 1683/84 11. Marts. Sigvardus Frisius Danus [Sigfred Friis Dverig, d. 1710, imm. i Orleans 1684, Borgmester i Kbh.].

Af »Admission of foreigners and others..... 1682—1833«.

- 1684 15. Jan. Johannes Lundt } Dani.
 — - — Christophorus Lundt }
- [vist Hans Pedersen Lundt, d. 1731, imm. i Leiden 1686 (23 Aar) Sgpr. i Aagerup; og Christopher Lundt, d. 1697, imm. i Leiden s. D. (21 Aar), Sgpr. i Greve].
- 1685 17. Okt. Martinus Reenberg Danus [Morten Reenberg, 1660—1736, Stiftsprovst og Sgpr. ved Vor Frue Kirke i Kbh.].
- 30 Okt. Janus Bircherodius jun. [Jens Bircherod, 1664—1720, Biskop i Christianssand].
- - — Johannes Bircherodius Jani fil. Dan. [Hans Bircherod, 1663—1720, Professor].
- - — Christianus Lægardus [Chr. Leegaard, imm. i Leiden 1687 (23 Aar), Sekretær i Danske Kancelli, blev Etatsraad 1722].
- 19. Nov. Johannes Steinbuchius Hafnia Dan. [Hans Steenbuch, 1664—1740, Biskop i Ribe].
- 1687 30. Aug. Petrus Retzius Christiano-Norvegus [Peder Andersen Retz, imm. i Kbh. 1683 fra Christiania].
- 1688 10. Juli Ottho Smith Norvego Danus [maaske Mag. Otto Schmidt, død 1693 som udnævnt Præst i Køge].
- - — Severinus Weyby Hafnia Danus [Søren Sørensen Veiby, c. 1660—1704, Kapellan i Kolding].
- 7. Aug. Georgius Scheel Danus [Jørgen Ottesen Skeel, d. 1690, imm. i Leiden 1686 (21 Aar)].
- - — Ovenius Scheel Danus [Ove Ottesen Skeel til

- Birkelse, d. 1723, imm. i Leiden 1686 (20 Aar)].
- - — Johannes Dorschæus Danus [Johannes Peder-
sen Dorscheus, 1661—1706, Sgpr. ved Frue
Kirke i Kbh.].
- 1689 17. Dec. Petrus Baggerus Danus [Peder Bagger fra
Køge, Dr. med. i Utrecht 1689].
- 1690 22. Okt. Nicolaus Seerupius Dan. [Niels Nielsen Seerup,
1660—1701, Dr. med., Professor designatus].
- 1692 15. Dec. Jacobus Lodberg Ripensis Cimber [Jacob Chri-
stensen Lodberg, 1672—1731, Biskop i
Odense].
- 1693 18. Dec. Fridericus Rostgaard Dan. [Frederik Rost-
gaard, 1671—1745, Gehejmearkivar].
- 1694 17. Dec. Johannes Trelund Hafn. Dan. [Johannes Trel-
lund, 1669—1735, Biskop i Viborg].
- 1695 6. Aug. Christian Meyercron Dan. [Chr. Meiercron,
1675—1702, Sekretær hos Faderen, Gesandt i
Paris Henning M.].
- - — Petrus Brinck Dan. [Peder Brinch, 1668—1720,
Præst i Arendal].
- 24. Sept. Georgius Claudii [vist Præstesøn fra Radsted,
imm. i Kbh. 1685, Magister 1702, cand. theol.,
imm. i Leiden 1711 (40 Aar)].
- 1695 5. Dec. Christianus Worm Hafn. Dan. [Chr. Worm,
1672—1737, Sjællands Biskop].
- 1697 30. April Nicolaus Fossius Danus [Niels Foss, 1670—
1751, Ejer af Juellund, Bogsamler].
- - — Troillus Smith Dan. Norveg. [Troels Smith,
1672—1730, Generalfiskal].
- 1698 8. Febr. Olaus Bornemannius Hafn. Dan. [Ole Henrik-
sen Bornemann, 1673—1717, Landsdommer
paa Sjælland].
- 23. — Johannes Hennings Tundera Holsat. [Johan
Hennings, 1672—1730, Præst i Møgeltønder].
- Tycho Hofman D.
- 29. Aug. Albert Heins Hafnia Dan. [Albert Heins, f.
1670, Dr. jur., Professor i Rostock].
- 12. Sept. Janus Swane, Cimbria Danus [Jens Svane, 1673
—1711, Sgpr. i Nibe].
- - — Johannes Swane, Cimbria Danus [Johannes
Svane, 1676—1715, Ejer af Stenshoved og Vis-
borggaard].
- 1699 14. Febr. Eggard Hasse Cimber Dan. [Eggard Hasse,
1673—1737, Præst i Barkau].

- 19. April Paulus Poulson Cimbria Dan. [Poul Poulson, 1674—1736, Provst i Saxild].
- - — Nicolaus Fogh Cimbria Dan. [vist Nikolaj Mathiesen Fog, imm. i Kbh. 1695].
- 1702 29. Juli Severinus de Jungen Danus [Severin de Junge, 1680—1757, Deputeret i Generalkommissariatet].
- 5. Sept. Gotthardus Braëm Danus [Gotthard Braëm, 1677—1708, Legationssekretær].
- 1703 13. Aug. Janus Lodberg Danus [Jens Lodberg, 1680—1741, Læge i Aalborg].
- 23. — Troilus Matthias Wiel Norvegus [Truels Madsen Wiel, Lagmand i Skien].
- - — Johannes Nicolai Danus.
- 2. Okt. Claudius Matthias Wiel Norveg. [Klas Madsen Wiel, Handelsmand, Broder til Truels M. W.].
- 17. Dec. Johannes Linberg Hafn. Dan. [imm. i Kbh. 1698 og (?) i Leiden 1713 (30 Aar)].
- 1704 11. Marts Johannes Collinus Norvegus [vist Johan Cold, 1683—1762, Præst i Borge].
- 11. April Johannes Hansen } Dani.
— - — Jacobus Hansen }
- [Hans Hansen, d. 1720, imm. i Leiden 1704 (20 Aar), Præst i Knebel, og Jacob Hansen, 1681—1722, imm. i Leiden 1704, Præst i Agri].
- 31. Aug. Dietericus Christoph Eisenberg Hafn. D. [Didrik Christoffer Eisenberg, d. 1722, Kommitteret i Kommercekollegiet].
- 17. Sept. O... Sletting Hafn. [Oluf Nielsen Sletting, 1680—1746, Sgpr. i Eiby-Dalby].
- 22. Sept. Severinus Lugge Cimbria Danus [Søren Lugge, 1678 (el. 79) — 1730, Sgpr. i Holstebro].
- 1705 20. Marts Ansgarius Anchersen [Ancher Anchersen, f. 1677, imm. i Leiden 1704 (27 Aar), Translator ved Øresunds Toldkammer].
- - — Nicolaus Frost Danus.
- 16. Juli Joh. Adolph Hoffmann Holsat. [imm. i Utrecht 1719, cand. theol., Sprogforsker, levede i Pløen].
- - — Bagge Seerup Danus [Bagge Sørensen Seerup, død 1714 som »Student«].
- 10. Aug. Henningius Friman Norvegus [Henning Frimann, Amtmand i Smaalene].
- 1706 14. Jan. Franciscus Baccke Norvego Dan. [Franz Bakke, imm. i Kbh. 1701, Sgpr. i Hurum].

- 18. April Christianus Brixius Nidrosia Norvegus [Chr. Brix imm. i Kbh. 1701, Kapellan i Meldalen].
- - — Ludovicus Holbergius Norvegus [Ludvig Holberg, 1684—1754, Professor].
- 16. Aug. Petrus Holm Norvegus [Peder Jensen Holm, 1677—1724, Sgpr. i Højby].
- 1707 12. Sept. Georgius Thormøhlen [Jørgen Jørgensen Thormøhlen, imm. i Kbh. 1699,(?) Købmand i Kbh.].
- - — Georgius Bagge Norveg. [Jørgen Bagge, vist imm. i Kbh. 1701, Præst i Stokke].
- 1708 14. Juni Philippus Julius Bornemann Hafn. Danus [Philip Julius Bornemann, 1680—1740, Finansdeputeret].
- - — Jacobus Jacobæus Olig. fil. Hafn. Dan. [Jacob Holgersøn Jacobæus, 1683—1738, Sgpr. i Faxe].
- 24. Sept. Petrus Wium Hafn. [Peder Pedersøn Wium, imm. i Kbh. 1702, cand. theol. 1706, i Jena 1707].
- 1709 7. Juli Johannes Fridericus Wandalinus Hafn. Dan. [Johan Frederik Wandal, 1686—1717, Professor].
- 16. Juli Erasmus Graa Hafn. Dan. [Rasmus Graa, 1688—1760, Raadmand i Trondhjem].
- 1713 23. Sept. Johan Kønemann
Peter Matthias Tanck } e Dania orti.
Nicolai Boje
[Johan Kønemann imm. i Leiden 1714 (25 Aar), d. 1769; og Peter Matthias Tanck, 1689—1747, Stiftsprovst i Bergen; og Nicolaj Boje, imm. i Leiden 1714 (26 Aar)].
- 1714 2. Juli Nicolaus Stubæus Hafn. Dan. [Niels Stub, f. 1686, cand. theol.].
- 9. Juli Thomas Lindeman Hafn. Dan. [Thomas Lindeman imm. i Leiden 1714 (22 Aar), »Kabbalist«].
- - — Johannes Justus Sevelius [Hans Just Sevel, 1694—1728, Professor designatus, Sgpr. i Asminderød].
- 1715 24. Maj Bernhardus Schnabel Dan. [Bernhard Schnabel, 1691—1754, Rektor i Roskilde].
- 1716 13. Dec. Janus Jani Bircherodius Dan. [Jens Jensen Bircherod, 1691—1723, Sgpr. i Tikøb].
- 1717 24. Juli Johannes Wandalinus Joh. f. et nep. Hafn. D.

- [Hans Hansen Wandal 1693 (el. 94)—1757, Sgpr. i Taarnby].
- 1718 Aug. Laurentius Angell Nidrosia Norveg. [Lorenz Angell, vist imm. i Kbh. 1715, Præst i Lier].
- 1720 20. Sept. Jacobus Hasse Danus stud. [Jacob Lauritzen Hasse, 1694—1765, Præst ved Viborg Domkirke].
- uden Aar [1721] Andreas Bonsack Nidros. Norveg. S. S. theol. stud. [Andreas Bonsack, 1696—1745, Sgpr. i Snesere].
- uden Aar [1722] Thomas Hammond Nidrosia Norveg. S. S. Ministerii candidatus [Thomas Hammond, 1697—1736, Præst i Meldalen].
- 1725 1. Juli Fred. Lützens Hafn. Danus [Fred. Lützens, 1700—1738, Lærer for Kronprins Frederik (V)].
- 1726 u. D. Ottho Thottius Eques Danus [Otto Thott, Greve, 1703—1785, Statsmand].
- - - Magnus Crusius Slesvicensis, Legationis Danicæ in Gallia Pastor. [Mogens Kruse fra Slesvig, Legationspræst i Paris 1724—31].
- 1736 14. Aug. Albertus Lemwigh Hafn. Dan. S. S. minist. cand. [Albert Lemvig, 1708—71, Sgpr. i Ørsted-Daastrup].
- - — Severinus Lemwigh Hafn. Dan. S. S. Theol. cult. et Minist. cand. [Søren Lemvig, 1709—60, Sgpr. ved Garnisons Kirke i Kbh.].
- - — Hermannius Dominicus Beckmann Havnia Dan. S. S. Theol. stud. [Herman Dominicus Beckmann, 1712—86, Sgpr. i Boeslunde].
- 1736 14. Aug. Matthias Collett Christiania Norveg. [Matthias Collett, 1708—59, Amtmand i Oplandene].
- 5. Okt. Jacobus Leuch Christiania Norv. S. S. Th. st. [Jacob Leuch, imm. i Kbh. 1729, By- og Raadstueskriver i Christiania].
- - — Thomas Justus Hiermiin Jutia Danus S. S. Th. st. [Thomas Justus Jermiin, 1711—42, Sgpr. i Hjerm].
- 1761 15. Okt. Fredericus Jessen Danus [vist Friedrich Jessen, f. c. 1741, imm. i Kbh. 1755, død ung].
- 1783 10. Febr. Daniel Gotthilf Moldenhaver, theol Doctor et Professor ordinarius in universitate Kiloniensi [D. G. Moldenhawer, 1753(?)—1823, Overbibliotekar].

ANMELDELSE.

J. J. A. Worsaae, *En Oldgrandskers Erindringer 1821—1847*.
 Udgivet ved Victor Hermansen. Forord af Lulle Konow
 født Worsaae. Kbhvn. 1934. (Gyldendalske Boghandel, Nordisk
 Forlag.)

Skulde man dømme efter Antallet af de Erindringer, Tilbageblik, Livsminder o. l., som i de senere Aar har set Lyset herhjemme, maatte man tro, at man befandt sig i en Memoirelitteraturens Guldalder. Sandheden er dog snarere den, at Kunsten at skrive virkelige — historisk, psykologisk og litterært værdifulde — Memoirer er ved at uddø. Ganske vist ser man Gang paa Gang, at temmelig ubetydelige Mennesker ikke viger tilbage for at udsende bindstærke Værker om deres Oplevelser, men kun alt for ofte staar det historiske Udbytte i omvendt Forhold til Tryksidernes Mængde, og selv naar Personligheder, der paa andre Omraader har ydet det fremragende, griber Pennen for at skildre deres Liv, har man ikke sjældent rig Lejlighed til at gøre sig selv det Spørgsmaal, om deres Gang gennem Verden virkelig kun har efterladt sig et saa graat og glansløst Billede i deres Sjæl som det, deres Memoirer afspejler. Gennemgaaende er vore Dages danske Memoirelitteratur i Udvalget af Stof præget af for lidt Kritik, idet alt for mange interesseløse Træk af rent subjektiv Karakter tages med, og Fremstillingen, der ofte jager efter en letkøbt Popularitet eller henfalder til en godmodig Passiaren, viser alt for liden psykologisk Forstaaelse og alt for ringe udviklet Sans for det karakteristiske ved et historisk Tidsbillede. Netop den sidste Omstændighed er dog af saa afgørende Betydning ved Bedømmelsen af denne Litteraturgrens Værdi. For at være en god Memoireforfatter er det jo ikke nødvendigt at have hørt til en Tids banebrydende eller førende Aander; ikke sjældent ser man netop, at Mennesker i højst beskedne Stillinger har formaaet at skabe det meget betydelige paa dette Omraade, naar de kun har været præget af en rig Menneskelighed og haft et aabent Blik for Ejendommelighederne ved Livskaarene i deres Tidsalder. Det er ikke blot J. P. Mynster og H. N. Clausen, Johanne Luise Heiberg og H. C. Andersen, Georg Brandes og Troels Lund, der i dansk Litteratur fortjener Navn af klassiske Memoireforfattere — ogsaa ellers ubekendte Personligheder som den jyske Landsbypræst Rasmus Ussing (Memoirer og Breve XLIV) og en jævn Husmandskone som Karoline Graves (»Ved Halleby Aa») kan med Rette paa deres Vis henregnes til denne Kategori.

Paa Baggrund af den store Mængde selvbiografisk Litteratur af gennemgaaende ret overfladisk Karakter fra vor Tid virker det dobbelt velgørende igen at stifte Bekendtskab med et saa helstøbt Værk fra Memoirernes sande Blomstringsperiode som »En Oldgrandskers Erindringer«. Aaret efter Worsaaes Død 1885 blev der efter hans Bestemmelse udgivet et efterladt lille Skrift af ham om en bestemt Side af hans Virksomhed, »Optegnelser om Rosenborg-Samlingen i 25 Aar 1858—1883«, der ved sine ret uforbeholdne Oplysninger og skarpt kritiske Udtalelser er af megen Interesse for vor Musæumshistorie. Langt mere betydningsfuldt var dog det Manuskript til hans Selvbiografi,

som indtil nu har henligget under Laas og Lukke. Det er derfor i høj Grad glædeligt, at hans Familie har givet Tilladelse til, at det nu maatte blive fremdraget af sit Skjul og — ledsaget af en smuk Fortale af Forf.'s Datter, Admiralinde Konow — udgives af Mag. art. Victor Hermansen. Desværre er disse Erindringer kun et Brudstykke af en paatænkt større Helhed, idet Worsaae ikke havde naaet at føre Skildringen længere ned end til 1847, da han blev bortrevet ved en pludselig Død. Hvad han har faaet udarbejdet, er imidlertid baade litterært og historisk af saa stor Værdi, at det vil sikre selv dette Fragment en varig Plads i dansk Memoirelitteratur.

I formel Henseende er »En Oldgrandskers Erindringer« et typisk Udtryk for Worsaaes Forfatterejeendommeligheder, der er saa vel kendte fra de fleste af hans videnskabelige og populære Skrifter. De er affattet i en gennemsigtig klar, kultiveret Stil, og Fremstillingen bærer helt igennem Præget af en mærkelig plastisk Ro. Indholdsmæssigt set bringer de først og fremmest en Række interessante Træk til Belysning af Tilstande og Forhold i første Halvdel af forrige Aarhundrede. Eksempelvis kan fremhæves Worsaaes lunerige Skildring af Smaaastadlivet i hans Barndomsby Vejle og i hans Hjem, den store Amtsforvaltergaard, og de mærkelige Indblik, man faar i gammeldags Præstegaardsliv i hans Bedstefaders Hjem i Albæk ved Sæby. Med ikke mindre Interesse følger man Fremstillingen af Forfatterens tidligt vaagnende Drift mod Arkæologien, af hans første Udgravninger og Indsamling af Oldsager, senere af hans Udvikling i København, Udgivelsen af hans Ungdomsskrifter, der rydede op i saa mange letsindige Hypoteser, hans Bekendtskaber i den fornemme og i den lærde Verden, — særlig de smaa Rids af Chr. Molbech er fornøjelige —, og hans Studierejser i Sverige og Norge, i Tyskland og især i England, Skotland og Irland. Indirekte tegner Worsaae gennem alt dette et godt Billede af sin egen Personlighed. En usædvanlig Skikkelse har han været i den hjemlige *respublica litteraria*, paa een Gang en rigt begavet Forsker og Forfatter, en Administrator og Forhandler af Rang, dertil en sleben Verdensmand, der med samme naturlige Lethed færdedes i de fornemmeste Kredse i Danmark og i Udlandet som i de Lærdes Samfund. Kan det end ikke undgaaes, at man af hans egen Fremstilling nu og da faar Indtrykket af en vis Forfængelighed og en vis overfladisk Selvglæde over hans hurtige Fremgang, — der er i dette et og andet, der kan minde om Johan Monrads langt ældre Selvbiografi —, saa kan man dog ikke nægte ham sin Beundring for hans sjældne Evne til at uddanne og udvikle baade sin menneskelige og sin videnskabelige Personlighed og for den ikke mindre fremtrædende Smidighed, hvorved han forstod at finde sig til Rette under de mest forskelligartede Forhold. Typisk er i saa Henseende den livfulde Skildring af hans Rejser i det britiske Rige, hvor han — skønt en ganske ung Mand — ved sit lyse Hoved og sin charmerende Personlighed paa ret enestaaende Maade forstod at knytte glimrende Forbindelser baade hos Aristokratiet og Arkæologerne. Beretningen om disse for hans Forskergerning saa vigtige Undersøgelser rejser har Worsaae ikke naaet at føre til Ende, men — ligesom flere andre Punkter i det foregaaende — suppleres den ved den righoldige Samling af Breve fra (og til) Worsaae, som i et Tillæg er føjet til Selvbiografien. Til Trods for, at mange af disse, især af Brevene fra Rejserne, indeholder en Del mindre vigtige Træk, som væsentlig blot havde Betydning i de givne Situationer, fremlægger de dog i andre Henseender et saa værdifuldt Materiale, at deres Offentliggørelse maa siges at være en virkelig Landvindning.

Af Enkeltspørgsmaal er af særlig Interesse Worsaaes Skildring af sit Forhold til den Mand, under hvis Vingers Skygge han saa at sige var vokset op, men som han siden paa flere Maader langt skulde overflyve, Christian Jürgensen Thomsen. Et enkelt Sted (S. 62 ff.) giver Worsaae en

sammenfattende Karakteristik og Vurdering af denne højt fortjente Personlighed, hvem han først og fremmest betegner som den praktiske Musæumsmand uden egentlig videnskabelig Skoling, som en Autodidakt, der i Kraft af sin Naturbegavelse, sin instinktive Forstaaelse og sin Idealisme under givne Forhold kom til at øve en skelsættende Virksomhed i Arkæologiens Tjeneste. Det er dog et stort Spørgsmaal, om ikke Arkæologer vil finde, at Worsaae har været vel karrig i sin Anerkendelse af Thomsen, om han ikke vel stærkt betoner dennes videnskabelige Begrænsning, især hans Mangel paa arkæologisk Overblik. I hvert Tilfælde lyder Dommen over Thomsen anderledes hos samtidige svenske Forskere som f. Eks. Bror Emil Hildebrand.

Mærker man en vis Kolighed i Worsaaes Omtale af Thomsens faglige Indsats, gælder dette endnu mere Skildringen af ham som Menneske og af Thomsens og Worsaaes indbyrdes Forhold, hvorom Selvbiografien bringer ejendommelige Oplysninger, navnlig med Hensyn til Aaret 1843, der bragte et Brud mellem dem. Anledningen var den, at Worsaae efter fem Aars ulønnet Volontærtjeneste ved Musæet ønskede at blive fast ansat ved dette, hvad der var af særlig Betydning for ham netop paa dette Tidspunkt, da hans Fader lige var død, og han som ganske uformuende stod ved en Skillevej i sin Tilværelse. Enten maatte han opgive Arkæologien for at kaste sig over et Brødstudium eller ogsaa fortsætte sine arkæologiske Studier, hvad han kun kunde gøre, hvis han havde en fast Tilknytning til Musæet i Ryggen. Han skrev da en længere Redegørelse for sit Standpunkt til Thomsen, men fik intet Svar i et Par Maaneder, og først paa en fornyet skriftlig Henvendelse modtog han et Afslag, idet Thomsen ikke ønskede at ansætte nogen fast i Musæets Tjeneste. Derimod vilde han af en Medhjælpssum, der stod til hans Raadighed, betale ham 2 Rbdlr. for hver Torsdag, han viste rundt paa Musæet. Dette førte til, at Worsaaes og Thomsens Veje for en Tid skiltes, og Worsaae udtaler sig baade i Selvbiografien og i et samtidigt Privatbrev (S. 237 ff.) med stor Bitterhed om Thomsens Adfærd i denne Sag. Han lader tilmed skinne igennem, at Thomsens Bevæggrunde var af ret egoistisk Art: han interesserede sig kun for sine Medarbejdere, saa længe han kunde have Nytte af deres Hjælp, men var uden dybere Forstaaelse og Interesse for deres personlige Vel, og i det her foreliggende Tilfælde var det ham maaske endda ikke ubehageligt at blive en yngre Arbejdsfælle, der kunde befrygtes til sin Tid at ville fordunkle ham selv, kvit. I den videnskabelige Verden baade i ældre og i nyere Tid mangler der desværre ikke Eksempler paa en saadan Fremgangsmaade, men det falder paa Forhaand ikke helt sandsynligt, at den skulde være forenelig med Thomsens Personlighed, der med ret stor Enstemmighed fra de forskelligste Sider netop prises for sin ædle Tænkemaade. Noget ganske andet er, at Thomsen som en velhavende Mand, der selv sad i betryggede Kaar, næppe fuldt ud har forstaaet, hvor meget det i den foreliggende Situation vilde betyde for en daarligt stillet ung Mand som Worsaae at faa et økonomisk Rygstød, og det vidner om et principielt Fejlsyn kun nu og da at ville spise ham af med et Par Rigsdaler som en anden Fremmedfører! Efter hvad der ellers foreligger om Thomsen, maa man vistnok være betænkelig ved med Worsaae at tillægge ham lave Motiver; hans Standpunkt skyldes snarere en ubevidst Egoisme af selvfølgelig Art og en Mangel paa Evne til paa dette Omraade at følge med Udviklingen. Desuden er der en Del, der tyder paa, at Thomsen just ikke har haft sin Styrke i praktisk Menneskekundskab og ofte har grebet fejl i den Maade, hvorpaa han behandlede sine yngre Medarbejdere. Endelig maa det fremhæves, at det er vanskeligt at tro, at Thomsen overhovedet har næret en dybere Sympati for Worsaae. De ikke faa Breve fra Thomsen til Worsaae, der findes føjet til Selvbiografien, er vel holdt i en meget venskabelig Tone, men man mærker sjældent egentlig

Varme. Særlig gælder dette Thomsens Kondolencebrev 1840 (S. 191ff.) til Worsaae i Anledning af dennes Faders Død, og som i Virkeligheden aander en mærkelig Kulde, (hvad Worsaae da ogsaa selv var ganske klar over). Forholdet mellem Worsaae og Thomsen er imidlertid et saa indviklet Spørgsmaal, at man med ikke ringe Forventning maa imødesee de nye Bidrag til Belysning heraf, som kan forventes at fremkomme i de Arbejder og Brevsamlinger, der er under Forberedelse baade fra svensk og dansk Side vedrørende disse to indbyrdes saa forskellige, men hver paa sin Vis højt fortjente Personligheder.

Bjørn Kornerup.

Den Wintherske Slægtebog fra 1755. Præsten i Ørbæk Rasmus Pedersen Winthers Beretning om sin Slægt og sit Liv. Udgivet og forsynet med Oplysninger om hans Efterslægt af Axel Kofod. Kbh. 1934. (I Kommission hos J. Frimodt.)

Til Trods for, at der i Aarens Løb er gaaet saa overordentlig meget haandskrevet Kildemateriale tabt, hænder det dog stadig, at der Tid efter anden dukker hidtil ukendte Ting af virkelig Værdi op. Som oftest er det Breve, Dagbøger, Memoirer, Familieoptegnelser o. l., der har henligget i Privateje og ved en naadig Skæbne har undgaaet den Tilintetgørelse, som saa meget Stof af lignende Art i særlig Grad har været udsat for. Dette er netop Tilfældet med den i Overskriften nævnte Wintherske Slægtebog, som ved et Sammenstød af gunstige Omstændigheder er blevet reddet for Eftertiden fra den Ødelæggelse, der flere Gange har truet den. Bogen er forfattet 1755 af Præsten i Ørbæk Rasmus Pedersen Winther (1680—1767) og indeholder dels en Række Meddelelser om hans fædrene og mødrene Slægt, dels en udførlig Selvbiografi. Den har vandret fra Haand til Haand i henved 200 Aar, indtil Winthers Efterkommere meget priseligt har ment, at Tidspunktet nu var kommet til at foranstalte en Udgave af den, for at baade Familien og videre Kredse kunde blive gjort bekendt med dens Indhold.

Udgivelsen er blevet betroet Raadsformand Axel Kofod, og Udgaven fremtræder allerede i det Ydre som en usædvanlig smuk Publikation, i et stateligt Format og et smagfuldt Udstyr, og er ledsaget af forskellige Billeder og Facsimileprøver af Originalens Tekst. Disse sidste gør det muligt i Enkelt-heder at danne sig et Skøn over Udgiverarbejdets Karakter. Det er sikkert med Rette, at Udgiveren ved et Haandskrift af denne Art har tilstræbt saa vidt muligt at levere en fuldstændig ord- og bogstavtro Gengivelse af Forlægget med Bibeholdelse af Forfatterens Inkonsekvenser og Særheder. Tekstbehandlingens bærer helt igennem Præg af en sjælden Omhu og Nøjagtighed. Ikke blot gør de Sider, der lader sig efterprøve ved Hjælp af Facsimilegengivelserne, dette Indtryk, men heller ikke andre Steder findes der Ting, der faar Læseren til at studse — det skulde da blot være, at der S. 116 ff. gentagne Gange ved Anførelse af Skriftsteder staar »Ef.«, der maa være en Fejllæsning for »Es.«, idet de vedføjede Angivelser af Kapitel og Vers viser, at Forfatteren her citerer ikke Efeserbrevet, men Profeten Esajas (Jesaja).

Hvad Indholdet angaar, er det første Afsnit af særlig Interesse i genealogisk Henseende, da det bringer en Række Meddelelser om Personer af saa gode Slægter som Winther, Thestrup, Rosenvinge, Blanckenborg, Wichmann, Luja o. fl. a. Ikke alt i disse Oplysninger er nyt, og den videre Efterprøvelse vil vel i Tidens Løb kunne rette et og andet deri, men meget for os ukendt véd Rasmus Winther at berette ud fra sit eget

noje Kendskab til de paagældende Personer, og meget havde han i sin Ungdom med Omhu indsamlet fra dalevende, ældre Medlemmer af sin Slægt. Foruden konkrete Enkeltoplysninger faar man desuden gennem dette genealogisk-personalhistoriske Materiale et fornyet stærkt Indtryk af, hvorledes hele den fynske Præstestand i Slutningen af det 17de og Begyndelsen af det 18de Aarhundrede dannede næsten een stor Familie og tillige i vid Udstrækning var indgiftet i den højere Borgerstand i Købstæderne.

Særlig værdifuld i historisk og psykologisk Henseende er dog Rasmus Winthers Selvbiografi, der optager langt det meste af Bogen. Dette skyldes ikke, at Winther har været Vidne til, end sige grebet ind i historiske Foreteelser af større Betydning, eller at hans Liv har haft et usædvanligt Forløb, — han var en Præsteson fra Føns, virkede efter Attestats en Aarrække som Huslærer og som Rektor i Faaborg, indtil han 1710 blev Sognepræst i Ørbæk, hvor han døde som Jubellærer 1767. Heller ikke skyldes det, at Forfatterens Personlighed frembyder et alt for interessant Billede, — en jævn, troværdig Mand synes han at have været, af et noget tungt, alvorligt religiøst Sind, tilbøjelig til undertiden at henfalde til dyb Melankoli —, og litterært set er den brede og ensformige Fremstilling vistnok en tro Afspejling af Forfatterens træge, med Aarene mere og mere stillestaaende Temperament, og man kan under Læsningen af og til fristes til at tænke paa Holbergs bekendte Ord: »derfor gør man Forskel mellem Bedemandsstil og anden menneskelig Stil«.

Selvbiografiens egentlige Betydning maa derimod søges paa et andet Omraade: i det Tidsbillede, der oprulles af det 18de Aarhundrede. Overalt slaar en uforfalsket historisk Duft Læseren i Møde, og den, der for Alvor ønsker at føle selve Pulsslaget i denne Tidsalder, vil med Taknemmelighed skønne paa, at han gennem Winthers fordringsløse Skildringer Gang paa Gang paa en egen intim Maade bliver ført ind i en konkret Anskuen af Forhold og Tilstande. Maaske netop fordi enhver kunstnerisk Udsmykning ligger Forfatteren fjern, er hans Fremstilling præget af en ejendommelig haandfast Realisme. Dette gælder f. Eks., naar han skildrer sine Besøg som Præst hos Forbrydere, der skulde henrettes, eller naar han indgaaende beretter om de mange og udviklede Forhandlinger, der maatte føres — ofte ad de mærkeligste Krogveje —, naar man vilde bevæge en Godsejer til som Kirkepatron at udstede Kaldsbrev for en Ansøger, eller naar han beskriver en i Datiden saa nøjsommelig Historie som at foretage en Rejse fra Ørbæk op gennem hele Jylland til Thy. Selvom mangt og meget vedrørende Livskaarene i det 18de Aarhundrede er vel kendt fra andre Kilder, kan der dog fra Winthers Skildringer hentes ikke faa ny Træk til at udfylde vort Helhedsbillede af Tiden, men vigtigere er det dog endnu en Gang at se Tingene aftegne sig i et samtidigt Menneskesind.

Udgiveren har forsynet Bogen med en Indledning, hvori han meddeler en Del Oplysninger — ikke alle af lige glædelig Art — om den Winther'ske Efterslægts Skæbne og giver en lille Karakteristik af Rasmus Winther. Naar det her siges, at Winther var »pietistisk«, maa det vel forstaaes i mere almindelig Forstand som Betegnelse for hans dybtgrebne religiøse Sindelag, der overalt giver hans Fremstilling en særlig Tone, men har man ikke fra anden Side Efterretninger om, at han har sluttet sig til Pietismen, vil det næppe ud fra Selvbiografien alene lade sig gøre at begrunde dette. Der findes nemlig ikke heri noget, som i teologisk Henseende paa afgørende Maade kendetegner ham som Pietist, og den religiøse Grundstemning, som stadig kommer til Orde, var vel nok tænkelig hos en alvorlig Mand af den ældre ortodokse Skole. Betegnende er det sikkert ogsaa, hvad der berettes S. 60, at da Rasmus Winther en Gang i sin Ungdom pintes af Anfægtelser, fandt han Beroligelse ved Læsningen netop af en Mand fra det 17de Aarhundrede,

Jens Dinesen Jersin. — Foruden med Indledningen har Udgiveren udstyret sin Bog med et udførligt og omhyggeligt Register og en kortfattet Kommentar, hvori han giver Forklaring paa de ikke faa latinske og græske Udtryk, der i det 18de Aarhundrede naturligt vilde glide ind i en Tekst af en saadan Karakter som den her udgivne. Det kan dog i Forbigaaende bemærkes, at naar han her forklarer »dictum exordiæ« blot som »Indledning«, er det mindre rigtigt. Det paagældende Sted (S. 64) saavel som den almindelige Sprogbrug viser, at der menes ikke selve Indledningen til Prædikenen, men det Skriftsted, der afgav Teksten for denne Indledning (Exordium).

Den Wintherske Slægtbog er en virkelig betydningsfuld Forøgelse af personhistoriske Litteratur, og den er fremlagt med en saadan Omhu, at man med fuld Tillid tør bygge paa Udgaven.

Bjørn Kornerup.

SMAA MEDDELELSER.

SLÆGTSKABET MELLEM FAMILIERNE GRAM OG BUGGE I VENDSYSEL.

Afdøde Kontorchef Herman Gram forespurgte mig en Gang om, hvorledes »Fætterskabet« mellem Pastor Niels Hansen Gram i Bjergby og Henrik Lauridsen Bugge til Linderumgaard og Haven hængte sammen, hvilket jeg ikke vidste, da jeg ikke kendte Henrik Bugges Moder og forøvrigt mener, at hin Tidens Brevtitulatur »Broder«, »Fætter« o. l. ikke altid skal tages mere bogstaveligt end Svenskernes »Farbror«.

Men der var et kødeligt Fætterskab mellem Niels Gram og Henrik Bugge, og da disse Personers Descendens har været fremtrædende i social Henseende, kan en Omtale af dette Slægtskab maaske paaregne nogen Interesse.

Der levede — antagelig paa Skiveegnen — i Begyndelsen af 1600erne en Mand, som formodentlig hed Jens Vorm, og han havde 8 Børn:¹

1. Poul Jensen V(orm), der 1670 boede i Ormstrup, formentlig Haderup Sogn ved Skive,
2. Søren Jensen, der 1670 boede paa Overgaard, formentlig Grinderslev Sogn,
3. Jens Jensen V(orm), der 1670 boede i Lund ved Ørslev Kloster,
4. Niels Jensen, som 1642 var ugift Skræder i Sæby,² men som var død før 24. Aug. 1670 efterladende sig Børnene Niels Nielsen og Maren Nielsdtr, for hvem Laurids Christensen i Sæby var Værge.
5. En Søn eller Datter, der var død før 1671 efterladende sig følgende Børn: a. Else Nielsdatter, gift med Niels Sørensen, som 1670 var Forvalter paa Bjørnkær i Biersted Sogn, b. Anders Nielsen, c. Christen Nielsen, d. Just Nielsen, e. Niels Nielsen, f. Jens Nielsen, g. Maren Nielsdtr. og h. »anden« Jens Nielsen.
6. Johanne Jensdtr., død 1670, gift med »ærlig og velagtede« Mand Rasmus Nielsen i Nejst i Hørmested Sogn, Høgholt Gods. Hun havde ingen Børn.
7. Anne Jensdatter Vorm, død Sæby 1686, gift 1641 med Borg-

¹ Vennebjerg H. Tgb. 15. Maj 1671 Bl. 48.

² Personalh. Tidsskr. 10. I. 48.

mester Hans Nielsen Gram i Sæby, død i 1660erne. Mange Børn.¹

8. .... Jensdatter, død før 1670, gift med Ridefoged til Høgholt, Ejer af Linderumgaard Laurids Madsen (Bugge), f. 16....., begr. 13. Maj 1693.² Han var i Følge Peder Dyrskjøt, der kendte ham personlig, »af de gamle Bugge af Halds Afkom, som blev gift i privat Stand og deraf udrunden et stort Slægt ved Randers«. ³ Laurids Madsen, der endnu ved sin Død kaldes »paa Høgholt«, skønt han 1691 var flyttet til Skørtholt, var gift II med Margrete Lauridsdr., men alle Børnene var vist af hans første Ægteskab. Han optraadte som Arving efter Johanne Jensdr. i Nejst paa sine Børns Vegne.

Om hans Børn henvises til Jyske Saml. 3. III. 170, idet her kun skal tilføjes, at Henrik Lauridsen Bugge til Linderumgaard blev begr. 31. Maj 1693,⁴ altsaa 18 Dage efter Faderen, og at Kirsten Lauridsdatter Bugges Mand Ejler Ejlersen Holm til Høgholt, Eskær m. m., var født i Aalborg 1629 og døde 1706. Han var Søn af Guldsmed Ejler Holm i Aalborg, født i Heide i Ditmarsken, som 1622 blev Borger i Aalborg og ægtede Sidsel Hansdr., Datter af Raadmand i Aalborg Hans Christensen og Mette Christensdr. Paa mødrene Side hørte Ejler Ejlersen Holm saaledes til en rig og fornem Slægt, og da han ogsaa fik mange Penge med sin Hustru, er det vist med Føje, at Peder Dyrskjøt siger, at »han baade var den rigeste og frammiste (5: mest fremragende) Mand her i Vendsyssel«. ⁵

Ovenfor nævnte Rasmus Nielsen var først kommet til Nejst 1669, da den hidtilværende Fæster Laurs Hansen Mørk af Gunderup i Vrejlev S. maatte fratænde den halve Gaard til ham. 24. Aug. 1670 oprettedes Arvekontrakt mellem Rasmus Nielsen paa den ene Side og hans afdøde Hustrus Arvinger, og 15. Maj 1671 tinglæstes Arveafkaldet. Efter Kontrakten skulde hendes Arvinger have alle hendes Klæder og Sengeklæder samt de Guld-, Sølv-, Messing- og Tin-Sager, som hendes Venner havde givet hende til Bryllupet, og som hun havde ført i Boet. Af hendes Brødre underskriver Søren Jensen sig med egen Haand ligesom Niels Sørensen paa Bjørum, hvorimod Brødrene Poul og Jens kun har Initialerne P. J. S .V. og J. J. S. V., hvor V. aabenbart betyder Vorm.

C. Klitgaard.

Dr. Th. O. Achelis, Haderslev, har henledt min Opmærksomhed paa, at der i Haderslev Vor Frue Kirke findes et pragtfuldt Epitafium over den i mine »Kjærulfske Studier« S. 458 nævnte Drabant Willum Kierulf, der i Hofrullen 1638/39 anføres som Drabant, og som 1660 boede i Haderslev.

I Følge Epitafiets Indskrift var han født i Aalborg 1579 og døde i Haderslev 1664; han var i 30 Aar kongelig Drabant og kaldes paa Epitafiet Wilhelm Kierulff, og det er opsat af hans Enke Dorothea Waltersdorf, der var født i Haderslev 1614, men hvis Dødsaar ikke er angivet, ligesom der heller ikke paa Epitafiet er anført Børn. Kierulff er næppe født i

¹ Se Slægten Gram fra Sæby i Personalh. Tidsskr. 10. I. 43 ff.

² Chr. Staphsensens Aarboeg, Gl. kgl. Saml. in 4°. 2355. Om Laurids Madsen se ogsaa Jyske Saml. 3. III. 164 ff.

³ Ny kgl. Saml. 4°. 746.

⁴ Chr. Staphsensens Aarboeg, se foran.

⁵ Ny kgl. Saml. 4°. 746.

⁶ Søn af Herredsfoged i Børglum Herred Hans Laursen Mørk.

selve Aalborg By. Hans Vaaben paa Epitafiet viser en Ulv, hans Hustrus en Løve.

Oplysninger om disse Personer modtages med Tak.

C. Klitgaard,
Postmester, Hjørring.

RETTELSE.

Fra Hr. Oversætter W. Kramer har Redaktionen modtaget Meddelelse om, at den i Tidsskriftets 9. VI. 122 nævnte Maria Catharina Stein ikke hed Stein, men Steinbach. Hun var Meddelerens Oldemoder, og han har sin Viden fra to Kirkebogsudskrifter fra Flensborg, den ene vedrørende hendes Daab, den anden vedrørende hendes Vielse til Garveribestyrelse Johan Christian Cramer. I Attesterne kaldes baade hun og hendes Fader med Navnet Steinbach.

SPØRGSMAAL OG SVAR

SPØRGSMAAL.

Borgmester i Aalborg Anders Larsen Gruppe og konsistorialraad, sognepræst til Kvislemark og Fuirendal Diderik Gruppe, f. 24. marts 1656, d. 27. september 1702, var sønner af Lars Andersen Grubbe og Ane Pedersdatter. Oplysninger ønskes om deres slægtskab med borgmester i Aalborg Didrik Grube, født i Lübeck og død 1. august 1648, eller med Heinrich Grube, født i Lübeck 1545, gildebroder i Aalborg.

Gordon Norrie,
Stabslæge, dr. med.

REGNSKAB FOR AARET 1934.

	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Saldo overført fra Regnskabsaaret 1933	580.86	Honorarer for Bidrag til 1.—4. Hefte	1,023.50
Bidrag fra den danske Stat	390.00	Trykning	2,369.97
Bidrag fra Julius Skrikes Stiftelse	200.00	Tryksager	45.19
Bidrag fra Carlsen-Langes Stiftelse	100.00	Porto	63.87
Indvundne Renter	110.67	Kontingent til Dansk-historisk Fællesforening	10.00
Porto Godtgørelse	1.68	Omkostninger ved Mødet ^{12/8} 1934	108.20
Medlemskontingent	3,510.00	Kommission	612.49
Salg af Bøger og ældre Aargange af Tidsskriftet	859.09	Krans	10.00
		Saldo, overføres til næste Aar	1,509.08
	5,752.30		5,752.30

Samfundet ejer den 31. December 1934, foruden Kassebeholdningen Kr. 1,509.08, som indestaar i Kjøbenhavns Handelsbank, Kr. 1,000.00 4⁰/₁₀ jyske Landkreditf. Obligation, testamentarisk Gave fra Hds. Maj. Enkedronningen, Kr. 200.00 5⁰/₁₀ amort. danske Statsoblig. af 1919, Kr. 700.00 4¹/₂⁰/₁₀ Vest- og sønderj. Kreditf. Oblig., samt Kr. 400.00 4¹/₂⁰/₁₀ Fyens Kreditf. Oblig.

København, den 5. Marts 1935.

O. H. Clementsen.

Ovenstaaende Regnskab har vi gennemgaaet og sammenholdt med de os forelagte Bilag, og vi har intet fundet at erindre. Formuen har vi befundet at være tilstede. Obligationerne lyder paa Samfundets Navn.

L. Bie.

Stefan Hetsch.

DR. K. CARØE:

DEN DANSKE LÆGESTAND I—V.

- I. Doktorer og Licentiat 1479—1788.
- II. Kirurger. 1738—1785.
- III. Den Danske Lægestand 1786—1838.
- IV. Den danske Lægestand.
Supplementsbind til 7 Udg. (Læger, der har taget Eksamen
efter 30. Januar 1838 og er døde inden 1. Januar 1901).
- V. Supplementsbind til I—IV.
I—V Kr. 8,—. Enkelte Bind Kr. 2,—.

HENRY BRUUN:

DANMARKS AMTSFORVALTERE 1660—1848

Kr. 3,25.

FRITZ JÜRGENSEN WEST:

DE KONGELIGE AMTMÆND I HERTUGDØMMET
SLESVIG 1660—1864

Kr. 2,—.

samt

INDHOLDSFORTEGNELSE
TIL PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFTS
FØRSTE 50 BIND

1.—9. Række II (1880—1929)

Kr. 2,—.

Henvendelse sker til Levin & Munksgaard, Ejnar Munksgaard, Nørre-
gade 6, København K., Tlf. Central 6970.

Bøger for personalhistorisk Interesserede:

Otto Fr. Arends:

Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra
Reformationstiden til 1864. I/III.

998 S.

Kr. 15,—.

Stamtavle over Slægten Fischer fra
Bryrup.

72 S.

6 Pl.

Kr. 5,—.

Vilh. Grønbech:

Friedrich Schlegel i Aarene 1791-1808.

432 S.

Kr. 12,—.

Hjorth-Nielsen. H.:

Danske Prokuratorer med kongelig
Bevilling 1660-1869.

448 S.

Kr. 12,—.

Lis Jacobsen:

Danmarks Riges Breve.

16 S.

Kr. 0,50.

Rom og Danmark gennem Tiderne. I/II.

Under Redaktion af Louis Bobé.

Hft. Kr. 20,—, indb. Kr. 30,—.

Bind I. 400 S. 122 Ill. Bind II vil udkomme 1936.

Faaes i alle Boglader.

LEVIN & MUNKSGAARD
EJNAR MUNKSGAARD - KØBENHAVN